

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Evagrii Scholastici Epiphaniensis, Et ex Praefectis Ecclesiasticae Historiae
Liber Quartus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ΕΥΑΓΡΙΟΥ ΕVAGRII
ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ SCHOLASTICI
ΕΠΙΦΑΝΕΩΣ,
επίστοιπάρχων
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Τόμος τέταρτος.

ΕΠΙΡΗΜΑΝΙΕΝΣΙΣ,
Et ex Prefectis
ΕCCL ESIAS TICAE
HISTORIAE
LIBER QUARTUS.

Κεφ. α'.

Περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς πρώτης βασιλείας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ὃς μοι λέλεκεν·
Ἄται, πέδος τὴν ἀμένω μεταχωρίσαι τῷ λῆξι, ιερᾶν θράξ χύθε, τῇ ἀλεγγεῖα μπεχόντη χρῆ, ἐντάτην αὐγοῦ τῷ πανέμως μηνός, ος ιελιτός πέδος ρώμαιων ἀναβασαί, χρυματίζοντες τὸν αὐποχήν ἔκτον κυρίεσκοσὸν οὐαμπενακοσιούετο, υπὸ τῶν βασιλικῶν ζωματοφυλάκων ἀναρριφεῖς, ἀπέδειπρος, προμαντῶν εἰς τὴν ἀντιτάξεων κατεστῶς μετεισέλεσθε τὴν ἀρχὴν τὴν ἀντικροτούμενην πάστερον ἐλπίδος, ὅτι γε πολλοὶ οἱ ξένοι οἱ πέδοι πάσταν δύδαιμονιαν ἔκοπτε, καθίστηκεσθεν τὸν αναστάσιον συγκέντεις, πάσαν τε δωμάτιον ἐφελκόμενοι, τὴν τοσαντούσιας ἀρχὴν μετεισαλεῖν εἴσιχύσσαν.

Κεφ. β'.

Περὶ αμαντίου Ευνούχου καὶ θεοκρίτου, ὅπως τετέτας
οὖστιν φανείται.

ΗΝὶ γάμαιντος τῶν βασιλικῶν κοιτῶν πέσεις αἱ, εἰς τὰ μάλιστα δυνατός. ος ἐπειδὴ μὲν θεούτον λιωθεῖσα τῶν αὐθείων ἐσφυγεῖν εἰς τὴν ζωμαίων παρελθεῖν ἀρχὴν, μέλετο θεοκρίτον πιστόν τοῦ θανάτου, τὸν Σέσαντον τὸν αὐτοκράτορον ἀρχῆς μετειάλεσθε. καὶ οἱ τὸν ιερῶν μεταπέμπον ποισταίμενοι, κηναλαοὶ μεγάλα δίδωσι, διανέμουσι καὶ διστάστοις εἰς τέτο μάλιστα Πτηνίδειοι, οἵοις τεττι τὸ ἀλεργεῖς χῆμα τῷ θεοκρίτῳ μετεῖναι. οἱ εἰτε τὴν δημονικού τοῖς χερήμασιν εἰς ανταμεῖνοι, φασὶ γέπτ' αὐτούτοις, τὸν δοχῶν πειθαρέλεον αὐλίκα γεννεῖ μεθ' ἑτέρων, τὸν τελεμαντον. Θεόκριτόν τε εἰς αὐθράπων ἡφάντει.

CAP. I.

De Imperio Justini Senioris.

ANASTASIO igitur ex hac luce ad meliorem sortem translato, Justinus genere Thessalum purpuram sumpsit, die nono mensis Panemi, qui à Romanis Julius dicitur, anno urbis Antiochiae quingentesimo sexagesimo sexto: Imperator renuntiatus à militibus qui ad principis cultodiam erant deputati, & quibus ipse praeerat, cum esset omnes excubitorum. Porro Imperium adeptus est prater omnium expectationem, cum multi essent ex propinquis Anastasi, viri nobiles ac beati, omnemque eam potentiam consecuti, qua Imperatori am dignitatem ipsius comparare posset.

CAP. II.

De Amantio Eunucho & de Theocrito. Et quomodo a Justino interficiuntur.

ERAT tunc Praepositus facti cubili Amantius quidam, summa vir potentia praeditus. Qui quoniam utpote Eunuchus, Imperio Romano praesesse ipse non poterat, Theocrito cuidam quem sibi fidissimum existimabat, Imperiale coronam impone-re cupiebat. Justino igitur ad se accessito magnam pecunia vim tradidit, jubens ut eam divideret iis qui ad hanc rem conficiendam erant idonei, & qui Theocrito purpuram conciliare pote-rant. Justinus vero, sive populi suffragia, sive Excubitorum benevolen-tiam ea pecunia cum redemisset, utrumque enim dicitur: Imperium as-sumpsit. Qui continuo Amantium & Theocritum cum aliis nonnullis a medio sustulit.

C A P . III.

*Quomodo Justinus Vitalianum per fraudem
interemit.*

VITALIANUM verò in Thracia degentem, qui Anastasium Imperio exuere conatus fuerat, Constantinopolim evocavit: potentiam quidem ejus & peritiam rei militaris, per vulgatam quoque apud omnes nominis ejus famam, & adipiscendi Imperii cupiditatem reformidans. Ceterum cum sagaci animo prævidisset, se nunquam illum in potestatem suam redacturum esse, nisi amicitiam erga eum simularet: fraudem vultu tegens, ita ut deprehendi non posset, eum Magistrum unus ex duobus exercitibus Præsentis malitia constituit. Dein persuasiōni magis magisque ansam subministrans, quo Vitalianum amplius deciperet, ad Consulatum eum promovit: Vitalianus igitur Consul factus cùm in palatium venisset, ad quandam interiorem januam fraudulenter cæsus occubit, malorum quibus Imperium Romanum per summam contumeliam affecerat, has penas persolvevis. Sed hæc quidem postea contigerunt.

C A P . I V .

Qualiter Justinus, pulso Severo, Paulum in eius locum substituit: Et quomodo Euphrasius paulo post Antiochenam sedem obtinuit.

PRIMO autem Imperii sui anno, Severum qui Antiochiae Episcopus, sicut supra dictum est, fuerat ordinatus, propterea quod Chalcedonensem synodus sub Anathemate damnare quotidie non cessabat, præcipue in Epistolis quas ἐπιστολαὶ καλεονται, & in responseibus ad easdem Epistolas quas ad singulos Patriarchas mittebat: quæ quidem ejus Epistole suscepitæ sunt dumtaxat Alexandriae à Joanne qui priori Joanni successerat, & à Dioscoro ac Timotheo, & ad nostram usque. ætatem servatae sunt: & quia hanc ob causam multæ contentiones ortæ fuerant in Ecclesia, & Fidelium populus variis in partes scissus erat: comprehendendi ius fit Justinus, & linguae obscissione plecti, sicut à quibusdam proditum est. Hujus rei executio mandata est Irenæo qui tunc Comes Orientis, Antiochia residuebat. Certe Irenæo in mandatis datum fuisse ut Severum comprehen-

KεΦ. γ'.

Ως βιταλιανὸν ἀνεῖλε δόλῳ οἰεστίν@.

Τον δὲ γε βασιλιανὸν ἔπη τῆς θρησκείας τοιμήρων, ὃς αναστάσιον ἐξώσαται βασιλείας οὐελάθη, τοὺς τὴν κυριατικὴν μητρικαλατταγότολην δέσισας μηνὶ αὐτήτην διατημητὴν αὐμφιτούς τολέμους εμπνεεῖστι τε πᾶσα τῶσικλέθρον, καὶ λειχεῖσθαι βασιλείαν ἐφεσιν. Αἰδηνόλως ἡ Πετρίανως ἀχέτερας αὐτῷ φέρεσται, μηδιγοφόρος εἶναι τασσποιότατος, καὶ τῷ δίδιῳ τοποπείον ανεξέλεικον απειθεῖς, σεργηγοῦσινος τῷ καλυμμών ταρεμοστίνων αναδέκειται πλειονά τῇ πειθοῖ χώρων μίδους, ἐπ' ἔπειτα Τημέζονι, καὶ ἔπιπτον τὸν βασιλιανὸν αἴσαζει. Εἴτη τῆς ὑπαλείας ἔχομβρον, ἵππον καὶ τὰ βασιλειαγέγονεν, ἐν πυντι μεταπλεάσασθαι φοιτεῖστετελεύτησε, τοιωτὸν τῷ περὶ αὐτήν τῆς ῥωμαίων δεκῆς παρεγγένειων, ταύτης καταλαβάνην. ἀλλα ταῦτα μηνύσεργον γέγονε.

$K \in \Phi$, δ' .

Οποις καὶ συνήργω τὸ ξέλαθρον, παῦσθαι αὐτοῖς οὐ δύεται, μετα-
δεῖκνυσθαι. Τὸν τάχιον εἰς θεραπείαν τοῦ πόνου τοῦ παθεῖσθαι
Τον δέ γε σευηργοῦ δὲ τῆς αὐλούχης πο-
δροῦ ἐκεχφροῦντε, κατὰ τὰ φύσια
τα διηγήσαντε, ἐπειδὴ τὴν τοῦ καλυχών ει-
δον ἐφέκαστης αναθέματα πεπλανεῖσαν
ἐπιστρέψε, καὶ ματισά γένεται τοῖς καλυ-
ναῖς τὸν θρονισμὸν συλλαβεῖσι, καὶ ταῖς τοῦ
ἀμοιβαίνεις, δὲς διεπέμψατο τοῖς ἑκαστοῖς
πατειάρχαις, ἐδέξασθαι δὲν μόνον αὐτὰ
αἰλεξάνδρες πόλιν πεδὸς ιωάννε, τοῦ μετα-
περγάτερον ιωάννε, διοσκόρες τε ἀνὴρ πι-
θέρ, αἴκινομέχεις οὐδὲν διασώζονται. πόλε-
τες εὑτελεῖσθαι τῆς ἐπικλησίας ἐπανέσυνται
ερδεῖς, καὶ οπίστοται διηρέπων λεωφελεόδοις
τὸν τῷ πρώτῳ τῆς αὔτης βασιλείας ἐπει-
ρχεδέντα τὸν σευηργοῦ ποναῖς εἰσπραχθεῖν
τῆς γλώσσης διαλεμμούμενος, ως ὅμοιος δι-
τετρύλλονται εἰρηναῖς τηλι προφέταις ἐγγ-
ειλεῖν, δὲς ἐφέτηκετῇ ἑώρατῶν δέρχει-
νατηλι αὐλούχης πιστοῖται δὲ ταῖσι τῆς κε-
δύτην ἐπονῆται τὸν εἰρηναῖον ἐγχριστήν

ο σενήρ^θ πεδός ενίς τῷ αὐτοχέων γράφων;
καὶ τὸν τεσπόν της Φυγῆς διηγούμεν^θ. ἐν-
ταμεγίσας λοιδορείας τὸν εἰρηναῖον Βαλ-
λά, καὶ πᾶσαν αὐτῷ Φυλακὴν ακελέην τοῦ
τέρτα μὴ διαδράναι τῆς αὐτοχούν. εἰσὶ δὲ οἱ
Φασονίς Βλαδιανὸς τὴν γλῶσσαν ἔξηκτασι
τὸ σενήρευ, εἰς ἐπι τῷ τοῦ ιεροῦ Σπεώντι α-
δοκῶν Φέρεν, διότι γε εἰς αὐτὸν οὐδείλεν ἐν τοῖς
ἴαντλογοῖς ὁ σενήρ^θ. Φαύγη δὲ ὡστὸν οἰ-
κιν τρέγονταν τὸν γορταῖον μίλια; ὃν σε-
πεμβεον ἡ ρώμαιων λέγει Φωνή, Ἐδορέον κα-
τεκοσὸν καὶ πεντακοσιοσὸν ἔτ^θ χρυμαλίζε-
σητες αὐτίοχου. καὶ μετ' αὐτὸν εἰς τὸν Τεργον
αἵσιτι παλλ^θ; κελδυσθεὶς τῷν ἐν καλχο-
δόνι σύνοδον ἀναφεύδον κηρύξειν. παλλ^θ
μέρισμα τελεούσι^θ ἀναχωρήσας τῆς ἀντίο-
χου, τελ πάντων σέληταμ πορείαν, τὸν Βίον
διαμετεπάμεν^θ. οἱ φρεστί^θ μετ' αὐτὸν
ζειρεσολύμων, Ἡπὶ τὸν κατ' αὐτὸν ἄνεισ-
θέον.

A henderet, Severus ipse in litteris quas ad quosdam Cives Antiochenos scripsit, fuge suæ modum exponens, testatur. Quibus in litteris Irenæum multis probris incessit, ut pote qui vias omnes diligenti custodia intercepisset, ne ipse ex urbe Antiochia posset effugere. Sunt qui dicant V italicum, dum gratia & auctoritate plurimum valere videretur apud Justinum, linguam Severi ab eo poposcisse, propterea quod Severus in suis concionibus ipsum conviciis appetere consueisset. Porro ex Antiochena sede fugit Severus mense Gorpiceo, quem Romani septembrem B vocant, Anno urbis Antiochiae quingentesimo sexagesimo septimo. Post quem Paulus ad Episcopalem thronum promotus, Chalcedonensem Synodum palam prædicare jussus est. Et Paulus quidem cum sua sponte Antiochiâ discensisset, tandem per acto vitæ suæ cursu, fatali morte inrexit, Euphrasius vero post illum, ex urbe Hierosolymitanaveniens, Episcopatum obtinuit.

K_εΦ.

Πειστῶν δὲ οὐσίαν ἐμπειρούμενον δέ αὐτοῖς οὐκ εἴ-
μενον, ὅτε καὶ οὐφράγεσθαι συγχωνεύεται τὸ εἰ-
τησεν.

ΥΠὸ τοῖς αὐτοῖς ίεταν χρόνοις, ἐμπειρούμοιτε συχνοὶ καὶ δένοικοι τὴν ἀντίοχου γεγονότι, ὡσπερ ἥγουμενοι τῶν γερμημένων εἰς αὐτὴν φοβερῶστιν κλόνων· καὶ περούμοι τοῖς παθήμασι παρεχόμενοι. μὲν γὰρ βεσιχόν τινα καιρὸν, εἰς τὸ διδόμων ἔτει τῆς ἀπὸ βασιλείας, μισθιδεκάτῳ, ἀνὰ τὸν δρεπειστὸν μῆνα ἦτοι μάσιον, ὄντας τοῦ εἰκοσῆ πέντε μέρακατ αὐτῇ τῆς μεσημερίας τοσαφερώτατον, τὸ ἕκτης ημέρας τὸ καλούμενης ἑδομαδός. βεσιχός καὶ σθόμος ἐπελδόντες τὴν πόλει, μικρὸς πάσην ἀνατεξέψαντες κατῆγαν. οἷς καὶ πῦρ εἴπει, ὡσπερ τινὶ τυμφοεσὶν μετ' αὐτῶν διανυμάμενον. ἀλλὰ καίνοις κατελάσσον, τὸ πῦρ ἀμφινεμμένον εἰσιθεόμενος τε, καὶ ἀπετέφρωσε καὶ σορῷ τῆς πόλεως πέπονθεν, σοροτετέ πυρῆς καὶ τὸν Στρυμόνα γεγόνασιν, ὃς τούτος ὑπέστη, ὅποια τε τῷ διάδοξα καὶ λόγου πρέπτωσιν εἶναι, πεπταθῶς ἀφίγυπται ἀντὶ τῷ ῥίτορε, ὡδὲ τῆς ισορίας καταλήξατι τελευτᾶς διωγματαριθμεῖστοις θέμασι καὶ οἱ διφράσσοι. ἀλλοτέ πόλεως

C. A. P. V.

C De incendiis & terra motibus qui Antiochia
contigerunt: quibus obrutus Euphrasius
interit.

EJUSDEM Justini temporibus; crebra graviaque incendia Antiochiae contigerunt, quasi praeuentia horrendis terrae motibus qui postea infecti sunt, & quasi exordium venturum calamitatum. Etenim brevi post tempore, anno Imperii Justini septimo; mense decimo: mensis Artemissi quem Majum Romani vocant, die nono ac vicesimo: sexta feria hebdomadis, & stu meridiæ ferventissimo, succusso & terra motus urbi supervenientes, pœnè universam prostraverunt. Posthac leditus est ignis; quasi calamitatem cum illis partitus esset. Quæcumque enim loca à successione & terræ motu subverla non fuerant, ignis depascens in cinerem ac favillas rededit. Porro quæ urbis loca labefactata fuerint, & quot hominum millia incendio ac terræ motibus, sicut verisimile est, perierint: quæ item admiranda contigerint & omnem dicendi vim longe superantia: lugubri stilo Joannes rhetor exposuit: ea narratione historiam suam claudens. Postremo Euphrasius quoque eadem ruina oppressus, urbem

calamitatem auxit, cum nemo super- A συμφορῇ, ἵνα μὴ τῷ Πτίλιδειω ὁ πε-
effet qui res necessarias provideret. νοῖσιν.

CAP. VI.

De Ephramio Euphrasii successore.

VERUM salutis Dei providentia, quæ antequam feriat, remedia parare solet, & itæ sua gladium clementiæ acuit, & desperatis rebus, misericordiæ itæ foras aperit, Ephraemium tunc Comitem Orientis excitavit, ut omni cura ac sollicitudine prospiceret, ne ex rebus necessariis quidquam civitati deficeret. Quem admirati hanc ob causam B Antiocheni, Episcopum urbis communis suffragio elegerunt. Igitur Ephraemius Apostolicam sedem, tanquam præmium ac mercedem sua erga urbē illam providentiae sortitus est. Elapsis deinde triginta mensibus, eadem civitas terræ motibus denuo quassata est. Quo quidem tempore Theopolis mutato nomine appellata est, & Imperator omni cura ac diligentia ei prospexit.

CAP. VII.

De Zosima & Joanne, qui miraculis claruerūt.

SED quoniam superiorum calamitatum mentionem fecimus, nunc alia quedam operi nostro attexamus, memoratu in primis digna, quæ ab illis ipsis qui ea viderant accepimus. Zosimas quidam fuit Monachus, ortus ex Phœnico quæ maritima dicitur. Patriam habuit Sindem, vicum qui ab urbe Tyro viginti fere stadiis distat. Is tum ciboru abstinentia & usu, tumaliis virtutibus, ita Deum sibi conciliaverat, ut non modò ea quæ futura erant prævideret, verum etiam ab omni perturbatione animi per Dei gratiam liber esset. Cum igitur aliquando esset in urbe Cæsarea quæ metropolis est, unius è tribus Palæstinis, in ædibus spectatissimi cuiusdam virti: Is erat Arcesilaus, vir nobilis & eruditus, qui & honoribus quos gesserat, & reliquis vitæ ornamentis conspicuus habebatur: Eo ipso temporis articulo quo Antiochia terræ motu subversa est, repente mutato vultu ingemiscens atque altum suspirans, tantam lacrimarum copiam effudit, ut solum madeficeret. Simul thuribulum poposcit, perque universū locū in quo stabant, cum thus adolevisset, humi se prostravit,

Κεφ. 5.

Πιείθειν μή τοι μηδὲ εὐθύδειν.

AΛΛ' οὐ τῷ αὐτῷ πάθει τῷ φέντε θεμονίᾳ, οὐ πέρ τὸ πληγῆς οὐ φαρμακού πάθεσσα, οὐ φιλαιρωπά τὸ ξίφος οὐ γῆς θήγαστα, οὐ παράντελον τὸν δολικόν τελούσκειαν ανοίγουσα συμπάθειαν, οὐ φρυμονίαν διανέστησε, οὐ ἔνας δέχησε λιωσίας πονού, πάσαν αναζωσαδές φρονίδα, μηδὲ τῷ Πτίλιδειων Πτίλιπεν τὸν πόλιν ὀνκάρην. Τεν διαστάμενοι αὐλοχέων παιδεῖς, οὐ μη Ψιφίζονται καὶ τὸν δοτοσολικὸν λαζανῆν, πασερεύ μεθὸν καὶ γέρες τῆς τοσοῦ πένονταςτον κληρωσάμεν οὐ πεποιηθεὶς αὐτοῖς οὐδὲ ζεσμῆμεν μηδὲ μιωσάλ. τότε καὶ πολὺς ἡ αὐλοχέων πεστηγοεδέδη πόλις, οὐ δὲλπις πενονιας πέδος τε βασιλέων τυχεῖσα.

Κεφ. 7.

Πιείζεται καὶ ισάρις τὸ θεαματορχαῖον.

AΛΛ' επειτῶν εἰρημένου ἐμνήσθηται Απομάτων, Φερενοῦ ἔτερα αἵτια τὰ ξιολόγων τῷ παρεγένετο ποστάμημά πόνον, αἷς εἴη μᾶς ἐκ τῶν ισοησάνων σύνενται ψυμᾶς αὐτῆς, γρύῳ Φοίνιξ, τῆς λεγομένης τολμας, καρπού σιδηνού πατεῖδα κληρωσαί οὐ, διέχεσταν τῆς τῶν τυχίων επισαδούς τὸν μονήν διατελεύων βίον. Εἶται ταῖς τε αἱξούτων τεοφῶν, καὶ ταῖς αἱλαις λεβαῖς βίοις, τὸν θεὸν ἐσομάταμεν οὐ, οὐ μηνον διοργάνω μελλούσα, αἱλά καὶ πάσια παθεῖας χάρεν λαβεῖν, σωτεῖ τῶν πιπονίων αὐτὰ τέλον καίσαρε οὐ πόλιν, οὐ μη τῶν παλαιστῶν ἡγαπαῖσαν οὐδὲ τοῦ δομούσια οὐ, αὐτὴς εὐπατεῖδης τε καὶ λόρδος οὐ, εὐτε αἱξιωμάτων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν κοσμοποιῶν αὐθρός βίον τελεῖ. Εἶται οὐλωταῖς στολαῖς τῆς αὐλοχέων πλάσεως αἰθέρον Πτίλιγμασσας, οὐλοφυργόμενος τε, οὐ μύχον αἰσχύλας, δακρυα τε τοσαῦτα πλεῖστα, οὐ τέλον γένεσις, θυματησιον εξηποτεῖ, οὐ πάντα τὸν χρόνον σὺν οὐ καθεῖσται Πτίλιγμασσας, επὶ γῆς εἰσιν εἰσιν πέποισται.

απεργευχαῖς τε καὶ λιταῖς τὸν θεὸν ἵλεύμενοι. Αἱ παντανακόμενά τε δρκεσιλάς, τί αἴρατὸ
ἔτο διαλαράξαν εἴη, διαρρήδης εἶπε, τῷ
ιχθύτης ἀντίοχος Ζωσεως ἀντίκα τῷ ὅτα
ηὐαγέσσομενοι. ὥσετο δρκεσιλαον καὶ σὺν
παρδένυχότας ἐκπεπλημενάς αναγράψαι
τῷ ὄραν, ἐνρειν τε ἐξ ὑπερονέτως ὡς οἱ Ζωσι-
μᾶς απεφόνατο. διὰ τέττα πολλαὶ τε καὶ ἔτε-
ζωθεσημεῖαι γεγόνασιν, ὃν τὸ πλῆθος πα-
ρεῖ, ἐπεὶ καὶ κρέπιδον ἐπεῖν δειπνεῖται χά-
ριστον ἀστακάνια λέένω. Σωκράτειοὶ Ζωσι-
μᾶς ἦν, ιωάννης τύνομα, ταῖς δρεσέσι τῷ Ζωσι-
μᾶς ἐν χαράσσεται λαῦρα. καὶ ὁ πρὸς Β
ττερατιᾶς ἔχαράδρομος, αὐτὸς ἀρκτῶν μέ-
ρος τοῦ λεωφόρου, τῷ Φερέστης διαπορδυμέ-
νος οὐδὲ περιστολύμων ἐπὶ τὴν ιεροχοίων πόλιν,
τὸν μονῆρν τε καὶ αὐλῶν διαπαλαίστας βίον,
ἐπισκοπήσας ὃ τὴν εἰρηνεύλην μοι καίσας οὐ
πόλιν. ἐπεὶ οἱ ιωάννης οἱ Χριστίνης, ἐπεὶ τὸν δρ-
κεσιλαον τοῦ λελεγμένου γυναικαν ἡκκόδ
θετερον τοῦ ὄφεταλμον τὸν κερκίδος ἐπικο-
πίαν, δρομαῖος ηδὲ περὶ τὸ πάτον
θητοκαΐόμενος. οὐδὲ δὴν ἐθεάσατο, τὴν τε
κόρην ἐκπεσθεῖσαν, τέλεον τε τὸν ὄφεταλμὸν
διαρρένια, πούργον ἐπιπλέκει τὸν τοινὶ παρεθο-
ματέλων ιατρῶν ἐνεγκεῖν, ἐσταγαγέν τε τὸ
διαρρέον ὕδατον ὀνταίσιον, καὶ τὸν απόγονον περιθέ-
τατελαμῶτον αναδῆσαι, ἐπὶ παρεχόντος δρ-
κεσιλάς. ἐνυχεὶς γὰρ τῷ Ζωσιμᾶ παρών ἐν τῷ
κατ' αὐλὸν Φερέστην πρίν, οπός ἐπὶ τῆς συδικῶν
ἐκεῖοκάμης, διεσώστης καίσαρος οὐδὲν
μάλιστα πειλακούσις. δρομαῖοι τοινὶ περὶ
τοῦ δρκεσιλαον ἐμπρέχυστο ὃ ταῦτα διαγ-
γέλλοντος. καθῆσος ὁ πρὸς Ζωσιμᾶν ὁ δρ-
κεσιλαος τὰς διαλέξεις ποιεύμενος. ὅπερ
ἐπειδὴ διέγνω, διωλύγονον ἀνεκάκυσε, καὶ τὰς
τοιχαὶ ὄπτιλλων καὶ διασπῶν, ἐς ἔρανον ἀνέ-
πειπε. τε τῷ Ζωσιμᾶ πυνθανόμενα τῷ
αὐλίαν, τὸ συρβαῖον ὁ αἴρεσιλαος ἐλεγε-
τος διμωγαῖς καὶ τοῖς δάκρυσι συγχράδια-
κοπόμενος. αἴφεις δὲν τέτον ὁ Ζωσιμᾶς,
αὐλὸς καθ' ἐστὸν εἴς τι δωματίουν ἐσρέχ-
θε τῷ θεῷ ὡς θεμιτὸν τοῖς τοιότοις, ὀκε-
τυγκανε. μελά δὲ αὖτις καρέν τοισι
θεοῖς, ἐχαίρε τε καὶ σεμνὰ μειδῶν, περὶ
ἀρκεσιλαον ἐλεγε τῷ χειρα καὶ ψύχων,
απὸ τοισι καρέν απιδι. η κάρεις τῷ καρ-

Ccc

z bitæ Sanata est uxor tua. Utrumq; oculum habet in columem, nullum ex calu illo derrimentum passa, quando ita placuit Cuzibitæ. Idque ita evenit, ambo bus illis justis simul miraculum perpetrantibus. Idem Zosimas cum aliquando proficeretur Cælaream, Asellum trahens cui res quasdam sibi necessarias imposuerat, Leonem obvium offendit, qui in ipsum irruens, rapto Asello, protinus abscessit. Quem Zosimas per silvam insecurus est, quoad usque Leo aselli carnibus saturatus fuisse. Tum Zosimas Leoniaridens: At o Amice, inquit, jam iter mihi penitus interclusum est, quippe qui & ægrosim corpore, & proiecta jam ætate; nec onus quod Asello erat impositum ipse humeris portare possim. Proinde si Zosimam hinc abscedere vis, sarcinam contra natura tua consuetudinem feras necesse est, ad propriam feritatem postea reversurus. His dictis, Leo tanquam furoris penitus oblitus, Zosimæ blandiri cœpit, & ad eum statim leniter accurrens, ipso gestu obsequium suum significabat. Zosimas igitur, cum aselli sarcinam leoni imposuisset, ad portas usque urbis Cælareæ cum duxit, ostendens hoc factum, quanta sit Dei potentia, & qualiter omnia famulantur atq; obedient hominibus qui Deo vivunt, nec donatam sibi gratiam coruperunt. Verum ne si plura commemoravero, historia prolixior efficiatur, eò revertar unde digressus sum.

Αείτη δέδοιται. ιαίτη συτὸ γύναιον, αμφιγή
σφραλμώεχδ, ροζεν ιερυσάστης συμβο-
ρεῖς αφελέαδ, ετωτε χριστίτε βεληνόε.
οντε καὶ γέγονεν αμφοῖ τοῖν Δικαιον κατ
αντοθαυματηρηγοσάπον. τέτω τῷ ζωτικῷ
καὶ πολεπτὶ την καίσαροιον, οὐαρητε
απάσυνεμένω ἐν φτῶν την οἱ επιτηδει-
έπεισεληπτό, λέων ἔπεισι, καὶ τὸν ονον αρτο-
σας, απήδ. οἱ ζωτιμᾶς ἀνὰ την θηλη-
πετ. μεχρις διακοπής οἰλέων ἐκ τῆς θη-
λης τὸ ζών γέγονε. τεργες οὐ επιγελασα;
Ζωτιμᾶς φησιν, αλλὰ γδ ὡς ἔταιρος, ταῦτα
πορείας ἐμοὶ διακέκοπται, πάχητι τε οὐ,
πόρρω τε τῆς θηλικάς αφιμένον, καὶ μι-
ναμένω ναθφορεῖν τὰ ἐπὶ τὸ οὐρανογεγο-
να. αχθοφορεῖν τὸν ανάγκη σε πράξοντο
μὸν τῆς φύσεως, εἴπερ ἐθέλεις τῷ οὐρανῷ
τὸν ζωτιμᾶν απαλλάξεαδ καὶ θηλον αὐτο-
ῖναι. οἱ δὲ τεθυμεψ κατάπαξ ἐπιλεπτι-
νοι, ζωτικαίς, καὶ τῷ ζωτιμᾶς οὐ ἔπει-
πράξεινθυς, καὶ διὰ τὸ ζήμιατον
παιδίνιον. οὐ πειθεῖς οἱ ζωτιμᾶς τὸν
Φορίον, μέχρι τῶν πυλῶν της καίσαρογα-
γε, δεικνὺς τε θεῖς την δύναμιν, καὶ οὐ α-
παλλα τοῖς ανθρώποις δέλα τε καὶ πειθα-
στὸν αὐτὸν ζημιρ, καὶ τὴν δέδομένην
χάρεντε πράχασεαπόροι. αλλὰ μηται
πλειστηνισορίαν πράμπουνωμόν, επάν-
μοδεν την ἐκείνην ἐποισάμενο.

CAP. VIII.

Κεφ. η.

De totius orbis calamitatibus.

EODEM Justino Imperium Roma-
num adhuc administrante, urbs
Dyrrachiu quæ olim Epidamus dice-
batur, terræ motu subversa est. Simili-
ter & Corinthus, quæ sita est in Achaia.
Anazarbus quoque, metropolis secun-
dae Ciliciae; quarto id genus calamita-
tis experta. Eas urbes Justinus magna
pecuniarum vi erogata, instauravit.
Iisdem temporibus Edessa civitas Os-
roëna, maxima & opulentissima, Scir-
tit torrentis qui eam præterfluit, inun-
datione submersa est: adeo ut plurima
ædificia, & innumerabilis hominum
multitudo, aquarum vi abrepta, fundi-
tus interierint. Edessa quidem atque
Anazarbo Justinus pristinum nomen

EΣ ἐπ ιερίντην αὐλοχερέτορε διδύνο-
ται ορχιλε, τὸν μὲν δυρράχιον, επ-
δαμνοι οἱ πάλαι, πεπονθεν ταῦτα
γῆς. ασάνιως οὐ κορεωτοι επιτηδειαλόδο
κειμένην. εἴται άναζαρέοτοτεταποντο-
νοι, οἱ τε διδύλερα την κιλικωνηγει εἴσοι
δε ιερίντοι πολλοῖς ανεκίσασθο ζήμια
καὶ οὖν αὐλαζερέως καὶ οὐδεσα πολιτε-
σσεγειων μεγίστη τε καὶ ευδάμιαν, της τε
απορρέοντο σκίρτη χειμαρρόνδαστο κατ-
ποιωθη, οὐτεκαὶ τα πολλα τῶν οικοδομιῶν
πράσινην, καὶ πληθοι αναισιθμον διπο-
λεσδ, οἵ το οὐδε λαβον οχέοι. μελεκίσ-
ται τούτην ταῦτα εις ιερίντην οὐδεσα ησ-

ανάγρεθ, καὶ τέτων ἐκάτερα τῇ αὐτῇ μετανομάσθησαν.

KεΦ. θ'

οι μετίστητοι οὐδὲν συμβαστλεύειν ἀπό τοις πρωταρχοῖς εἶλιτε.

Τούτῳ τῷ ιερῷ στόλῳ σύμβολον ἔταιρος βασιλείας αὐγούσιας εὑνέατε μηνας πρὸς τεῖχον ήμέραις, ιερωμανὸς ἀδελφοῦ φιλές αἰτοῦ συμβασιούντος, ἀναρρίζεις τῇ πεστώτῃ τεξανθικῇ γῆν αἵρειλια μηνὸς, αὐτὸς τὸ πέμπτον καὶ ἑδομηποσὸν καὶ πεντακοσιον τὸν ἔταιρον Εὔχειν ματισμότης αὐλοχειας κατάτων ὡς τὸ πεσελεύοντιν, ιερῷ μετίσαι τῆς εὐτεύθεν βασιλείας μηνιερωμανῷ μηνας τέλεας, τὰ δὲ ὡς ἔτη τὴν αὐλοκρατορίαν διανύσας διρχὸν εὐνέα πεζὸς τεισιν ήμέραις. ιερωμανῷ μόνη τὴν ὅλην διρχὴν τῆς ρωμαίων ἐπικρατείας κατεψεμένη, οὐδὲ τε τῆς ἐν καλχούντοις σωόδυκρυθμομένης αὐτατὸς αὐγούσιας εὐκλητίας κελεύμασιν ιερίντας καθάροις διηγήσῃ, ἔτι τὰ τῆς εὐκλητίας μηνας κατασάεσσας ἐν τοισι τῷ ἐπαρχιῶν κατεδονεῖτο, καὶ ματισάγεντος τὴν βασιλείας καὶ τὴν αἰλέξανδρο πόλιν. τῆς μην βασιλείᾳ τὸν ἐπικοπὸν πενταυλόντοις αὐθίμας, τῆς ὡς αἰλέξανδρέων εὐκλητίας ηγεμένης θεοδοσίας. αἴμαφωτε γῆτην μίαν ἐδόξαλε τὴν φύσιν.

K. e. D.

Οτι ιερωνικας μημ' της Φ καλχησθων συνοδον δοπομεχομίνια
κηράπα. Θιοδώρα γ της οργανιστης επεργήθη.

Ουσιανὸς μὴ ἐν τῷ ἐν καλχοῦ συνεληυθότων, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀνέτημένειν, μάλα γλυκικὰς αἰνέται. θεοδώρα ἡ πέτερα σύνοικος¹, τῷ μίαν φύσιν λεγόντων. εἴτε καὶ τῷ αἰλυθῷς θτως ἔχοντων. οὐνίκα γῳ ὁ τοῦ πίτεως πρόκειται λογοθε, πατέρες τε τοφεῖς παῖδας, παῖδες τε αὖτε τοῖς φύταις δίσται², γυνή τε τοφεῖς τὸν ιδίον γαμέτην, ἀνή τε αὖτε πάλιν τοφεῖς τὸν ιδίαν γαμέτην. εἴτε καὶ κατὰ τινὰ συγκέιμψιοι οἰκομίαν, ἣν ὁ μὲν τῶν λεγόντων δύο φύσεις ἐπιχειρεῖ τῷ θεῷ ἡ μῆτρα μὲν τὴν ἔνωσιν αἰνέτη³, ἡ δὲ τῶν περισσεύοντων μίαν φύσιν. ὅμως

mutavit. Utramque enim ex suo no-
mine Justinopolim deinceps appellari
jussit.

CAP. IX.

Quomodo Justinus adhuc vivens, collegam
Imperii Justinianum assumpst.

BORO cùm Justinus annum Imperii octavum transegisset, ac præter ea menses novem & dies tres, Justinianus sororis ejus filius, unà cum illo imperavit; Augustus nuncupatus die primo mensis Xanthici, id est Calendis Aprilis, anno urbis Antiochiae quingentesimo septuagesimo quinto. Quibus ita peractis, Justinus ex hoc regno ad cœleste Imperium migravit, fatali morte defunctus primo die mensis Loi, id est Calendis Augusti, cùm imperasset, unà quidem cum Justiniano menses quatuor; in universum verò tam solus, quam cum collega, per annos novem ac dies tres Imperium obtinuisse. Porrò cùm Julianus jam solus universum Imperium regendum suscepisset, & Chalcedonensis synodus ex præcepto Justini Imperatoris, sicut antea retuli, per omnes Ecclesiæ prædicaretur, Ecclesiastica pax in quibusdam adhuc provinciis turbabatur; præcipue Cverò Constantinopoli & Alexandriæ: Constantinopolitanam quidem Ecclesiæ administrante Anthimo, Alexandrinam verò Theodosio. Ambo enim isti unam in Christo naturam inesse assertebant.

CAP. X.

*Qualiter Iustinianus quidem eos amabat qui
Chalcedonensem Synodum amplectentesur
Theodora vero eos qui synodum illam im-
probarent.*

provenient.
ET Justinianus quidem, eos qui in Chalcedonensi synodo convenerant, & quæcunque ab illis fuerant expressa, acriter defendebat. Ejus vero coniux Theodora, ab illorum partibus stabat qui unam in Christo naturam asserterent: sive quod ipsi reverita sentiebant. Nam quotiescumque agitur de fide, patres à filiis, & filii dissident à parentibus: & uxor quidem à marito, maritus vero ab uxore sua dissentit: Sive per quandam simulationem, ita inter ipsos convenerat, ut alter quidem eorum partes defenderet qui duas in Christo Deo nostro naturas esse dicebant post unionem: altera vero, illorum qui unam duntaxat naturam af-

Ccc ii

severabant. Neuter tamen ea in re A δέ ἐν αἱλάλοις τοῖς ἐκεδίδοσαν. ἀλλ' οὐ πάτων ἐν καλχηδόνι συμπεθεμένων μαζανούς αὐτέλαι μεταβάνετο. ἡ δὲ μῆτρα απονομίας ἔσται, τῶν λεγόνων μίαν Φυσι ποτίως προνούσος, καὶ τές γε ἡμεδαπές φέρεται πετε, καὶ τὸν αἱλοδαπάς μεγάλους καταστήσεται. ἡ Καπέδη τὸν ιερωματίαν μεταπέμπον σευπηργον ποιήσασθαι.

CAP. XI.

Κεφ. ια.

Quomodo Severus Anthimum Constantinopolis Episcopum & Theodosium Episcopum Alexandrinę perverterit. Quibus fidei sua expulsi, Justinianus alios substituit.

EXISTANT quidem Severi Epistola, tum ad Justinianum, tum ad Theodorum scriptæ. Ex quibus colligere licet, Severum cum Antiochenam sedem reliquisset, initio quidem professionem suam in urbem Regiam distulisse: Postea tamen eò venisse. Scribit etiam in iisdem litteris, se cum venisset Constantinopolim, collocutum esse cum Anthimo. Cumq; illum idem cum ipso sentire, eandemq; de Deo opinionem tueri deprehendisset, persuasissime illi ut sedem suam relinqueret. Scripsit etiam his de rebus litteras ad Theodosium Episcopum Alexandriæ, in quibus gloriatur quod eidem Anthimo persuaserit, sicut jam dixi, ut eiusmodi dogmata sacerdotalia gloriae & pontificali cathedrae anteponeret. Circumferuntur quoq; Anthimi de iisdem rebus Epistola ad Theodosium, & vicissim Theodosii ad Anthimum & Severum scriptæ, quas quidem missas facio, iis qui legere eas voluerint derelinquentes, ne immensam rerum multitudinem congrede videar in hoc libro Cæterum ambo, utpote qui mandatis Principis refragarentur, nec ea quæ Chalcedone decreta erant admittentur, suis sedibus expulsi sunt. Et Alexandrinæ quidem urbis Episcopatum suscepit Zoilus: Constantinopolitanæ verò Epiphanius: ita ut per universas deinceps Ecclesias Chalcedonensis synodus palam prædicaretur, nec ullus usquam auderet eam anathemati subjecere: qui vero aliter sentirent, ii omnibus modis adigerentur ad consensum suum ei accommodandum. Scripta est igitur ab Imperatore Justiniano constitutio, in qua

‘Ως ἀνθίμοις τῷ καταστηματόλειψι ὁ σευπηργός διετίθεται διοδότος τὸ αἱλεξανδρεῖαν. ἕντες ἐβασιλεὺς ἤδη εἰπεῖν τοις κατέτινον.

ΣΥΝΟΙΚΟΙ τοῖς ψηφιολαὶ σευπηργοτεῖται ιερωματίαν, περός τε θεοδώρου. οἱ δὲ εἰπαλαῖν, οἱ καλαρχαῖτιν περός τηλεσίλειαν ὅδὸν διατετάλετο, μετ' ὁ τοις αἱλεξανδρεῖοις περέργονος υπερεγράμμονα τείληφε ταῦτα, καὶ γέγραφεν, οἱ επαγγεῖλες τηλε βασιλέως ἐγεγόνει, ἐνέτυχε τῷ ανθίμῳ, καὶ τῆς αἱλεξανδροτοις οἱ διεύρυκεν αὐτὸν, καὶ τῆς εἰς τον θεὸν νομίσεως πεπειρησθεῖσας καθέδρας ἐκτίναι. γέγραφαι αὗται ως τέτων περός θεοδώρου τοις τηλεσίλειαν αἱλεξανδρεῖοις περέργονα πολίν. Στοιχεῖα μεγαλαχεῖ αἱ τοις αὐτοῖς ανθίμοις πεπειρησθεῖσας τηλε βασιλέως τηλεσίλειαν αἱ τοις αἱλεξανδρεῖοις περέργονα πολίν. Στοιχεῖα μὴ πλην αἱ αἱλεξανδρεῖοις περέργονα πολίν τῷ παρεΐμι Βίῳ. ομως δὲ ἐν αἱκρη τῶν βασιλέως καλαρχαῖτων ιόντες, καὶ μὴ δεχόμενοι τὰ ἐν καλχηδόνι συμβατέμενα, αἱ μὲν τῷ οἰκείῳ ἑξεπαθέτειν θεων, καὶ τὸν μὴ αἱλεξανδρεῖας, Λειψανοδέχεται. τὸ δὲ τῆς βασιλείας ἐπόφαντος, διὰ τοις αἱλεξανδρεῖοις περέργονα τοις ταῦτα εἴτε γέγραπται δὲ τὸν ιερωματίον νομοθεσία, οἱ δὲ

τὸν σεῦρον καὶ αὐτῶν σωὶς ἐπέρεις ἀνάτε-
θημένη ποναις τε μεγίσταις ωστέ θέντε τὰς
ταῖςκένινας πεσεθέντας δόγματα· οἱ δὲ ε-
κεῖνας ταῖς μὴν ταῖς εκασταχῇ διακεμένας ἐ-
γλωσσας, θεοὺς ἐπιδιέρρωγος μέναις ἀλλὰ τὰς
τεκέντες διοικήσεως ταπειάρχας ἀλλῆλοις
συμβάντι, τὰς τε τῷ πόλεων Θησαύρῳ,
τοῖς ιδίοις Ἑξάρχοις ἐπεδίσκησαν τοῖς συν-
όδεσι Στᾶτι τῷ ἐπικλητιῶν κηρύττεσθαι, ταξώτισ-
μη τινὶ σὺν νησίαις, ἐπιτιλησθεὶς καντακύπο-
λη, τείπιστηνεὶς ἐπέφεσθαι τὸ ταπειάρχεν, τέταρ-
τον τινὶ σὺν καλχηδόνι γέγονε ἡ καὶ πέμπη
συνόδος Κατάκλησις ιερωταῖς. ^B αξιῆς τοι
τερόφοροι, ἐν τοῖς τρισσοφόροις ἐρδὶ καιροῖς,
τένε τῶν αὐτὰ μέρες πραγματεύτων ὑπὸ τοῖς
αὐτοῖς χρέοντος, λόγη τε αξιῶν κατεξότων, τῇ
παρεστησιν φαινομένων ισοείδεια.

Κεφ. 16.

Ἐκτῆτος εἰσιτούσιοι καταστάσιοι, πιρὶ κατέδειπποι πιεστα-
βασιλίων, καὶ κατεργάσσονται αὐτοῖς.

Γ Εγραπταὶ τρεχοποίων τῷ ρήτορε τῷ Πέτρῳ
Βελισάριον ὃς καβάδης ὁ περσῶν βασι-
λεὺς χορόν τῷ τακτίῳ νεωτέρῳ τῶν ἄλλων
γὰν ὄντι ταπειάρχα τὸν Βασιλέαν Βελισάριον,
βέλεται ὥστε τῷ βασιλεῖ ρωμαίων ἐς θετὸν
ψηφισθεῖν αὐτὸν ἡ δέρχη διατείνει· ἐπειδὴ
τοινὶ τέτω διημάστον, εἰσηγήσθη πρόκλιτος
παρεδέδων ιερωταῖς κοινωνεῖσθαι τοῖς οἰκιστοῖς, ἐ-
πὶ μείζω τὴν τροφὴν ρωμαίων ἔχθρουν ἐξήγα-
γον. Φιλοποιώτατοι γαρ οὐκομψῶς τεκνὸν
λογίων ἐπέδειπτο τῷ αὐτῷ τρεχοποίῳ, αὐτῷ
πεπρεκται τὸ πόλεμον Βελισαρίῳ σερδιτηγενεῖ τῶν
ἴων δυνάμεων ρωμαίων τεκμηρίουσι πρὸς
ἄλληλας πολεμεῖσθαι. πρώτην μὲν ἐν νίκην ρω-
μαίων αναγερεῖσθαι τὰ χωρία διέρεστεκνὸν
ποιεῖσθαι, Βελισαρίον, ἐξμολύνετε αὖτα τὸν ρω-
μαίων σεραπόπεδα διακοσμεύτων. οἵ Σπι-
νιάτες δὲ ὅσα καὶ τὴν δημονιῶν γέγονε καθί-
σαν, οὐατεκνὸν τὴν ρωμαίων εἰσγάστο τοῦ γῆν
ἀλαμόνδας οὐ τῶν σκηνητῶν βαρβάρων ἤγγι-
μενοι, οὐκτιμόσερατον τὸν ρύφιν αδελφὸν
συντοῖς αὐτῷ σεραπιώτας ἐξώγεντε, οἱ
χειμάτων ὑπερού μεγάλων ἀπέδοτο.

A Severum & Anthimum unā cum aliis
quibusdam anathemate percellit, &
gravissima supplicia decernit adver-
sus eos qui illorum dogmata prædicant.
Itaque ex eo tempore per omnes
ubique terrarum Ecclesiā nullum re-
mansit dissidium: sed uniuscujusque
Dioceles Patriarchae inter se conser-
vunt, & singulatum urbium Episcopi
Exarchos istos secuti sunt: & quatuor
synodi in Ecclesiā sunt prædictata: pri-
ma, quæ Nicæa celebrata est: post hanc
Constantinopolitana: deinde Ephesi-
na Prior: quarto loco Chalcedonensis.
Fuit etiam quinta Synodus Justiniani
principis iussu congregata. De qua
dicam suo loco ea quæ dicenda sunt In-
terim ea quæ tunc temporis sigillatim
gesta sunt, & commemoratione digna
esse videntur, huic historiæ adtexa-
mus.

Cap. XII.

De Cabade Persarum rege, & de filio eius Chos-
roe, ex libris historiarum Procopii Cæsariensis.

P ROCOPIUS Rhetor, res à Belisario
gestas describens, narrat Cabadem
Persarum regem, cum Chosroi filio-
rum suorum natu minimo regnum tra-
dere veller, postulasse ab Imperatore
Romano ut eum sibi filium adoptaret,
ut scilicet hoc pacto firmius illi regnum
pararetur. Sed cum repulsa passus es-
set Cabades, suus Procli, qui Quæstor
Justiniano principi affidebat, hinc odi-
um ejus adversus Romanos auersum fu-
isse. Porro idem Procopius, diligentissime
simil & elegantissime exponit ea
qua gesta sunt à Belisario Orientalis
militæ Magistro, Romanis & Persis in-
ter se bellum gerentibus. Primam igit
tum Romanorum victoriam refert circa
Daras ac Nisibin, cum Belisarius &
Hermogenes Romano exercitu præ-
cessent. Subiungit deinde res in Arme-
nia gestas, quantisque malis provincias
Romanorum attriverit Alamundarus,
Scenitarum Barbarorum regulus, qui
etiam Timostratum Russini, fratrem
cum universis militibus quos ductabat,
vivum cœpit, magna pecunia vi
post hæc redemptum dimisit.

CAP. XIII.

De Alamundaro & Azareho: & de seditione que ortae est Constantinopoli, cuius cognomen inditum fuit vixia.

IDE M supra dicti Alamundari & Azarehi incursionem in provincias Imperii Romani luculente admodum narrat: & quemadmodum Belisarius cogente ipsum exercitu, eos in regionem suam redeentes, juxta ripam Euphratis aggressus sit, imminentie die festo Paschæ: utque Romanorum copiae delecta fuerint, cum Belisarii consiliis minime obtemperassent: denique quomodo Ruffinus & Hermogenes pacem eam qua interminabilis dicta est, cum Perfiti pepigerint. Posthac subiungit de seditione plebis Constantinopolitanae, cui popularium tessera vocabulum dedit. Nica enim hæc leditio cognominata est, eò quod populus in unum congregatus, internoscendi sui causâ tessera hanc sibi mutuo dedit. Quain seditione Hypatius & Pompejus, cogente plebe, tyrannidem attipuerunt. Sed mox devicta plebe, uterque eorum Justiniani iussu à militibus capite truncati & in mare demersi sunt. Triginta porro hominum milia in hoc tumultu occubuisse Procopius scribit.

CAP. XIV.

De Hunericō Vandalorum Rege, & de Christianis quibus lingua p̄cidi iussit.

IN eo autem libro quo res Vandalicas exponit, res maximas refert, prorsusque dignas qua semperna hominum memoria commendentur. Eas igitur hoc loco commemorabo. Hunericus qui post Gisericum hereditario jure regnum obtinuit, cum esset Arianus, Christianos in Africa degentes crudelissime vexavit: eos qui rectam fidei doctrinam sequebantur, pervim cogens ad Arii opinionem deflectere. Si qui verò mandatis ejus minimè obtemperassent, eos ille aut flammis, aut alio mortis genere interficiebat. Quibusdam verò linguas jussit abscondi. Hos ab se visos esse testatur Procopius, cum profugi venissent Constantinopolim; seque illos perinde loquentes audivisse ac si nihil passi essent. Et linguas quidem eis radicibus excisulas fuisse: vocem tamen eos articulatam

Cap. XV.

Piægialamundarū, καὶ διατίθει, καὶ τὸν ἐν βυζαντίῳ τῆς ἐπικληνλαβόσης τούτη.

Πειπαθῶς διεῖποι καὶ τὴν τέλεγρι ρωμαῖων γῆς ἐφοδοι, ὅπως τε τετοι τῷ Φοδον Ἐπίτα (Θέτερος τῶν μενοις περιβασις τοιεστε, Ἐπίταις πόστε) Ἐφερη Βελισάριον σωματάκιον, ἐπικεμένη ταχαλίας ἡμέρας, ὃ πως ὁ ρωμαῖον διεσάρητος, τῷ Βελισάριον βελούδινον σώματον εἰπλένω περιπασις διεπηκαν. οἷς ἐπάγκτην ἀνάτο θεατιον γενομένη τῶν δημοτῶν σάσιν, περιγείαν τὸ σωματεῖον δήμου δέδηκε. πίνκα γδὲ ἐπικληνποιεῖται, έτοτον δήμου αλλήλοις σωματεῖον τῶν σωματεῖον τοιεστε, ἐξ αλλήλους γνώσεως. καθ' οὐ πάτιος τε τομπή, Βιαστήτη μὲν τὰ τὸν δήμου περιέτι πετυραννίδα, σκαλέρων περιέτανεται τιωτῶν κελύσμασιν ιτειαν τῶν κελύσματος δημένων, κατεποντάθη, τὸν δήμου έστητενται. ὅτε καὶ τειάκονταχιλιαδάσιν πόνω τέτω Φιστίν ὁ περικόπης αιθρία διπλέας.

Cap. VI.

Πιεὶ ὁναρέχη τὸ βασιλικὸν ἔχοντα, καὶ τὸ γλωσσωματικὸν καὶ τὸν γλωσσικὸν πάρα πάντα.

Τοιανδιάκυ βασιλίους γεγόνη, μηγιστατέστεια, καὶ μηνύμεσις αἱδιαστομένης αἴξια, αἴλεξιν ἐχοματιώνειχοτι βασιλέας εἰ γιγείχεις διαδεξάμενος, τόποις θρησκεύων, ὠμότατα διειστέλευτος τούς ἐν λειτή χριστιανούς, τοὺς τὰ ορθὰ πρεδίουσας δότηματα βιαζόμενος εἰς τὴν δημανῶν μεταλλεας δόξαν καὶ τοὺς τεμπετέκοντας, τωνει τεκού μυσίαις θανάτοις ἰδέασις ἐφθειρεν ενίους δὲ τοὺς γλώσσας αφείλετο τετους καὶ τὴν θάλασσαν ο περικόπης ἐφη, περι τὸν βασιλέως γραμμοῖς πόλιν αὐτούς διαδραΐας, ἐπιχειρεῖσις τοῖς μηδὲν πεποιθοσι φεγγομένοις καὶ ταῖς μὴν γλώσσας εἰς αὐτοὺς τοῦ μέν οὐτακενδεῖται. τὸν δὲ φωνὴν αὐτοῦ

ἐναρθρον εἶαι, οὐδὲ σημα διαλέγεσθαι μα καρνόν τε καὶ τεῖχον ἀν καὶ ιστίν διάτεξις μητρούσι. Τέλον καὶ δύο ταξολωτητάτης, οἰδανθεναγέρθε φί πειστόθε. ἐπειδή γαρ ταξινόμια πειστέλλεται, την φωνην αφηρετάτης, θαυματεύεται της χαράς θαυματού μητρούσαστος.

Κεφ. 16.

Πίσιν καβαντού θαυματούσι.

Kαὶ ἔτερον ἡ αἰξιάγαστον ανάγκη τὸν Καΐν-
ερον θεῶν θαυματεγγήσανθε, ἐπ' αὐ-
δράτην ὄκφύλοις μὴν την θρησκείαν, ὅσα
ἔχειν καὶ τείχος δεσμοῖς καβαντούσι φο-
τῆς αἱμάτιε πειστούσιν μαρτυρίους ήγειραι.
Ἴστη φυσιον ο καβαντούς, αἴξιον γὰρ τοῖς αὐτοῖς
χρησαμένημαστο, αἴξιολόγως καὶ θείτε-
τον διηγεύματος, ἐπειδή ἐπ' αὐτοῦ έρεψατε-
δούς βανδίλιας ἐπειδήσθε, ἐπούς τοιαδέ περι-
τα μὴν τοῖς ὑπτικοῖς ἐπήγειρεν, αἱμάτιας
τε πάσσοντος, καὶ βρώσεως εἰς τευφίων αἴγε-
σον, καὶ πάντων μαλιστα, γυναικῶν ξυνθ-
σιναις ἀπέχεσθαι χαρακηναίας τε δύο πηξά-
μιθε, ἐν θαλέρῳ μὲν αὐτοῖς σω πάσσω
ερεψατεδόματο τοῖς αὐτοῖς ερίσων, ἐν δὲ τῷ
τερέω, τας γυναικας καθεῖτες. Θανατον
την ημίαντηπείληπτενέσεσθαι, εἴτις ἐπ' τὸ τῷ
γυναικῶν χαρακηναίας μὲν, μὲν δὲ, πέμψας
εἰς παρχηδόνα κατασκόπιας, ἐπεταθείσαδε.
ἐπειδαν οι βανδίλιοι ἐπ' την σεατείαν βαδί-
ζοντες, εἴς πναντον οὐερίσωσιν ον οι χεισι-
νισθούσαι, αὐτοὺς μὴν ἐφοράν τα γνόμε-
νη ἐάν δὲ οι βανδίλιοι τὸ χωεινον αμένθωσι,
πάντα ποιεν τανανία εἰς τὸ ιερόν, σέξον
αὶ σπένοντο βαδίσαντες οίχον). ἐπειπεν
οὐδὲν καὶ τέτο φασιν, οὐδὲ αγνοοῦ μὲν τὸν
θεον ον χεισιανοι (εἰσον). εἴκος ἡ αὐτοῦ φυ-
σι εἰπειριγμένης εἰν, αἰσλέγετο), πίσατο μὲν
τοντερίσοντας, αὐτοῖς δὲ τοῖς θεραπεύε-
σιν. οι μὴν ζην κατάσκοποι εἰς παρχηδόνα ἐλ-
θούσες, ερχόλαζον την τείχοσκομιστῶν βανδί-
λιων θεωμόνοι. ἐπειδή ἡ τοτερίσεινα μα την επί-
τηπολινήσαν, ζήματα φειεσθημένοι τα-
πεντε, επούτο. οι δὲ βανδίλιοι, οὐδὲν ημέρα την περί-
τη ημίσαντο εἰς την χεισιανων της νεώς; της
τε ππεν, τα τε αλλα ζῶα ἐπαγγαγόντες

A habuisse, ac distinctè locutos esse, no-
vo atque inusitato miraculo. Horum
mentio fit etiam in Constitutione Ju-
stiniani. Ex quibus duos lapsos esse
Procopius scribit. Nam quoniam cum
mulieribus commixti fuerant, vocem
penitus amiserunt, martyri gratiā ab
illis protinus recedente.

C A P. XV.

De Cabane Mauro.

ALIUD præterea quidpiam refert
admiratione dignum, quod à Ser-
vatore Deo perpetratum est in homini-
bus, quia religione quidem nostra e-
rant alieni, pie tamen ac religiosè co-
tempore se gesserunt. Ait igitur Cabao-
nem Maurorum circa Tripolim de-
gentium regulum fuisse. Hic Cabao-
nes, utar enim verbis ipsius Procopii,
qui hæc sicut reliqua, eleganter expo-
suit: cùm Vandalo adverlus ipsum ex-
peditionem suscepisse didicisset, ista
gescit. Primum quidem iis qui sub di-
tione ipsius erant, præcepit ut ab inju-
stitia & ab exquisitis dapibus, præcipue
verò à mulierum consuetudine absti-
nerent. Deinde castra duo metatus, in
his quidem ipse una cum viribus omni-
bus resedit: in illis verò mulieres inclu-
sit, capitis supplicium interminatus, si
quis mulierum castra ingressus esset.
Posthac Exploratoribus Carthaginem
missis hæc mandavit: Ut cùm Vandali
in expeditione constituti oratorium a-
liquod ex iis quæ Christiani veneran-
tur, violarent, ipsi quidem id quod fre-
bat inspicerent. Postquam autem Van-
dali cum locum reliquissent, ipsi in ea
æde ex qua Vandali discesserant, con-
traria omnia facerent. Itud quoque ad-
dictio fertur, sibi quidem ignotum esse
Deum qui à Christianis coleretur: ve-
risimile tamen videri, eum si potens sit
quemadmodū dicitur, violatores qui-
dem numinis sui ulturum, cultores verò
defensorum esse. Exploratores itaque
cùm Carthaginem venissent, illuc que-
verunt, Vandalarum apparatum con-
templantes. Ubi verò exercitus corum
Tripolim versus proficiere cœpit, ipsi
vili veste induiti eos subsecuti sunt. At
Vandali, primo statim die cùm in Christi-
anorum ædibus sacriss stabulati essent
una cum equis ac reliquis animalibus,
nullum contumeliam genus prætermis-

runt: sed tum ipsi solitā intemperantiā A θερέως τε ἐκδημιᾶς ἀπελέποντο, καὶ αὐτοὶ
utebantur, tum sacerdotes Christiano-
rum quoscumque comprehendenderant,
alapis cædebat, & dorſa eorum ver-
beribus rudentes, ministrare sibi eos
cogebant. Exploratores autem Caba-
onis, simul atque Vandali ex iis locis
abscesserant, id agebant quod ipſis imper-
aturum fuerat. Nam & ædes sacras
protinus purgabant, & stercore ac si
quid aliud minus religiole ingestum
fuerat, studiose auferentes, lucernas o-
mnes accendebant, & sacerdotes sum-
ma cum reverentia salutantes, omni B
obsequio atque humanitate prosequen-
turbant. Pauperibus denique circa ædes
illæ sedentibus pecunias dabant. Hunc
in modum exercitum Vandalorum se-
quebantur. Et Vandali quidem, ex eo
tempore per universum deinceps iter
similia scelera admisserunt: explorato-
res vero remedium adhibere conati
sunt. Ubiverò Vandali proprius ad
Mauros accesserunt, exploratores ante-
vertentes nunc iarunt Cabaoni, quæ-
cumq; tum à Vandalis, tum ab ipſis, in
ædibus sacris Christianorum gesta el-
fent, hostesq; jam appropinquare. His
auditis Cabaoni aciem instruit. Pluri-
mi ex Vandals in eo præliocæsi interie-
runt. Multi etiam à Mauris capti lunt.
Paucique omnino ex illo exercitu do-
mum rediere. Hanc cladem à Mauris
perpetius est Thralamundus: nec mul-
to post è vivis excessit, cum septem ac
viginti annos apud Vandaloſ regnasset.

Cap. XVI.

De Belisarii expeditione adversus Vandaloſ,
corumque interneſione.

RE FERT idem Procopius, Justinia-
num Christianorum causā qui
gravissimis malis illic afficiebantur, ex-
peditionem in Africam suscepisse: sed
luggestione Joannis Præfecti prætorio,
ab instituto esse revocatum. Postea-
mē in ſomniſ admonitum eſſe ne ab in-
cepto desisteret. Regnū enim Vandalū
ab illo eversum iri, ſi Christianis o-
pem ferret. Hoc ſomnio confirmatus,
anno Imperii ſui ſep̄imo, circa æstivū
ſolſtitium, Belisariū ad bellum Carthagi-
nenſe mittit, cum navis prætoria ad lit-
tus quod eſt ante palatiū, appuliſſet
& Epiphanius urbis regiæ antistites ſolē-
nes precationes feciſſet, quosdam etiā
ex militib⁹ paulo antē baptizafſet, atq;

Cap. 15.

*Πιεὶ τὸ βίλινον καὶ βανδίλιον ἐκ τραχεῖας, οὐ γάρ
ἰξελθεῖσιν.*

OΑὐτὸς ἀναγεγράφεις ιστοιας φέ-
τῶν κακῶν αὐτοσεπαγόνων χειλαν-
ſεγλειαν ἐπαγγείλας ὑποθηκαὶ ιωνεῖς
πάρχει ἀνλῆς καθεστῶται, τὸ τοπεῖ
ἀνεσέλλοσθαντε τὸ αὐτὸς Φανεὶς διακανθί-
μη τοὺς τὴν ἐφοδὸν διόκητας χριſτιανοὺς
ἀμύνωντα βανδίλιον διαφέρειν πει-
στεῖσθεν φρονιμαλιστεῖς, εἴδομον τὸ βαν-
δεῖας αὐνῶν ἔτοις σέλλει βελτιστὸν εἴ-
καρχοῦνται τὸ πόλεμον ἀμφὶ τὰς θερινὰς
τοπίδες. Τῆς σεριγγίδος νέας προφύτευ-
τὴν ἀκτὴν ἡ περὶ τὸ βασιλεῖον ἐστι, ἐποιη-
τεῖ τὸ πόλεμος θητοκόπειον διξαμενυτετετε-
τα, πνας τε τῶν σρανωτῶν αὖτις βανδίλιον

καὶ τὸν σερινῆδα νᾶων ἐσβιβάσαντο. Αδίμηντον δὲ αὐτῷ τὰς κυπριανὸν τὸν μάρτυρα ἴσοις αἴξια, καὶ Φησὶ πέρος λέξιν ὡδῖς, κυπριανὸν αἴχον αἴσθηται μάλισται πάντες καρχηδόνοις σέβονται, καὶ αὐτῷ νεών τινα λόγια πολὺς αἴξιον τοῦτο τῆς πόλεως ιδρυσάρχοις τοῦτο τὸν τῆς Βαλαστρῆς πόνον, τὰ τε αἴλα κέρσοτάνται, καὶ αἴγαστον ἀνιαύσιον ἔστηται, λιθὸν κυπριανὰ καλέσοι, καὶ αὐτὸς αὐτῷ τὸν χειμῶνα οἱ ναῦται ἡπέστησαν θεῖοις ἐμνήσκοντες, ομοιόμως τῇ πανηγύρῃ παρεσταγοερθόντες, ἐπεὶ τὸν πατέραν Ἐπισκόπον Φιλέα, φέροντας οἱ λιβύεις αἴγαντας εἰς αὐτὸν τὸν ἕοτε γενετικόντα. τέτον οἱ Βανδίλεις τὸν γενόντα, οὐείχε βασιλέωντο, σὺν κεισιανὸς βασιλέων αφείλοντο, ἐνθένοτε σωτὴρ πολὺς αἴπιαστος ιερέας ἔξελαστοντος, τοι τὸ λοιπὸν αἴπερσπουντα αἱρεανοῖς ἐπινόρθων. αἴχαλλοις ὅδιατατάτατα ἐδιαπονημένοις τοῖς λιβύοις, πολλάκις φασὶ τὸν κυπριανὸν ὄναρ ἐπισκήνωσι Φάναιαι μέσῳ αὐτῷ μεσεμβρινὴν κεισιανὸς ἥπιστα χρήνατο. αὐτὸν γὰρ οἱ κεισιονῖτοι χείρας τιμωρεῖν ἐσεδέχονται, καὶ κατανῆσαντὸν περρόποντας εἰς σὺν βελισαρίεις κεράνεις, καρχηδόνων. ταῦθα βελισαρίων σερινῆδα ρωμαῖον κατηπόνος γνωμένης, μέτ' πέμπτον καὶ συνεπικοστόντος τῆς αφαιρέσεως, Βανδίλων τε παντάπαιον ἐκπολεμηθέντων, καὶ τῆς αἱρεανὸν δόξης τέλοντος εἰς τῆς λιβύων γῆς ἀπεληλαμένης, κεισιανὸν τε σὺν ὄχεισις νεώς αἴπειληφότων, τὸν κυπριανὸν τὸ μάρτυρον τερρίσουν.

Κεφ. ιζ.

Περὶ τὸν αὐτὸν ἀφεκτὸν τὸν δόντων λαφύρῳ.

TΩ αὐτῷ καὶ τάδε γέγεραται ἐπειδὴ Φησὶ σὺν ὀβελισάριῳ σὺν βανδίλεις κατέπολεμησας εἰς βυζαντίον ἤπιε, ταῦθεν λαφύρῳ, ταῦθεν πολέμησαν οὐράποδα αἱρειαγόρδους, αἵλιον τε γελιμερατῶν βανδίλων ἡγεμόνου, θειάμενος δοξάντος αὐτῷ τὸν πτωθόδρομον ἥγοντες, πάντα βαύματα αἴξια. οὐδὲ κειμηλιῶν πάμπολυ τι γενέμα καθαῖτηκε, αἴτε γέσειχυτο εἰς ρώμην σεσυληκότος παλάτιον απὸ ἐμπροσθέν μοι δεδιήγηται, ἵνακα ἰδοξία η κατενίκιαν γαμεῖται τὸν ἐσπειρειν αρξαντος ρωμαῖον, τῶν μαξίμων τὸν

in navem prætoriam imposuisset. Narrat præterea idem Scriptor de Cypriano Martyre nonnulla, quæ huic historiæ inseri merentur. Sic autem ait ad verbum. Cyprianum vitum sanctissimum Carthaginenses universi præcipuo honore venerantur; constructaque in ejus honorem magnificentissima Ecclesia extra urbem ad littus maris, tum in reliquis eum religiose colunt, tum festum diem quotannis agunt, quem Cypriana appellant. Atque hinc nautæ tempestatem quandam, cuius antea mentionem feci, eodem nomine quo diem festum vocare soliti sunt, propterea quod ea tempes tæ eo potissimum tempore ingruere consuevit, quo Afri festum illum diem perpetuò celebrare solent. Hanc Ecclesiam Vandali regnante Hunnerico per vim Christianis ademerant, sacerdotibus magna cum ignominia inde expulsi: Ac deinceps tanquam quæ in jus ac dominium Arianorum venisset, eam instaurarunt. Quod cum Afri graviter ac molestè ferrent, ajunt Cyprianum sibi in somnis visum, quibusdam eorum dixisse: non debere Christianos de ipso sollicitos esse: Se enim aliquando post injuria sua ultorem futurum. Quæ quidem prædictio Belisarii temporibus completa est, tunc cum Carthagino duce Belisario in potestatem Romanorum redacta fuit, post quintum ac nonagesimum annum ex quo capta fuerat: & cum Vandali penitus debellati sunt, & Arianorum heresis ex Africa profligata: Christiani denique juxta Cypriani Martyris prædictionem Ecclesias suas recuperarunt.

CAP. XVII.

De spoliis que relata sunt ex Africa.

IDEM Procopius ista scribit, debellatis Vandalis, cum Belisarius Constantinopolim venisset, prædam & captivos ipsumq; adeo Gelimerem Vandalarum regem secum ducens, triumpho ipsi concesso, cuncta quæ erant admiratione digna per Circum duci jussit. In quibus thesauri erant innumera biles, quippe cum Gisericus olim Romanæ palatium diripiuerat, sicut superius à nobis relatum est: tunc cum Eudoxia uxori Valentiniiani Imperatoris Romanorum Occidentalium, ægre ferens quod Maximus maritum ejus necasset

Ddd

& vim ipsi intulisset, Gisericum evocavit, se urbem Romanam ei proditaram esse spondens. Quo tempore Gisericus, incensa urbe, Eudoxiam unā cum filiabus in Vandalorum regionem abduxit. Tunc direpta sunt simul cum aliis thesauris, quaecunque olim Titus Vespafiani filius, subactis Hierosolymis, Romanam deportaveraat, donaria scilicet Salomonis, quæ ille Deo consecraverat. Ea Justinianus in honorem Christi Dei nostri iterum misit Hierosolyma, Deo cui prius consecrata fuerant, honorem debitum exhibens. Scribit etiam idem Procopius, Gelimerum tunc humi prostratum in Circo, è regione solii regalis in quo Justinianus sedens cuncta quæ grecabantur spectabat, divinum illud oraculum patro sermone pronuntiasset: Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.

CAP. XVIII.
De Phoenicibus qui fugati sunt à Iesu filio Nave.

ALIOUD præterea quiddam refert idem Procopius, quod à nemine quidem antea commemoratum est; admiratione tamen dignum est in primis, & omnem prope fidem transcendit. Ait igitur Mauros gentem Africæ, ex Palestina profectos in Africa consedit. Eos autem esse, quorum in sacris libris fit mentio, Gergetæos & Jebulæos, aliasque gentes quas devicit Jesus filius Nave. Atque id verum esse conjicit, ex inscriptione quadam Phœnicum litteris exarata, quam à le quoque lectam esse testatur. Porro inscriptionem illam extate iuxta fontem, ubi duæ columnæ ex marmore albo erectæ sunt, quibus hæc incisa sunt verba. Nos sumus, qui fugimus à facie Iesu latronis filii Nave. Et hæc quidem ejusmodi exitum habuerunt, Africa iterum sub Romanorum dititionem redacta, & annum tributum, sicut prius confluverat, inferente. Ceterum in Africa centum & quinquaginta civitates Justinianus reparasse fertur, alias penitus, quasdam majori ex parte prolapsas. Quas Justinianus longe magnificentius renovavit, mira ornamenti varietate, & operibus tam publicis, quam privatis, eas exornans; mœnum quoque ambitu & aliis ædibus maximis, quibus tum urbes decorari, tum Deus coli confuevit: aquarum denique copia, partim ad usum, partim ad ven-

Atte ἀνδρα διποσαλετα, οὐ τὸν σωφροῦν
ὑειστεῖσα, τὸν γέριχον μέτεπειψύ,
καρδιῶσθι τὴν πόλιν τασχομένην. οτε καὶ τὸ
ρώμην ἐμπέκησας, τὴν εὐδοξίαν αὐατῆται
γαλεστοῖς τὰ βασιδίαν ἡγαγόντες, της
σεουλήντης σὺν τοῖς ἄλλοις καμπλοῖς, σας
βεστεῖσαν πάτης τῇ Θεῷ τὰ ιεροσόλυμα
δραποδίσας, εἰς ρόμην ἡγαγόντες, ανατητα
σολομὼν τοῦ χαρονία τὸν θεὸν ἔζεσκεν
ἀπὲις εἰς πανὸς τεστιμῆς χειρὶς Θεοῦ
ἀνθιστεῖς ιεροσόλυμα πέπομφε, τὸ θεῖον
πέποντον γεραιρών πάσσες καὶ περιεργοῦσι
θησαν. τότε Φιστὶ τὸν γελίμερα ὁ προπτε
ἐπὶ γῆς ἐρριμμένον ἀνάτοντον παθόδομον,
καὶ τῆς Βασιλέως καθέδρας, εἴδα καβίστη
δράμηρα θεώμηρος ὁ ιεροτάνας, ἐπιπλέ
θεὸν λόγιον τῷ Κρέφερα γλώσσην, μάλιστη
μολασθήτων, τα πάντα μαλαστης.

Κεφ. ιη.

Πειτε δοτε προσώπῳ ιππον ψευδανην φανεῖ
ΦΗσὶ ἡ καὶ ἔτερον, ἡκισα μην ἰσορθία
χειρὶς αὐτὸς, αξιάγασον ἡ παῖοσθε
μαλτοῦτοντερβολην ἐκεῖνον. ἰσορθίαν
τὸ λιένων ἔδειν τοῦ μανδρόστοις εἰς τὴν πατη
σίνων ἀνασάντες γῆς, τὴν λιένων καθηκτε
εἶναι οὐ τάττες καὶ ἀναγράφει τὰ θεῖα ληγα
γεργεσταῖς, καὶ ιεροσούσες, οὐ τὰ λοπάδη
σα περιειστεῖν ανηκατεπολεμάνθητον το
μηροῖς οὐ τὸν λόγιον αἰλιθῆ παντάπασιτυχο
ιν, οὐ τὸν οὐ πειτηράματοῦ, οὐτε καὶ αὐ
γιώναι Φιστὶ τοῖς Φωνίκων χράμμασι συ
κειμένον. εἶναι οὐ τέτοδον γχεκρηνισθεῖσ
λαιδόνος εἰς λιένων λαθκών πεποντο), εἴσι
εγκενόλαπασταδε. ήμεις ἐσμύροι Φιστε
τες δοτε περσόπως ιπποτες τε λιένων ψευδα
ωδε μην εἰληξεταισα, ἀνθιστροφαικα
τικός λιένων γνομένης, Φόρυτε δού εἰσει
εισαγέστης πάσσες καὶ περιεργον. λεγε οὐ
λιένων πενήνοια οὐτε αἴσιας αἰσα
σαδη, τὰ μην, τέλεον. τὰ ἡ κατει πολυδι
εύεινα, οὐ περιετο μεγαλοπεπτέσεον δια
κανίσται κατλωπισεως ὑπερβολαις, κορι
ματίτει κατασκευαις ιδιαις καὶ προστα
τεχνῶν τε πειτεροις, οὐτεργιστε μεγαλισαι
κοδομίαις, οὐτε οὐ τε πολέο κορμετο, π
τε θεον ιδασκει, οὐπροσιασ τε οὐδατη
τεχεισαν καταλογο, της μην, οὐ περιει

ισαχθέντων, δοκὸν ὅτι ταῖς πόλεσι πρότερον. Αἴτιον αὐτὸς τὸν πρώτον εἰπάναχθέντων ταῖς πόλεσι πρότερον. Αἴτιον αὐτὸς τὸν πρώτον εἰπάναχθέντων ταῖς πόλεσι πρότερον.

Κεφ. 10.

Πηδεῖσθαι τὴν γῆν εἰπάντων ὅπου αὐτὸς
ἀλεῖται καὶ πολιτεύεται, καὶ αἱ πόλεις οὗται τῷ πολιτεύεται.

ΟΣΑΪΓΗ^{την} τὴν Ιαλίαν γέλοντες, ἐρχόμεται
λέξιν, Κατάτων εὐμάλα σαφῶς περ-
κοπιά τῷ ρήτορι πεποιημένων μέχει τῶν αὐτῶν
χειρῶν. επειδὴν ἡ θευδέριχος ἡ μοι προσαφί-
γη^{την}, ρώμην εἰλενούσθαι κρον τὸν τάυτης τύραν-
νον πανταποταπολεμόσας, καὶ τὴν ρωμαϊ-
κὴν εὐηγνωμένη^{την} δέχηται τὸν διεμέρη-
σατ, μάλα περιτταὶ τοτε τοιούτων στρατησασά, τὸν
κοντηπαγδός αὐτοὺς παρίχτηντον επιτροπήν μετήν,
καὶ τὴν βασιλίσσαν δικενέριαν, μάλιστην τοῦτο
αρρένωπον διπολιώνασα, καὶ τηδε τὸν πραγμάτων
προνοεσσα^{την} πρώτη πρὸς τὴν ἐφεσιν^{την} γολ-
δικὴν πολέμιαν ιερωμανὸν ἐνῆγε, πέμψασ-
τε τὸν αὐτὸν πρεσβεῖαν, επιβελῆται καὶ αὐτῆς εἰ-
ασθεῖσης, καὶ αταλασσίχτην τοιούτων εἰδάνθρω-
πων ψυρμένα, επικομιδὴν μικραῖτελούσιαν
αγονί^{την}, θευδέτη^{την} προστήνος θευδέριχος,
τὴν τῶν εἰσπερίων πραγμάτων δέχειται πεπε-
τιθείση^{την}). Οὐς ἐπειδὴν Βελισάρειον ιερωμανὸν αὐτὸν
ταξιδέρμια τὸν πολιτεύεται πέμψει, τῆς δέχηται εἰδί-
σα^{την}, μάλιστην περιστάσεων εἰδούσα^{την}, Καπολέ-
μιαν ηκισα πέραν εχών, εἰπίγια^{την} οὐδὲρος
πολεμικούστετον εἰσπερίων εἰηγνωμένα
δυνάμεων. Κατων συγκεμένων τῷ αὐτῷ περι-
κοπιώ εἶναι ἔλειν, οἵτινις μην τὴν ρώμην καταλέ-
ληπε. Βελισάρει^{την} δὲ τοιούτῳ αὐτῷ αὐτὸν
τραβᾶτη^{την} εώμη προσεπέλασεν. οὐ ηδίσια ρω-
μαιοτάς πύλας αναπειάσαντες, ἐσεδέξαν-
τε, σπλεγχίς μαλιστα τε ταύτης αέρισεως,
τοῦτο καταπειάμενος, σείλαντος τε στή τα-
τωφειδέλιον αταλαρίχτη πάρεσθεον ψυρμέ-
νον. ὥτινε^{την} Κάμαχη^{την} τὴν πόλιν παρέδοσαν^{την}
εἰγέγονεν τῶν εώμαιάς αὐτοῖς ή^{την} εώμη, εἰη-
κοιλα εἴτερον, οὐατη^{την} απελάμις, περι-
δεί^{την} εώμαιάν περισταγόσθιμορένα δέκειμενίς
μηνος εἰδέχατον εἴτε^{την} ιερωμανὸν βασιλέως
τὴν αὐτοκράτορα διέποντα^{την} δέχηται^{την} οὐατος
απαγράφει^{την} περισταγόσθιμον, οἵτινις τὴν γολδων τὴν
ρώμην πολιορκεῖτων, βελισάρει^{την} τῶν-

CAP. XIX.

De Theodoricō Gothorum rege, & de his quā
illo regnante, iisque ad Iustiniani tempora
Roma acciderunt: utique Romae rurum in
Romanorum potestatem venerit, cum Viti-
ges illinc ansugisset.

TRANS E O nunc ad res in Italia ge-
stas, quas idem Procopius Rhetor
ad sua usque tempora planissime expli-
cavit. Postquam Theodoricus, uti su-
pra diximus, Romam cœpisset, Odoa-
cro qui in eā tyrannidem gerebat, peni-
tus debellato, & Imperium Romanum
deinceps usq; ad exitum vitæ admini-
strasset, post ejus mortem Amalasun-
tha, quæ uxor ejusdem fuerat, commu-
nis filii Athalarici tutelam & totius re-
gni procriptionem gessit, ad virilem
gravitatem proprius accedens, atque in
hunc modum fēbus p̄spiciens. Hæc
prima Justinianum ad Gothici belli cu-
pidinem incitat, missis ad eum lega-
tis, cum infidae adversus ipsam strucere
essent. Porro cūm Athalaricus tenera
ad huc exitate è vivis excessisset, Theo-
datus propinquus Theodorici, occi-
dentalis Imperii administrationem su-
cepit. Sed cūm Justinianus Belisarium
in Occidentis partes misisset, regno se
abdicavit, utpote qui liberalibus studiis
magis addictus, rei bellicæ haud sati-
gnatus esset: Vitige interim, viro bel-
licosissimo, occidentalibus copiis pre-
posito. Ex ejusdem Procopii historia
illud etiam discimus, Vitigem audito
Belisarii in Italiam adventu, Roma ex-
cessisse: Belisarium verò cūm suis co-
piis ad urbem appropinquasse. Quiem
Romani, reseratis portis libentissime
suscepunt, id perficiente potissimum
Silverio, Romanae urbis Episcopo, qui
ad eam rem miserat Fidelem, qui A.
thalarici olim Affeſſor fuerat. Ita Ro-
mani citra pugnam Belisatio urbem
tradiderunt: ac denuo urbs Roma in
potestatem Romaniorum venit, post
annos demum sexaginta, mense Apel-
lao quem Latini Decembrein vocant,
cūm Justinianus annum Imperii sui un-
decimum ageret. Sribit etiam idem
Procopius, Belisarium cūm Roma à
Gothis obſideretur, Silverium ejus.

Ddd ij

dem urbis Pontificem, quem de prodi-
tione suspectum habebat, in Achaiam
deportasse, & Vigilium in ejus locum
subrogasse.

C. XX.

Quomodo Justiniani temporibus Eruhi Christianam fidem amplexi sunt.

SUB idem tempus, ut scribit Proco-
pius, Eruhi, qui jam pridem Impera-
toris Anastasiū temporibus Danubium
trajecerant, benigne excepti à Justiniano,
& maximis opibus ab eodem locu-
pletati, universi simul Christianam fi-
dem amplexi sunt, & pristina vivendi
ratione deposita, mansuetiorem cul-
tum induerunt.

C. XXI.

*Quomodo Belisarius urbem Romam quam Go-
thi iterum cuperant, recuperavit.*

NARRAT deinde idem Procopius
reditum Belisarii Constantinopolim,
& quemadmodum Vitigem simul
cum manubiis quas in urbe Roma cœ-
perat, secum adduxerit: utque Totila
Romanum Imperium sibi vindicave-
rit, & urbs Roma sub Gothorum ditio-
nem denuo reciderit. *Quomodo et-
jam Belisarius, cùm iterum in Italiam
venisset, Romanam recuperaverit: Cum-
que bellum aduersus Persas conflatum
fuisset, ab Imperatore revocatus sit
Constantinopolim.*

C. XXII.

*Quomodo iisdem temporibus Abasgi quoque
Christianam fidem amplexi sunt.*

REVERT præterea idem Scriptor,
Abasgos per idem tempus ad
mansuetiore cultum translatos, Chri-
stianam religionem suscepisse: & Eu-
nichum quandam Palati, Euphratam
nomine, qui natione Abasgus erat, ab
Imperatore Justiniano ad eos missum
esse, qui interdiceret, ne cuiquam de-
inceps in ea gente virilia ferro abscon-
derentur, neve vis inferretur naturæ.
Ex his enim ut plurimum eligebantur
ministri Imperialis cubiculi, quos vul-
go Eunuchos vocant. Tunc etiam Ju-
stinianus, cùm Ecclesiam in honorem
Deipara apud Abasgos ædificasset, sa-
cerdotes illis constituit. Atque exinde
Abasgi Christianæ legis doctrinam
accuratissime didicерunt.

A Φίαν προδοσίας ἐς σιλεύειν τὸν τῆς πόλεως
δέχιερεασθηκώς, τέτοιο μὴν ἐλάδαμι
τοικίδι. δέχιερεα ὡς βιγίλιον καθεσποτι-

Κεφ. κ.

Ως ὁ λιτός ὄμβρος ἔρυλος, ἐν τοῖς χειροῖς ἰεποιει
ἰχεισιάσας.

ΤΠότοις ἀντοῖς χείροις, ὡς ὁ αὐλοφό-
χόπιΘ αναγράφει, ἔργλοι τοῖς
ἴερην ἥδη διαβάντες ὅ τε τὴν ρώμαιην
χλιδαναστού διεκυβέρνα, φιλοφρεγ-
τες τὸν ιερωμανά χείμαστι μεγάλοις ἀλλα
διωρησαμένα, πασοῦδι χεισιανοὶ γεγόναν,
κατὰ διάσταν Πᾶν τοῖμερεργον μέσανα.

Κεφ. κα.

Ως πάλιν ἵστη γέρεος γειτούρην πειράματα, αὖτις
οὐδεισιέντος αἰσθάνεται.

ΕΙτα τελεῖ ἐπὶ τὸ Βεζάντιον ἐπανάλεξε
Βελισαρίου γράφει, ὅπως τε τὸν οὐπήρη
ανήγαλε μῆτρα τῷ εἰς ρώμην λαφύρῳ. τε-
τιλά τε τῆς ρώμαιων δέχης τὴν παρεγ-
γινε, καὶ ὡς Βελισάριος δις τὸν ιταλον πα-
τειληφώς, ἀνθεις τὴν ρώμην αἰεσώσαται. ὅπις
τε τὸ μηδικὲ πολέμιο συσάνθει, αὖτις
Βεζάντιον ὁ Βελισάριος μελάπεμπτος
βασιλέως γέγονεν.

Κεφ. κβ.

Ως καὶ ἀλασγοὶ τηλικαῖται ἰχεισιάσας.

ΟΑὐτὸς ισορεῖ, ἀλασγοὺς ἐπὶ τὸν με-
τερον μελασάντας ὑπὸ τοῖς αὐλοκρή-
νοις τὰ χεισιανά ἐλέως δόγματα, βασ-
λέα τε ιερωμανόν, τῷ τινα εἰς τῆς αὐλῆς
νέχων, ἀλασγὸν ἢ τὸ γένος, ἐν φρεστάν-
μα, τέμνει παρ' αὐλές απαγροῦσα,
μηδένει τὸ λοιπὸν εἰς τέτω τῷ ἔντονεῖ
αρρένωπίαν διπολιεράς σιδήρῳ, βιαζο-
ντις τῆς Φύσεως. Ἰξ αὐλῶν τὰ πολλὰ αὐτοῖς
βασιλικοῖς ἐξυπηρέτεύμδροι κοιδοῖσι κατ-
σκεσταν, οἵ εἰνεχεστοι σωμάτεια καλεῖ, ὅτι
καὶ ιερωμανός ιερὸν τῆς θεούροχος εἰς ἀλασγοῦς
δικοδομησάμδρος, ιερέας αὐλοῖς κατεστο-
το. ὅτεν ἐς τὸ ἀκριβέστατον τὰ χεισιανά
ἐξέμασθον δόγματα.

Κεφ. κγ'.

πίση εἰ τὸν τάναιον εἰκότες, πυκναῖτα ἐχειστάσαι· καὶ περισσομόν ἐν ἀλαδάσια καὶ αχαΐᾳ γεγονότων.

ΙΣΤΟΡΩΝ τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ὡς οἱ τὸν τάναιον
πίκνητες, τάναιον ἐκαλέσιν οἱ Πήλιχώρεοι
τῶν ἐκ τῆς λίμνης τῆς μαιώπιδος ἐνθελλήν
ἀχεῖς εἰ τὸν δύξανον πόντον, ιετινιανὸν δυσω-
πεσιν, Πήλικοπον (Φίσιν ἐπέμψαι, ἐ-
πιειλῆ τε τὸν δέποντα ιετινιανὸν ἀπεργάσα-
ς, καὶ ιερέα σιντοῖς ἥδισα πέμψαι. ανα-
γείρθι ἐν μάλα λογίως ὁ ἀυτὸς, τῶν τοῖς
ιετινιανὸν χρέοντος, γότθον τῷ ἀπὸ τῆς μαι-
ώπιδος ἐνδρουμάσκῃ τῆς ρωμαίων γῆς, σδο-
μάτε τε Ἰζαιοῖς ἀνὰ τὸν ἑλλαδα ψηφίσαι,
τῶτε Βοιωτίαν καὶ αχαΐαν καὶ τὰ πεντέπο-
τον τὸν κερσαῖον καταστήθιναι, καὶ κωνία
αἰρέθια καὶ πόλεις ἐς ἔδαφος ἐνεχθῆ-
ναι, καὶ κάπτης γῆς πολλαχόσει ψηφίσαι· καὶ
ιναχ μὲν ἀνδρὶς ἐς ταῦτα συνελθεῖν. εἶναι
γέγονεν καὶ μεμενήκασι.

Κεφ. κδ'.

Πεὶ ναρσοῦ σφατη ὃ καὶ θεοφιλεῖας ἀντεῖ.

ΓΡΑΦΕΙ καὶ τὴν ναρσᾶ σεληνίαν, σα-
λεῖνος πέσιν εἰς ιετινανὸν πέσος τὴν ιταλῶν
χώραν, ὅπως τε τὸν τάτιλαν κατηγωνίσα-
το, καὶ μὲν τέτον, τείσαν καὶ αἰρεμέ-
πον ἑδῶν· φασὶ τόπῳ οἱ συγγενεῖοι τῷ
ιαρσῷ, ὡς ἔστι τὸ θεῖον λίσαις τε καὶ ἄλλαις
διστοίαις εξοστείτο, τὰ εἴμοτα γεραιζων καὶ
τὴν παρθένον καὶ θεόθον, ὡς αὐταρδῶν
ἀντινοὶ διακελδύεσθαι τὸν καιρὸν ὅτε πολε-
μοὶ δέοις· καὶ μὴ πεστερερην χρέων ἀρχήν,
πην ἀνέκειται τὸ σωθεῖμα λάβοι. πέ-
τραχαιαὶ καὶ ἑτεραταῖς ιαρσῷ, λόγγα πολλα
άξια, βεστείνον καὶ σινδύαλδον κατεπο-
λιμπαῖν, καὶ τὰ πολλὰ περσικοπαμένα
μεχρις ὄγκεαν. ἀπεράγα θιάμεν γέγραπται
ταῦτοι, επωνῦμος ἐνημάτις αφίκειται.

CAP. XXIII.

Quomodo etiam Barbari qui Tanaim acco-
lunt, Christianam religionem amplexi sunt.
Item de terre motibus qui in Gracia & A-
chaia contigerunt.

REPERTUR etiam ab eodem Scri-
ptore, accolas Tanais; Tanaim
autem vocant indigenas effluxum Mæ-
otidis paludis in Euxinum mare: po-
stulatque à Justiniano, ut Episcopum ad
ipsos mitteret. Justinianum vero, peti-
tionem eorum ad exitum perduxisse,
& sacerdotem libentissime adeos dire-
xisse. Idem Procopius eleganter ad-
modum narrat, quomodo Gothi prin-
cipatu ejusdem Justiniani, expalude
Mæotide in fines Romanorum irrupe-
rint, & quemadmodum Græcia gravissi-
mis terræ motibus concussa fuerit;
Bœotia item & Achaia, & loca quæ sunt
circa sinum Crisium quassata: innu-
mera denique oppida atque urbes solo
separatae sint. Terræ quoque hiatus plu-
rimis in locis extitisse scribit: & alicubi
quidem terram rufus in unum co-
visse: alibi vero hiatus illos permanuisse.

CAP. XXIV.

C De Narsio Magistro militum, & de ejusdem
pietate.

NARRAT præterea res à Narsete
gestas, quem Justinianus in Itali-
am miserat: & qua ratione is Totilam,
ac deinde Tejam superaverit, & quo-
modo urbs Roma quintūm capta sit.
Porro qui cum Narsete familiariter
versati sunt, eum supplicationibus ac
reliquis pietatis officiis divinum nu-
men usque adeo coluisse, & debitum
Deiparae honorem tam studiose exhibuisse ajunt, ut illa tempus ei manifeste
indicaret, quo pugna committenda es-
set: nec prius unquam prælium iniret
Narses, quam signum ab illa accepisset.
Alia quoque multa ab eodem Narsete
gesta sunt, maximâ laude digna: quippe
qui Buselinum & Sindualdum de-
bellaverit, multasque regiones ad O-
ceanum usque, Romanæ ditioni ad-
junixerit. Quæ Agathias quidem the-
tor literis mandavit: nondum tamen
nancisci potuimus.

CAP. XXV.

Quomodo Chosroes obres prospere a Justiniano
gestas invidia stimulatus, bellum intulit Romanis,
multaque urbes Imperii Romani,
atq; in his magnam Antiochiam destruxit.

REVERTUR præterea ab eodem Procopio, qualiter Chosroes, cum res in Africa atque Italia tam feliciter successisse Imperio Romano didicisset, invidia supra modum exarserit, & quædam objecerit Romanis, feedus ab illis violatum esse dicens, ruptamque pacem quæ inter ipsos convenerat. Justinianus verò, primum quidem legatos ad Chosroem misit, qui illi suaderent ne pacem illam interminabilem quæ inter ipsos ieta fuerat, dissolueret, neve pacta violaret; sed ut potius si quid controversum erat, examinaretur, & amicè compóneretur. Chosroes contra, invidiæ stimulis intus illum pungentibus agitatus, nullam conditionem admiserit, sed cum ingenti exercitu in fines Romanorum invaserit, anno decimo tertio Imperii Justiniani. Narrat porro idem Procopius, quomodo Chosroes urbem Sura ad ripas Euphratis sitiā cepit ac destruxit, cum alia quidem illis spondere viles esset, alia verò omnia in eos impie ac nefarie admisisset, & fraude potius quam armis urbem occupasset. Quomodo item Berceam incenderit, atque exinde urbem Antiochiam aggressus sit, quo tempore Ephraemius Episcopatum ejus loci administrabat. Qui tamen civitatem illam deseruerat, præterea quod nihil ipsi ex animi sententia succederat. Hic Ecclesiam, & qua circa illam erant aedificia, servallis dicitur, cum Ecclesiam factis donariis exornasset et consilio, ut hoc illi redemptionis pretium esset. Describitur etiam ab eodem Procopio, & luculentè exponitur expugnatio urbis Antiochia, & quomodo Chosroes eam cepit, & cuncta igni ac ferro vastaverit. Quomodo item Seleuciam venerit, qua urbs est vicina Antiochia: deinde ad suburbanum Daphnes: posthac Apameam profectus sit, cuius urbis Episcopatum eo tempore administrabat Thomas, vir dictis factisq; admirabilis. Qui quidē prudenti confilio usus, equestres ludos unū cum Chosroë in Circo spectare contra Ecclesiasticum morem non recusavit, gratificari Chosroë studens modis omnib; ejusq;

Κεφ. κε'.

Ως δὲ χοσρός Φθόνος τακέις ἵπποι τάξις μετείσαις ἀντιπολίτευμαίνται εἰργάτινσι, καὶ πλεύσας πολεικαθητοῖς στρατοῖς αἵ καρτήνιν μιχθάλην θυτούσιαν.

TΩ αὐτῷ παρερκοπών τάδε συνεχόσθι.
Οπ γε χοσρός ἐπιειδὴ γνω τάτεσθι
Εύη τάτε στιταλία συνενεχθέντα δεξιῶτι
ρωμαίων Θηρευτίσιας, παρετο Φθόνον οὗτον
ηγήθη ἐπεκάλπτε θνατηρωμάτων δεχτη-
ρευστονδέδεις λέγων, καὶ τὸν συγκεκρι-
μεπλέων λεγούσθι πάντα μὴν ιερωμα-
πέσθεις διαπέμψας πάντας χοσρόν, τα-
σσοντας μὴ τὸν Κοστονάπερον τον ειρηνικόν
εργάνσαι, μὴ δὲ λυμάνασθος τοῖς συγκρι-
νοῖς, ζητηθῆναι ἐτὰ άμφοτοις, καὶ τη
φιλίων διατεθῆναν τοσόπω. τὸν δὲ φοίνικαν
ταῦποτες ένδοθεν κυκώντι Φθόνος, μηδ
τὴρ διλόγων πεσσοδέξασθε σερβόμενοι
τῇ ρωμαίων ἐπελθεῖν γῆν, τείνοντα δέκα
ἔτες ογδόν Ιερουσαλήμ τὸν ρωμαίων θε-
νοντι Βασιλείαν. ή συγκεφάθε, σπιασθε-
έντος τοντού τὸν πόλιν τερεγχούσας
Φεύτε κειμένην στολιορκήσας κατέ-
έτερησσιν θέας δόξας, ἔτερον τερεγχούσας
διήρες, ταῦπαλανοσιάταλα, τοῖς συγκρι-
νοῖς θεδεν τερεγχούσας, η δόλῳ μάλισ-
πολέμω τῆς πόλεως έγκειτης γεγονός σπι-
τετέτην βέσσιαν οὐέπρησαν. ἔτα καὶ τοις οὐ-
τούχοις έφοδον, ἐφραιμίς μην Εποκοτό-
την πόλιν, καὶ αἰτελοπότην διατηνει,
δενός αὐτῷ τὴν κατάσκοπον τερεγχούσα-
σικλησίαν (έτα δέ αὐτός διατηνατασε-
σαμένη), κατακοσμήσας τοῖς ιεροῖς αν-
θύμασιν, οναλύτηα ταῦπη ψύχην) οὐαγεψί-
δης έπειπαθῶς ἐπιτέθηται τῆς αὐτούς πο-
λεως τὴν ἄλωσιν τερεγχεῖται χοσρός γραι-
μην, ηώς ταῦπαλα δοτόλυστη κλίνεντα τερεγ-
χούσας χοσρός ποιετεκτήν τὴν γένενα σελ-
ηναν γέγονεν, η δέ αὐτή τετράπροσενεται
η καταπάμεων, ηώματον αὐτούσετες οὐ-
κιλπίας θέρον διέποντι, αὐδέρες λόγω τερ-
εγχω δινατωλότερος οὐς η συνθεσσασθα-
χοσρέπτην τῶν ιππων αὔρηλαν εν τῷ ιππο-
δρεμιού πολλῷ τὸν νεοντοσμένον, Κράτη
τη, παντοίως χοσρόν τερεγχούσαν τε κα-

μιμερέμενος. ὃν καὶ χοσερόν τὸν οὐρανόν, εἰπεῖς οὐδετέλειαν αὐτῷ τῶν οἰκείων θεάσας τώλιν.
οἱ φασιν αἰλυτήρες ζόμενον εἰπεῖν, οὐς γέχοντες τὸν χοσερόν θρόνον τῶν οἰκείων τώλιν. οὐ καὶ
ταῦτα σαμαρτσαὶ φασι τὸν χοσερόν, τῆς αἰλυτή-
αι τὸν αἰλυτήρα μικρόν οἰγάμενον.

Aanimum mitigare. Idem interroganti
cum Chosrois, num libenter ipsum in
sua civitate visurus esset, respondisse
fertur, ex animi sui sententia le haud
quaquam libenti animo illum in sua ci-
vitate visurum esse. Quod responsum
admiratus esse dicitur Chosroes, &
propter studium veritatis hunc virum
merito suspicisse.

Κεφ. κς.

Πειθαράτος Θαύματος ἐπίτηματος
ζωποίεντα τετράστια.

Ἐπέδην ὡτῆς ισοείας ὥδε γεγόναμεν, λέ-
ξω καὶ τὸ γεγονός αὐτὸς θαῦμα, οὐτῆς β
παρόστης ισοείας αἴσιον καθέστηκεν. ὅτε τὴν
ώδιον πυρπολεῖσθαι τῷ αἴτημέων οἱ παιδεῖς
ἐργάστησαν, ἵνετεον τὸν λελεγμένον μοι θω-
ματί, τὸ Καΐνειον καὶ ζωποιόν τοῦ σαρρεᾶ ξύ-
λον ἀλλα τὸ εἰωθός περιεγέγειν τε καὶ περι-
σάναι, οὐδὲν τὰ τελετῆσαν οὐδὲν τε καὶ κατα-
παλέοντα, τὴν μόνην τῷ αὐτρώπων Καΐνε-
ιαν, ἐφόδιον τε λαβούσεν τῆς ἑτέρης Βιοῦ,
διατορύσσοντο αὐτὸς τῷ πυρί τοῦ σαρρεᾶ πέσος
τῷ αἱμάτῳ ληξειν. οὐ δὴ καὶ πεπεριχώς ὁ
θωματός, περιφέρει τὸ ζωποιόν ξύλον, ῥη-
πτος ἐπαγγείλας ήμερας τῆς περιθέσεως, οὐ
οὐδὲν εἶδη καὶ πάσι τοῖς άσυγέντοις αἰλυ-
τηναί, καὶ τῆς συτεθέντος Καΐνειας διόπ-
τατοι. Φοίνιτο γένι μέσον τῷ αἴλων καὶ
οἱ εἰς φῶς με περαγαγόντες, ἐς χαμαδί-
δασκάλας Φοίνιν τούτο με περιαγομένοι. οὐ
οὐδὲν περιστησάμενοι τε καὶ καταστάσας
τὸν πύριον ηὔπαθημένον σαρρεῖ, ἀρας οὐ θω-
ματαμφωτάχειρε, το τῆς δέχασας κα-
κύρας ἔξαλεπτον Εἰς σαρρεῖ ξύλον ἐπε-
δεκίνυ, πάνητῶν θείων αἰνακτόρων περιο-
σῶν, οὐστερεῖ σὺν ταῖς κυρίαις τῶν περσικῶν
τοντονέραισιν θεοῖς εἰπεῖν τὸ τῷ θωματί με-
τισμένω πυρεῖς μέγα πικρῆμα σελαγί-
ζοιν, οὐ κατακαιόντοι, οὐ πάντα τὸν χω-
ρεύειται παρεσθετὸν πύριον ἐπεδεκίνυ σαρ-
ρεύειπτρας δοκεῖν. καὶ γέγονεν εχέπται,
εὐθεῖα, αἴλων καὶ πολλάκις, Εἰς εἰρέως πάντα τὸν
αὐτούς χωρεύειν θεοῖς, οὐ Εἰς αἴρειαν οὐδός
λεωτέο θύμεις θωματί δυσωπεῖν. οὐτερ
καύτων χρομένων Καΐνειαν τοῖς αἴτημάστι
περιστρέψεν. αἰνεῖτο τοῖς καὶ εἴκὼν
αἴτητον οὐρφοντῶν αἰνακτόρων, ταῦτα τοῖς

CAP. XXVI.

De pretiosissimis vivifici ligni S. Crucis miraculo,
quod Apamiae factum est.

Sed quoniam in hunc sermonem
delapsus sum, miraculum quod
tunc Apamiae factum est non filebo,
quippe quod huic operi nostro inscri-
mereatur. Cum urbem Antiochiam à
Chosrois incensam esse didicissent A-
pamenses, postularunt suppliciter à
Thoma, cuius supra mentionem feci, ut
salutare ac vivificum crucis lignum
præter consuetum morem proferret,
atque omnium oculis exponeret: ut u-
nicam hanc mortalium salutem postre-
mum cernere ac deosculari ipsis lice-
ret, atque hoc ipsis ad alteram vitam ei-
serviaticum, veneranda scilicet cruce
ipso ad meliorem sortem transportante.
Annuit eorum precibus Thomas, &
vivificum lignum depromxit, indictis
certis diebus quibus proponeretur, ut
omnes finitimi eo confluere, & salutis
inde promanatis participes scripi posset.
Eò igitur parentes mei unā cum reli-
quis se contulerunt, me quoq; qui tunc
Grammaticorum scholas frequentabā,
secum deducentes. Itaque eo tempore
quo venerandam crucem adorare ac
deosculari meruimus, Thomas elatis
lursum manibus, lignum crucis quod
veterem maledictionem abolevit, uni-
versam ædem sacram circumiens ostendit,
sicut in solennibus adoratio-
num diebus fieri conlueverat. Progre-
Ddientem vero Thomam sequebatur in-
gens flamma, non illa quidem ambu-
rens, sed coruscans: adeo ut totus ille
locus in quo consistens Thomas vene-
randam crucem ostendebat, confla-
grare videretur. Neque hoc semel at-
que iterum, sed saepius factum est, cum
Episcopus universum illum locum cir-
cumiret, & populus illic congregatus
Thomam enixa rogaret, id ut fieret.
Ea res futuram Apamensis salutem
prædictit. Dedicata est igitur ima-
go in lacunari ædis sacræ, quæ hoc

miraculum picturâ expressum nec in cien-
tibus indicaret. Mansaque integra hæc
imago, ad incursionem usque Adaram-
anis & Persarum. Quo tempore una
cum sacrosancta Dei Ecclesia & cum
universa civitate flammis absumpta est.
Atque hæc quidem ita evenerunt.
Chosroes vero dum rediret, violatis
paetiis (quædam enim tunc spoponde-
rat) longe alia admisit, quæ inconstan-
tia quidem ejus ac levitati convenie-
bant; viro autem fatione prædicto, ne-
dum Regi, pectorum suorum rationem
ducenti, indecora prorsus erant.

Αὐτοῦ οὖσι τῇ γραφῇ διαγέγελλαστα, ἡνὶ μετεγ-
τῆς ἀδαμαρμάνης καὶ πέστων ἐφόδῳ διεπεφ-
σιν εκανεντὸν ἐτῇ αὐτῷ σε αἰγαῖα τε θεῶν εἰδο-
σία μῇ τῆς οὖλης πόλεως, καὶ ταῦτα μετε-
γέγονται. ὁ δὲ χορεύει καὶ τὴν αἴθοδον πε-
ριπατονόσας τὰ συγχειμένα, ἐπει καὶ τη-
νιάδες σπειρόσκει, ἔτερα πεπεραχεῖ, τοὺς
ἀσαφεῖς αὐτὸς καὶ σεβεσιώτερούς τους μάρτυ-
τα, ἥκιστα ἐταύθι λογισθεῖ, μητὶ γεδίθε-
σιλῇ πέπονθε, λογεν τῷ συνειπενταπο-
μένῳ.

C A P. XXVII.

De Chosrois expeditione adversus Edessam.

NA R R A T etiam idem Procopius
Nea quæ de Edessa & de Agbaro ab
antiquis sunt prodita, & quemadmo-
dum Christus Epistolam ad Agbarum
scripserit. Deinde qualiter Chosroes
in altera incursione Edessam obsidet
aggressus sit, convicturum se falsi existi-
mans ea quæ à fidelibus iactabantur, E-
dessam nunquam in potestatem hosti-
um venturam esse. Quod tamen non
legitur in ea Epistola quam Christus De-
us noster ad Agbarum misit, ut Studiosi
colligere possunt ex historia Eusebii
Pamphili, qui Epistolam illam iisdem
plane verbis operi suo infervit. Ab uni-
versis tamen Fidelibus ita prædicatur
& creditur, ipsoque eventu comproba-
tum est, fide scilicet vaticinium ad ef-
fectum perducente. Nam cùm eam
urbem expugnare aggressus esset
Chosroes, ac si penumero in cām it-
rumpere conatus esset, ingentem præ-
terea aggerem exstruxisset, qui ipsa ur-
bis moenia altitudine superabat; innu-
meras denique plas machinas adhibu-
isset, tamen non infecta abscessit. Sed rem
totam uti gesta est, narrabo. Mandave-
rat Chosroes milibus suis, ut maxi-
mam copiam lignorum ex qualicunque
arbore ad obsidionem congererent.
Quæ cùm dicto citius collecta essent, e-
am undique in orbem erexit, & in me-
dium congregata humo recta urbem ver-
sus promovit. Ita paulatim materiam
simul & aggerem superstruens, & ad ur-
bem proprius accedens, in tantam alti-
tudinem opus erexit, & urbis moenia usq;
adeo superavit, ut tela ex superiori lo-
co conjiceret in defensores urbis qui in
murus stabant. Obsessi igitur, cùm

Κεφ. ηζ.
Πριν της εἰσίδισσαν ἐπιβατέας χωρίκι.
ΑΝαυγεόφθ ὁ αὖθες περικόπτει καὶ τὰ
ιστορημένα, καὶ ὡς ὁ χειρός περὸς ἀγκαλιά
ἀπέστησε. εἶτα καὶ ὡς ἐς ἑτέραν φρεστήν
λιορκίαν τῷ ἐδέστησθαι ὁ χορεύς κατέβη
πατλύνθιούμεν. τὰ δέ σχατοις πιστοῖς δρα-
μενα, ὡς δὲν ἀν ποτε ἔδεσατ ὑπὸ τοῦ ψυ-
χεροῦ θύμησε. ὅπερ τοῖς γραφεῖσι μετεξ-
άγναρεν τοῦ χειρός τῷ θεέημβρι, αὐτοὺς
καὶ), ὡς ἐστι τῆς φιλοπόντες ἐλεύσθητε τοῖς τρο-
σορθέντων μύτεσιν τῷ παμφύλῳ, αὐτοὶ
πρὸς λέξην τῶν Ὀπτοκολιών αναγράψοι. εἴτε
δέ τοῦτα τοῖς πιστοῖς αὔδεῖτε καὶ πέστη
καὶ τὸ πέρας ἐδέξασθε, τῆς πίστεως ψηφ-
ωρερρήσεως αὔγαγχτοις μετὰ γνωτόπολες
βαλεῖν τῇ πόλει τον χορεύλων, μνεαστὴ
ἔφοδους ἐργάσασθε, χαῖν τε συναπότασσα
πολιων, αἱ καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως ἐπερι-
δῆσαι, ἑτέρας τε μνεαστὸς μηχανήραβος
ἀπρακτὸν ἐπεποιήτην διπορθούσιν. λέγε
οὐ τὰ γενόμενα. ἐπίκυργάλενό χορεύει τοις
αὐτοῖς αὐθέντηνάμεστοι, ξύλον ἀφρούσιον
γαπχρῆμα πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς πο-
τυχίσσους ὑλίς. ἀπέεις ἐπειδὴ σωθερού-
ζούτερον τῆς ἐπίκυργάλεως, κυκλωμέσθε
θεῖς, τὸν χαῖν ἐς μέσον ἐπέβαλεν κατα-
μέτωπον τῆς πόλεως. ἔτοτε τοῦ Σικελεπτη-
κοδομῆμά τοις ξύλοις τελεῖ τῷ χωματικῷ πο-
λιπρεσούσιν. τοσάτοντος εἰς ψευδέσθεντο τούτην
τοπερηλαβ, ὡς δέ τοπερεδέσθεντα τα βαλτά-
τῶν προκαὶ μνημόντων τοπερεδέσθεντα σπι-
τείχη βίστειν. ἐπειδὴ τοινυν οἱ τῇ πολιορκίᾳ

τινεχόμυοι, τεθέαντο τὸ χῶμα πλησίον ὡς πολεμίας περὶ τὸ πόλεως ἐπέβοτεσάδ, αὐτα ἔω μιχανών), αὐτικεν Θ χώματος, ὅπερ ἀγέσα πέρος εωμαίων κένηλην), διώρυγα τὸ γῆν κατεργάσασάδ, ἐνθέν τε πῦρ αἰνεῖναι, ὡς αὐτῇ Φλογειταὶ ξύλα φθειρέμφα τὸν χὲν εἰς γῆν καταγοι κατὰ τὸ μὴν ἔργον επελελεσο. τουταὶ τὸ προσάψαντες, Θ σκοπεύθημέριαν, ἐκ ιχνῶν Θ πυρὸς διέξοδον, οὗτον δέργος ἐπιλαμπανόριον διναιο τὸν ὑλην τοῦτον καθιράξασάδ. ὡς διένες πάσταν αἱμηχανίαν ἥλθον, φέργοι τὸν θεοτόκον εἰκόνα, οὐδὲν θράτων μὴν χέρες τοῦ εργάσαντος αὐγέδεως οὐχεισός οὐδεός επειδιλλον διέπόθε, πέτομφε ταῦταν τοιν τὸν παταγίαν εἰκόνα κατὰ τὴν εἰργαστρένην Θ φίσιν εσαγαγούντες διώρυσα, οὐδὲν τε πικλυσαντες, απ' αὐτῷ Θ τὸ πυράς κατὰν ξύλων αἴφεισαν, καὶ παρασινα τὸν θεοτόκον δυνάμεως τὴν πίστην τῷ δεδραχτων επιφοιησάστης, ὅπερ οὐτε εἰκόνοις περίνην αδύνατον, ζηννίστε τοῦτον καταγίκα γέσεδέξαντα τὸν φλόγα τὰ ξύλα, καὶ λόγγον θαῖτον απανθρακωθέντα τοιςύπερεροις μετεδίδοσαν, απανταὶ Θ πυρὸς αἱμφιεμομένα. ὡς δὲ τὸν παπιὸν αὐταθράσκοντα τεθέαντο δι τὸ πολυορκίᾳ πιεζόμενοι, σοφίδιον) ταῦτε λαγυνίδας μηκεῖς αἴγανότες, εμφορησάντες τε θειάματα καταπέντε τῷ δάλλων εὐκαλαφλέκιων ὑλῶν, καὶ τὸ καλυμένης ἀγέσας ἀπεσφενδόνιζον, αἵπερ καπνού ανείσαι τὸ πυρὸς τῇ εὔμῃ τῷ βολῆς αιαφθένθι, τὸν ἐπὶ Θ χώματον αναδιδόμενον καπνὸν λανθάνεν παρεσκέναζον ὡς πάντας τοῦτοπαίζεντες τὸν καπνὸν καθεσάναμετήν δὲν απ' εκείνης ήμέρα, οὐ φθησαν αὐγλωσίδες Θ πυρὸς ἐπὶ τὴν γῆν αναδιδόμενοι, μαχόμενοι, ὅποι κακῶν καθεσκάστοι, οὐχοτερεποντες απερεγήθεια δυνάμεις αὐτοφερόμενος, τετὼν τὸν δάλλων δάλλους δι τὸ πολεμεῖτυχον οὖτες, καὶ τὸ πυρᾶς αἴφεις, σεινύσην ταῦταν ἐπεισθέντες, ηγέτε ματτον ὡς ἐλαιον ἡθειον, ητι τὸν οὐζαντιν εἰωθότων, οὐδωρε δέξαμένη, επιμεζονηρητη μέχεται αὐτὸ παῦν κατηγαγήθι χῶμα, καὶ τέλεον τὸν ἀγέσαν απειέφρωσε. τοτε δὲν χορόντος απασταταις ἐλπίσιν απειρηκώς, καὶ διατῶν εργων εγνωκώς, ὡς πολ-

A vidissent aggerem montis instar procedentem ad urbem appropinquare, remque ead adductam esse ut hostes pedibus in urbem ingressuri crederentur; primo mane, ex adverso aggeris, quem Romani aggestam vocant, cuniculos agere instituerunt, atque inde ignem immittere, quod lignis incensi agget in terram rueret. Et opus quidem ipsum absolutum est. Sed cum rogum accendissent, res eis non successit ex voto, propterea quod ignis viam non habebat, qua posset admisso acre congeriem lignorum apprehendere. Itaque ad inopiam consilii jam redacti, afferunt divinitus fabricatam imaginem, quam non hominum manus effinxerant, sed Christus Deus ad Agbarum miserat, qui ipsum videre magnopere cupiebat. Hanc cum in fossam quam effoderant importabant, aqua asperserunt: & ex eadem aqua in rogum ac ligna guttas aliquot injecterunt. Statimque divina potentia fidei illorum opitulante, quod prius fieri nullo modo poterat, ad extitum perductum est. Nam continuo ligna flammam conceperunt, & dicto citius in carbones redacta, eam ad superiore ligna transmisere, igne universa undique depalcente. Obsessi verò postquam fumum in sublime erumpentem viderunt, istud commenti sunt. Parvas quasdam lagenas sulphure ac stupa, aliaque materia ad ignem concipientem aptissima repletas, in aggerem hostium miserunt. Quæ cum fumum emittere coepissent, igne scilicet ipsa actionis vi accenso, id perficiebant, ut fumum ex aggere erumpere ignorarentur. Omnes enim qui ejus regnari erant, non aliunde quam ex lagenis illis fumum prodire suspicabantur. Tertio demum post die, flammæ ignis ex terra prodeentes apparuerunt. Tunc verò Persæ qui ex aggere pugnabant, senserunt quo in discrimine positi essent. At Chosroes, quasi divina potentia se se opponens, aqua ductus omnes qui extra civitatem erant, in rogum derivans, eum restinguere conatus est. Sed rogor aquam vice olei, aut sulphuris, aut alterius materiæ quæ flammam alere solet admittens, magis magisque incendebatur, quo adusque aggerem universum pessundedit, & in favillas ac cineres rediget. Tuncigitur Chosroes animum penitus despondens, & experimento ipso intelligens magnum se

Ecc

dederus retulisse, qui sperasset se Deo A quem nos colimus superiorem futurum, cum ignominia in regionem suam reversus est.

λέω ὁ φλεν αἰχ-ύνω, οὐδεὶς πάσας τὸν τρι-
ήμην πρεσβεῖον μέντος θεός φείσεται, οὐτα
[φέτερα τὸν ἀποπόθεμαν ἐποιεῖτο ἀλλα]

CAP. XXVIII.

De miraculo quod factum est Sergiopolit.

REFERAM nunc id quod ab eodem Chosroë alibi gestum est circa urbem Sergiopolim. Est enim eximium, dignumque proflus quod semper inter hominum memoria commendetur. Quippe Chosroës ad hanc quoque urbem accessit, expugnare eam cupiens. Cum igitur incusso atiete muros quatere jam cœpisset, oppidanum eo colloquium inierunt, servanda urbis causa. Tandemque inter eos convenit, ut sacra Ecclesiæ vas pro redemptione urbis darentur: in quibus erat crux, quam Justinianus ac Theodora eò miserant, his ad Chosroen perlati, sciscitatur Chosroës ex sacerdote & ex Persis, qui unà cum illo ad eam rem missi fuerant, nihilne amplius supereret. Tum quidam ex iis qui mentiri consueverant, respondit, alias præterea Thesauros esse, ab oppidanis qui pauci admodum erant, occultatos. Potro ex sacris Thesauris qui comportabantur, aureum quidem vel argenteum vas nullum relictum fuerat, sed alterius præstantioris materiae, ac Deo profus dicata: sanctissimæ scilicet reliquiae invicti Martyris Sergii, in oblonga quadam arca argento cooperata recondita. His inductus Chosroës, cum universum exercitum urbi admovisset, repente per omnem ambitum murorum innumerabilis visa est militum multitudo, cum clypeis urbem defendantium. Quo conpecto, hi qui à Chosroë missi fuerant, reversi sunt, & numerum & armaturam genus non sine admiratione referentes. Chosroës verò, postquam iterum sciscitatus paucos admodum in urbe remansisse didicit, eosque aut senes aut parvulos, robustis videlicet omnibus è medio sublatis: hujus miraculi auctorem esse Martyrem intellexit. Atque ob id metu perculsus, admiratusque Christianorum fidem, in regnum suum reversus est. Ajunt etiam illum sub exitum vita, sacro regenerationis lavato initiatum fuisse.

ΚΕΦ. ΙΗ.

Πιει Τιγρινότθ οὐ ειρη ή πάλι θείματο.

ΛΕΞΕΙΔΙΑ ὅ καὶ ὁ κῆ τιλ σεργία των τῶν αἰλούς ωντὸς χοσέου γέγονε. παὶ δέξιογόν ἐστι, καὶ πεζόν οὐλιας μημης δει διατωζομένη. ἐπέση καὶ ταῦτη ὁχείης, ἐκπολυρκεῖν οὐλιας ἐπεγόρυθρον. οὐ δὲ τὸ τηγῶν ἀπεπειράτη, τὰ φειτησει τηλειας τῆς πόλεως τερος ἐκατερίνης καὶ συμβαντινώς τε τά ιεροὶ κειμήλια πτατη πόλης θρέαδη, οὐ δις καθειτηκές ταῦτα ιεροὶ ιεροὶ καὶ θεοδώρης πεμφθειρος δὲ ἐν ἀπεκομίδη ταῦτα, τῷ ιερῷ χοσέους καὶ τῶν σωὶς αιτοι πεμφθειρος τερσῶν αινεπινθάνετο μή τι ἐτερον εἴη. τῇ δέ τις σοκειαθότων ἀλητίζειδη, Φοσι της τον χοστρόλει καὶ ἐτεροι εἶαι κειμήλια απει πτορος τῶν πολιτῶν ἀπεκρύνη εναείμη οὐλιαν. οὐτελέλειπτο ὅ χεισθει μήρη δεγης κειμήλιον τῶν ἐπιφερομένων θρέαν, ετεροι πτοργιαλίρεις οὐλιας, καὶ θεος καθαπάξαι χέσης, τὰ πανάγια λειψανα σεργία τοις λαφόρεις μάρινθον, ἐν τινι τῶν ἐπιμικνυεῶν κειμήλια δέξ δεγης ημιφειρομένη. ἐπειδὴ δὲ τέτοιοι πειθεῖσ οἱ χοσέους, τῇ πόλι τὸν οὖλον ἐπαφῆκε σερόλον, οὐζαπίνη αἰτοντος εἰσελον αἰστις αινεφάνη μυεια, οὐτε μαχεσα τῆς πόλεως ὥπερ οἱ πεμφθειρος χοσρός θεασά μηροι ἐπαπηκοντοτεπιθεον θαυμάζοντες, την τε οὐζαπίνη σπηλαίη μηροι. οὐ δὲ καὶ πάλι πυθόριθρον ξαθεν οἱ χοσέους οὐλίγιας τῇ πόλι κομιδη ἐιπομέναι οὐζάρεις τε καὶ άνερες, τῆς σφεγγώσης ηλικίας ἐκ ιτοδῶν θρομένης, ερωτικάρινθρον εἶαι τὸ θαυμα. καὶ δεικας, οὐ τιλ χεισιανῶν πίσιν αιγάμενθον, ἀπέρι πτερος τὰ οὐκεῖσα. οὐ καὶ Φασιν οὐταιτελείας, τῆς θείας οὐζωθῆναι παλυγενειας.

Κεφ. κθ.

A

CAP. XXIX.

Περὶ τῆς λοιμωχῆς πάθεος.

Αφγόνομαι ἐγένητα φέτες ἐπισκηψά-
τος νόσου τέτο δένειερην καὶ πενήνος οὐ ἔ-
τι, μὴ τούτον ισορηθεν, κρατησάσης καὶ
πάσαν γῆν ἐπινευθείσης. Της δὲ αὐτούχη
τοῦ περσῶν ἀλέστης, ἔτεσιν ὑπεροῦ δύο πά-
το ἐπεδίμητε λοιμῷδες, εἴν τισι μὴ συμ-
φεξόμενον τῷ ὑπὸ θεκυδίδε γραφέντι, εἴν τισι
ἢ πολλῷ διαλλάσσον. καὶ ἦρχθη μὴρ δὲ αι-
δοπίας, ὡς νωπέλεγετ. την δὲ πάσαν αἱμο-
ζαδὸν φειδραμενούσια μένειν, οὐδένας δι-
πρώτων οἵμαι αἰπειράτης τῷ νοσήματι Θα-
λαττοπόσ. καὶ ἔναι μὴρ πόλις ἐπὶ τοστού
κατερέθησαν, ἀχει καὶ τῇ παντάπασι κενάς
οἰκιόρων γέρεις. εἴτι δὲ ἐπιλαβόμενον τὸ
πάγιον, καθότερον μετέπλαστον. εἴτε δὲ τοῦ
εἰδοῦν τια τελεγμένην σύνεσκηπτεν, εἴτε αὖ
ἐπισκηψαν, οἵμοις αἰπεχθέσθ. ἀλλὰ τηνας
μὴ τόπος χειρός Θαταρεσών δεχομένης κατέσχεν.
ἔτερας δὲ ὑπὸ διατελεῖν Θαταρεσών,
ἀλλας θεεῖσοντο. οἰκαχθῆ δὲ καὶ μετοπώρας φειδίον Θα-
ταρεσών, οὐδὲν εἴθα μέρης πόλεως αἱψάμενον,
τοῦ γε ἀλλων αἰπειλαχού μερῶν, καὶ πολ-
λάκις λειδεῖν σὺν τῷ νοσήσῃ πόλι, σύνας οἰ-
κίας εἰς τοπερσοῦν φειρομένας. εἴτι δὲ
μιᾶς ή δύο φειρεσῶν οἰκιῶν, τὸ λοιπὸν τῆς
πόλεως αἰπαθές μεμενήκι. οἷς σέργειες τὸ
ἀκριβὲς ἐπισκεψάντες κατειλήφαμεν, αἵ
αἰπαθεῖς μενασταὶ οἰκίαι, κατὰ τὸν ἐφεξῆς
σπαθὸν μόναι ἐπεπόνθεσαν. τὸ δὲ τῶν
τοπερσοῦτερον, τέτο λιθοῦ, ὅτι εἴ γε
συνέσαινε τῶν εἰνημένων τούτων οἰκότο-
ρευς ἐτέρωθι διάγενεν εἴθα τὸ τάφον Θα-
ταρεσών, κακένοις μόνοι τοῖς ταθήμασιν
θίσκοντο, οἱ δὲ τῶν κρατηθείσων τούτων
εἰ ταῖς αἰπαθεῖσι τούτων διαιτούμενοι. καὶ
ταῦτα μὴν τοπειλάκις σὺν ταῖς φειδόσιν
τῶν κύκλων τῶν καλυμένων ἐπινευθείσαν,
ταῖς τούτων καὶ τοῖς ἐτέροις ἐγίνοντο τό-
ποις. μάλιστα δὲ τωνολεθρία Σχεδὸν τοῖς
αἰθριώτοις ἐπέπιπτεν, σὺν δὲ διάπλορῳ ἐτὸς τῆς
τοπειλαδεκαεπειδοῦ τοῦ κύκλου. οἷς καὶ
ἔμε τον ταῦτα συγκριθεῖσα. Συνέδον
γὰρ τὰ κατ' ἐμὲ ταρυφάναι τῇ ισο-
εἰᾳ, τὰ φεοργανούσα τοῖς φεοργούσοις

SED & pestem illam commemorabo quae iisdem temporibus ingruit, & quae duobus jam & quinquaginta annis, quod nunquam antea accidisse legitur, grassata est, & universum propter terrarum orbem depasta. Etenim bīcno post captam à Persis Antiochiam, pestilens morbus grassari ceperit, aliquatenus quidem similis illi quem describit Thucydides, aliquatenus autem dispar. Et initium quidem lumpit ex Aethiopia, ut tunc ferebatur: omnem verò terrarum orbem per quasdam vires peragravit, nulos, ut opinor, mortales intactos relinquens. Ac nonnullæ quidem urbes ea calamitate adeo vexatae sunt, ut incolis penitus vacuae remanerent. In quibusdam autem locis, quæ occupaverat levius perstrinxit. Neq; verò certa quadam anni tempestate incumbebat hæc lues: nec postquam incubuisse, simili modo recedebat. Sed nonnulla quidem loca initio hyemis occupavit: alia verno tempore: quædam æstate, alia procedente autumno, & in aliis quidem urbibus, cùm aliquas partes attigisset, à reliquis abstinuit. Ac sèpenumero certe licebat, in urbe quæ non ægrotaret, quasdam familiæ funditus interire. Alicubi verò, unâ aut alterâ familia consumptâ, reliqua civitas intacta remansit. Ceterum ut re attentius considerata observavimus, familiæ illæ quæ intactæ remanerant, sequentे anno sola hanc calamitatem expertæ sunt. Istud verò præ reliquis omnibus singulari admiratione dignum fuit, quod si qui forte Cives earum urbium quas pestis illa corripuerat, alibi degerent in locis in quæ lues illa minime incubuerat, soli hoc morbo corripiebantur illi, qui ex urbibus pestilentia infestis oriundi, in intactis civitatibus morabantur. Et hæc quidem saepè tum in urbibus, tum aliis in locis eveniebant, labentibus circulis quos vulgo indictiones appellant. Præcipue tamen anno secundo uniuscujusque indictionis, exitialis pernicies generi humano incumbebat. Adeo ut me quoque qui ista scribo: visum enim est ea quoq; quæ ad me spectant, huic historia intexere, congrua locis congruis inferendo: me inquam, dum Gramma-

Eee ij

ticorum scholas adhuc frequentarem sub pestis illius exordium, lues inguinaria corripuerit: & in morbis illis qui diverso tempore incubuerunt, tum multis ex liberis meis, tum uxorem & cognatos complures amiserim, servos itē & rusticos quamplurimos: inductionum circuitus calamitates meas inter se quodammodo partientibus. Quo igitur tempore ista scribem, annum agens etatis octavum & quinquagesimum, ante hos duos annos, cum Antiochiam hic morbus quater jam invasisset: quartuor siquidem inductionum circuli ab exordio hujus mali praterierant, præter superioris a me commemoratos, filiam quoque amiseram, & nepotem ex ea prognatum. Porro lues illa, ex diversis morbis conflata erat. Nam in nonnullis, a capite exorsa, oculos sanguinolentos & vultum tumidum efficiebat. Deinde in guttur descendens, quemcunque corripuissest, è medio tollebat. Aliis profluvium ventris contingebat. Quibusdā abscessus in inguine exorti, & graves inde febres accessere & intrabiduum fere aut triduum moriebantur, mente ac corpore perinde firmi, ac si nihil malum pafli essent. Alii mente capti animam exhalabant. Carbunculi quoque ex corpore erumpentes, multis vitam ademere. Sed & nonnulli, cum semel atq[ue] iterum hoc morbo correpti evasissent, postea eadem egritudine tentati occubuerent. Modus verò contrahendi morbi multiplex fuit, & ratione omnem superans. Alii enim eò solum quod simul verlati essent, aut in iisdem ædibus manerent, interierunt. Non nulli cum attigissent tantum, aut in dominum ingressi essent. Quidam in medio foro eam labem contrahebant. Non nulli cum ex urbibus ea labae infectis aufugissent, ipsi quidem intacti remanserunt: Aliis vero qui sanū erant, morbum intulere. Quidam licet cum multis eo morbo laborantibus mansissent, nec egros solum, verum etiam mortuos tetigissent, nullum tamen morbum contraxere. Alii cum propter liberos ac necessariorum suorum intercessionem modis omnibus staderent, ut ipsi quoque extinguerentur, atque idcirco cum ægris assidue versarentur: tamen morbo voluntati eorum quodammodo reluctante, nullatenus correpti sunt. Cæterum lues ista per duos & quinquaginta annos, ut jam dixi, ad hoc usque tempus grallata est, cunctas

Α ἀρμόζων. κατ' δέ χάς μήν γνώ τοι οἰτε πά-
τες ληφθῆναι τοῖς καλεμένοις βεβεστούς
χαμαρδίσασιάς ἔτι φοιτῶντα. δηρε-
λεῖν γά τοις διαφόρως ἐπικόπτας τοὺς
πάθεις, πολλάς τε τῷ δέξιμος τοισιδών,
καὶ γαμένην κατῆγειτης συγχώνειας οὐκέτι
καχείτας ταμπόλλες ὠστε τῷ κυκλῷ
τῷ ἐπινεμόσεων τάς εἰς ἐμὲ συμφοράς με-
ζούμενων. ὅτε δέ γν ταῦτα ἔχραφον, σύρον
καὶ πενήκοσι διῆς ἡλικίας ἀγωνέτῳ, ἀπο-
στέτων δύο χρόνων, ἥδη τελείους ἐπικό-
ψαντοῖς τῷ πάθεις αὐτὰ τινες ἀντιόχει, ταῦ-
τεταρτοῖς ἀπὸ δέχχης διῆλθε κύκλῳ, απ-
βαλον θυγατέρα, τῷ δέσμοντινον, γά την
δέξιαν τοισιδών. τὸ δέ πάτον, οὐδείς
φόρων νοσημάτων συνέκειτο. ἐνίοις μηδὲ
ἐκ τῆς κεφαλῆς δέχχόμενον, καὶ οὐδειλια
αἷμα λάθεται, καὶ οὐδὲ αἴνον τοισιδών
ζόμενον, εἰς τὸν λαιμὸν κατένει, καὶ τὸ αἱ-
σκόμενον δέξιον αὐτῷ πάπιτεν απεπεμπεν. αἱ-
λοις ρύσις γατερὸς γέγνετο. τισὶ γέ βεβε-
επανίσαντο, αὐρεοί τε εὐθεῖς ἐξαίσιοι καὶ
C μεριδι, καὶ τελεῖοι εἴπισκον, ἵστα τοῖς μηδε-
τεπονθόστι φρεγάνεις τε τὸ σῶμα συγκα-
μόμενοι. ἔτεροι τοῦ δέσμοντος τῷ βε-
απειθεσται. καὶ αὐτρακες δέξια λαλοῦν-
σσον αὐτῷ πάπιτες ὑφάσιζον. ἕστι δέ τοις
καὶ δισ τινὲς κρατητένεις καὶ διαφυγόντες, αὐ-
τοῖς κρατητένεις απάλλασσον. καὶ ταῦτα
μελατήντες δέξια φορα, καὶ λόγον τοιερεύ-
νοντα. ④ μὴ γά τοι σωεῖναι μάνον καὶ συ-
διαιτᾶς εφείρεσθο. ④ δέ, καὶ τοισιδών
μεροι. ἄλλοι δέ κατὰ σύγορεύντες δέ τοι
νοσεσῶν πόλεων τοισιδώντες, απαθεῖμ-
μενίκαστι, τοῖς δὲ νοσεῖσι, τῆς νόσου μελατή-
τες. ④ δέ τοισιδώπαταν ωχ' ἥλωσαν τοι-
λοις δέ τοισιδώπαταν τοῖς νοσεῖσι, καὶ τοιλοῖς
δὲ νοσεύνων μόνον, αἷλλα καὶ τελεθεικοτα
τοισιδώπαταν. ④ δέ, καὶ τοισιδώπατα
πόλλωσι διὰ τινες παρδῶν ὑπικιν παντε-
θρίαν ποιεύμενοι, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα
ἔναλινθοτένεις τοῖς νοσεῖσι, ὅμως μηδε-
ἄνταγωνιζομένα τῷ πάθεις τοισιδώπαταν τινες
βε-
λεων, σοκὸν ἐκρατημένοισι. ἐνεμέτη τοι-
νις, ὡς μοι λέγεται, μέχει τοῦ διεγε-
δύο καὶ πενήκοντα χρόνων τόπο τὸ πάτον,

ἀπαντά πέωνες νικήσαν. Φιλόσεφος οὐδὲ
ταυτάζει ὅπερε πενθεκαίδεκα ὁ καὶ αὐτὸν
ἐκουγύπεσε λοιμός. καὶ τὰ ἔξης ἡ αἰδηλα, ἐ-
κεῖσε ιόντα, ἢ οὐδεὶς δύδοκος, ὁ γά τας αἰτίας
ἔξεπται μεν Θεός, καὶ τῶις Φέρεν^{το} ἐγώ ἡ θεοῦ
ἔξεπται επάνυμι, καὶ τὰ λοιπά τῷ ίεστιν
νέφεδσι.

Κεφ. Λ.

Πιεὶ τὸ φιλοξενιατίας καὶ ἀπλησίας ίεστινταν.

OΓΕΙΣΤΙΑΝΟΣ ΛΕΙΜΩΝ ΧΡΟΝΙΑΤΩΝ ΔΙΠΛΗΝΟΣ, Β
ηγά τῷ αλλοτριῶν θτως ἐκτόπως ερεβαῖς,
οἷς καὶ τὸ ὑπέρκον ἀπαν χρυσίς πιπερίουν
τοῖς τε ταῖς δέχας Πτητερούμενοι, τοῖς τε ταῖς
φόρεσκλεγχυτι, καὶ τοῖς οὖσι ἀπὸ θερμιάς
αιτίας ράπτει Πτητερούμενοις αὐθρώποις ἐθέ-
λασι. πολλὰς ἡ καὶ αἴσας εἰθιμιας τῷ πολλὰ
κειμένων, τερψάσθις ἀπεισφαστίς της Πτη-
χρώτας, ταῖς κοιναῖς αἴσας ἐγημιώσεν. Λεῖ ἡ
καὶ γυνὴ ἑταῖρος ζομένη ἐποφθαλμιωσάντω,
οὐδιαντινὴ η μίξιν ανέπλασεν, διῆντος ἀπαν-
τα φρέδα ταῖς τῶν νόμων καθίσασθε, καὶ τὸν
ιεστιανὸν πεσούμενον εἰτε αἴσας τῷ απότολον κέρ-
δεις, οἶλον τὸν πλάτονον Συνοφαῖτην^{το}, οἴ-
κοι μεσουμάσασθε. Καὶ αὐτὸν τὸν Χρυνατων
ὑπῆρχεν ὥστε Κπολλάς αἵρις, καί επειδή
νανομεβαλοπρεπεῖς αναστησαί, αἴλλας ήδια-
γεῖς οἴκεις εἰς ἐπιμέληταν αὐθρῶν τε καὶ γυναικῶν
διέφευτεν τὴν ἔξωτην, Καὶ τὸν Τῶν νοσημάτων
τοκίλων σύνοχλομένων. σωτάξεις τε με-
γάλας διποληνεώσαται, οὗτον δέοις ταῦτα κα-
νεῖσθαι τε καὶ αἴλλα μυρία διεσέν^{το} Κ
τερῷ δρέποντα, εἴπερ εἴσοικειν δέοντες οἱ τά-
των εγγά^{το}, καὶ καθαρίσαι τὰς (φῶν περίεις
καρποφορεῖν.

Κεφ. Λα'.

Πιεὶ τὸ μηχαλιταῖς τὸ ἄγιας τοφίας, καὶ τῶν αἴλλων
ἀποσβλῶν.

AΝέσποε ἡ καὶ κατὰ τηλε κωνσανίνη,
Απολλάς μὲν εἰς καλλόν^{το} ἐποσκημένης
τῷ θείῳ καὶ τοῖς αἴλιοις σπικές. ἐδομήσασθε
μέγα τι Καὶ αἰτερέλλοντον χειμα, ἡ
ισορίζειν τωποτε, τὸν μεγίστον τῆς ἐκ-
κλησίας μνον, διπρεπῆ τε καὶ εξοχον, καὶ

A quaε prius grassatæ sunt lues supergræ-
fa. Nam Philostratus quidem mira-
tur, quod sua ætate pestis quindecim
annis grassata sit. Quæ nam autem
posthac eventura sint, incertum est,
cūm eō ferantur quod visum fuerit Deo,
qui & causas retum & eventus cognovit.
Ego verò illuc unde digressus sum
revertar, & reliquias res gestas Justinia-
ni commemorabo.

C A P. XXX.

De inexplicabili avaritia Justiniani.

FUIT quidem Justinianus inexplic-
abilis avaritiae, & alieni usque adeo
appetens, ut universas provincias Im-
peri Romani acceptâ pecunia vende-
ret Magistratibus, & tributorum ex-
actoribus, & iis qui absque ulla causa
infidias hominibus struerent solent. Mu-
ltos præterea, ac pœne innumerabiles
qui opibus affluebant, concinnatis ca-
lumniis omni patrimonio spoliavit.
Quod si qua mulier corpore quaestum
faciens, consuetudinem aut stuprum a-
licui falsò objecisset, bonis ejus inhibi-
ans, statim leges omnes ac jura viola-
bantur, & modo Justinianum turpis lu-
cri participem adlēcivisset, universas o-
pes ejus qui calumnia appetitus fuerat
in domum suam transferebat. Idem ta-
men in expendenda pecunia admodum
largus fuit: adeo ut multas sacras ædes
& magnificas passim Ecclesiæ ædifica-
ret. Multas præterea religiosas domos
ad curandos viros ac mulieres, tam fe-
nies, quam parvulos, & eos qui variis
morbis conficitabantur, exstruxit: Nec
mediocres redditus ad eam rem depu-
tavit. Innumera quoque alia gessit ad-
modum pia. Deoque accepta, dum-
modū ii qui hæc agunt, ex propriis fa-
cilitatibus ea opera perficiant, & actus
suis puros, tanquam sacrificium, offe-
rant Deo.

D

C A P. XXI.

*De magna Ecclesia sancte Sophia, &
sanctorum Apostolorum.*

IDEM Constantinopoli, cum alias sa-
cras ædes miræ pulchritudinis in ho-
norem Dei ac Sanctorum construxit: tū
magnum illud & incomparabile opus,
cujusmodi nullum unquam tuisse me-
moratur: maximam scilicet Eccleiam
S. Sophiae, decoram ac præcellentem, &
Ecc iii

Evagrii Scholastici

406

quaë vim dicendi omnem longe luperat. Ejus tamen singulas partes, quoad possum, describere conabor. Aedes sanctuarii, testudo est quatuor fornici- bus in sublime erecta: in tantam altitudinem sublata, ut ex inferiore quidem loco aspicientes, hemisphaerii fastigium difficile possint cernere. In superiori autem loco constituti, quantumvis audaces sint, nunquam despiceret conentur, & usque ad solum oculos demittere. Fornices autem vacui à solo usque ad culmen recti eriguntur. In dextro autem ac sinistro latere ex adverto fornicum positæ sunt columnæ, ex lapide Thessalico fabricata: Et solaria sustinent, quaë alii item similibus columnis suffulta, iis qui mysteria spectare voluerint, ex sublimi conspicendi copiam faciunt. Et hoc etiam loco Augusta diebus festis sacrorum mysteriorum solennitati interesse solet. Quæ verò ad ortum & occasum solis sunt sitæ, ita reliæ sunt, ut nihil sit quod tantæ magnitudinis admiratio nem impedit. Supradictorum autem solariorum porticus, inferius columnis ac parvis arcubus tantum opus absolvunt. Porro ut manifestius fiat hujus fabricæ miraculum, mensuram quoque hic inserere constitui longitudinis & latitudinis atque altitudinis: arcuum item tum vacua intervalla, tum sublimitatem. Mensura igitur sic habet. Longitudo quidem a porta qua est è regione sacra, conchæ, quo in loco in cruentum offertur sacrificium, ad ipsam usque concham, est pedum centum & nonaginta: latitudo verò à Septentrione ad Meridiem, pedum centum & quindecim. Altitudo à centro hemisphaerii usque ad solum, pedum centum & octoginta. Arcuum verò singulorum latitudo quidem est pedum... longitudo verò ab ortu solis ad occasum pedes continet ducentos & sexaginta. Latitudo verò illuminacionis corum habet pedes septuaginta quinque. Sunt præterea ad occasum solis porticus duæ admodum venustæ, & atria undique miræ pulchritudinis. Exstructum est ab eodem Justiniano templum sanctorum Apostolorum, quod nulli alteri templo facile concedat: In quo Imperatores ac sacerdotes sepeliri mos est. Ac de his quidem rebus hæc omnino dicta sint.

Αλόγος δικαιαμιν ἐπείσιν ζα. Επειργομαι
ώς αὐτοῖς τε ὡς, χωρογεραφῆσαι τὸ τέμπλο.
Σόλος εἰν ὁ τὸν αἴνακέρων νησί, τέμπλοι
τεωρεῖσθαι ψαλίδι, εἰς τοσθούν υψησπο-
ρειλήν, ως ἔνερθε μήρτοις ἀτενίζοι δυο.
Φικτον εἶναι θημισφαιειά την διπερεύ-
σιν. ὑπέρτερο, τὰς γηνούμβριας μηδαμὴ περι-
δι, εἰ καὶ μάλα τολμήσῃς τις εἰν, ιστερι-
πλειν καὶ εἰς τὸν αὐθιμένα τὰς ὄψις ταραχη-
πειν. αἱ ψαλίδες κεναιαὶ εἰς εἰδάφες μεριτι-
καλύπτεισι τῆς ὁροφῆς ἐπάνων¹⁾. Εἰ δὲ τοῦ
καὶ τὸ δύσωμον κίονες αὐτοῖς αὐτοῦ
B ταῖς ἐποπλάγαθας πεποιημένα, ὑπερι-
τε μελεωείχοις ἐπέρθοις αὐτοπλοίοις κιονι-
ταροκύπεδην τοῖς βελομένοις διδόνεις ἐστατι-
λμενα: δέ τε εἰ καὶ οὐ βασιλίς παρβατα-
εοῖσι τῇ ιερεργίᾳ τὸ μυστεῖον ἐφίσιο
οἱ ἐπεργασίαι τοῖς καὶ δυόμενον πλιον επε-
αφειτησαν, χρενοδέμποδῶν τῷ θαυμα-
τῳ τηλικέτε μεγέθυντος ψυρμένας εἰς τὴν
λελεγμόνων θαερών ἐνερθε κίονι καὶ λα-
χίσι μικροῖς, τοσθον ἔργον διπερεύσαι
ως αὐτοῖς καὶ τὸ θαῦμα τῆς οἰκοδομίας την-
τερον ή, καὶ τὰς πόδας σωμάτοις εὐθέται, έ-
τε μήκες, τοτε δέκας, έτεν ψυξ, καὶ τὸν ψα-
λίδων, τό τε διάκενον, τότε ψυφό, ἔχοντα
ώδε. εἴτε μὴν τὸ μῆκος ἐπ τὸν καταλα-
θέας τοιερας κόλχης, ἐνθα τατης αναιμα-
το καλλιερεῖ²⁾ θυσίας, μέχεις αυτῆς, το-
δῶν ρργ. τὸ δέ γε δύρφοντες Βορράν καὶ ίστη-
ποδῶν εἰς. τὸ δέ βασιλέος διπολον εἰς δύσην ποδῶν
μεσφαιειά μέχεις εἰδάφες ποδῶν επ'. καὶ
τῶν ψαλίδων, το μὴν εκάστη δέρρο ποδῶν
τὸ δέ γε μηκόν διπολον εἰς δύσην ποδῶν
σξ. τὸ δέ πλάτω τὸ ἐμφάτω αὐλῶν ποδῶν
οέ. εἰσὶ δέ καὶ πέδος δυόμενον πλιον ἐπερεψεῖ-
τεραις κοινὸν, καὶ πάνθεν οὐταιρίσι αὐ-
λαι εἰς καλλέος δέκουμέναι. εἰργασον τοῦ
τοῦ στῶν θεατερίων διπολῶν νησίς,
ταφῆς τυγχάνεις: καὶ μὴν εἰς τύτων καὶ τῶν
τοιετῶν αἰματογέπτως εἰπεῖν τοιωτα.

A

Κεφ. λ^ο.

πειρί τῆς παντὸς χρονικῆς θεωρίας μανιάς
μαλλόν ἡ Φιλίας.

Την δὲ καὶ ἑτερού τῷ ιερωμανῷ, πᾶσαν ὁπειρώδη γνώμην ἐκβάνον. εἴτε ἡ Φύσεως ἀμαρτία, εἴτε θλίαστε καὶ φόβων σύνεχεια, εἴτε σημαδέσσεως τῇ νίκαιᾳ τῷ δέχειται λόγον. εἰδόνει γὰρ θαλέρωτῶν μερῶν, τῷ κυανέων φυσι, απεχνῶς προσκεκλιθεῖται εἰς τοστὸν, ὡς εἰ καὶ μιαφονίας αὐτοὺς τὸν μετημέρα, καὶ τὸν μέσον τῇ πόλι δέργαζεται τῷ απεναντίας, καὶ μὴ μόνον ποιάς μὴ διδέναι, αἱλάκην γερῶν αἴξιας, ὡς πολλὰς αἱροφόνες ἐντεῦθεν γνέας. ἔξειν δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῖς οἴκοις ἐπινέαται, καὶ τὰ ἐναποκενθρώπια καπήλα λιτίσεται, καὶ τοῖς αὐτοράποις τὰς σφῶν πιπεσκειν Κατηγορίας. καὶ τῷ τοῦ τῶν δέχοντων εἰργάνει πειράθη, ταῦτας Κατηγορίας αὐτῶν εἰς τὸν δέχειν, ἐπεὶ τοῖς τῶν κατηγορούντων νόμοις ἐσωφρόνισεν, αὐτὰ τὸ πιπατατόν τῆς πόλεως, νόμοις ἡκίσθητε καὶ φένεται. καταλίπεται δὲ τῶν κιλίκων πήγαμψι. δύο αἱροφόνων κίλικες πάντοι καὶ φωνινέπελθοντει, καὶ διαχρήσασθε βλασφέμων, ἐπεὶ ταῖς ὄχνομαν ποιάς τούτην πειράτην, αἱεσκολοπιδην ποιάντει τούτης σωμάτεως καὶ τῶν νόμων, ταῦτας καταβαλλόν. συτεῦται οἱ θαλέρες μέρεστα σικέστα πεφθυότες, καὶ πέρος ζεῦνται αὐτοράπων δεξιάς μενοι, αἱλάκηις αὖτις πάντοθεν ἐλαυνόμενοι, τοῖς ιδιοπορθητοῖς φίδερμοι, λωποδυσίας τε καὶ μιαφονίας ἐργαζόμενοι, καὶ πάντα πήγεν θανάτων δώρων, λεπλασιαστε καὶ τῶν λοιπῶν αἰτοπημάτων εἶναι. εἴτε δὲ πέρος τὰ σναντιαμελαχωρίστας καὶ αὐτοὺς διεκρισάτο, τοῖς νόμοις εἰπόδεις, εἰς ἐφῆκεν αὐταῖς τὰ αἰσηνάνοις ιργῆν θαρράσεοις ιστα. καὶ τὰ μὲν φέτι τέττων λεπτομερέως λέγειν, καρετον καλόγρα καὶ χρέος. διπλού δὲ ταῦτα τεκμηρώσαται καὶ τα Πλάστα.

C A P. XXXII.

De Justiniani furore potius quam benevolentia
erga factionem Venetianorum.

ΠΙΤ ετιam aliud quidpiam in Justiniāno, omnem belluarum immanitatem excedens. Quod utrum ex naturae virtio, an ex ignavia ac formidine profectum sit, equidem nequeo dicere. Initium autem sumpsit ex populari seditione, cui cognomen inditum fuit νίκαια. Adeò enim impense favere visus est alteri factioni, Venetianorum B scilicet, ut Venetiani ipsa meridie, in media civitate, aduersa factionis homines interficerent, ac non modò nullum supplicium metuerent, verum etiam præmia consequerentur. Atque hinc factum est, ut multi existenter homicidæ. Porro licebat illis etiam in domos irrumpere, & opes in illis reconditas deprædari, & miseris hominibus suam salutem pretio vendere. Quod si ex magistratibus quispiam eos coercere tentasset, de suo ipsius capite periclitabatur. Quidam certè, qui Comes erat Orientis, cùm aliquot seditionis nervis cardi iussisset, ipse in media urbe nervis cæsus ac circumductus est. Callinicus præterea rector Cilicie, propterea quod duos homicidas Cilicas, Paulum ac Faustum, qui in ipsum irruerant & interficere ipsum conati fuerant, ex præcripto legum capitali supplicio affecisset, in crucem actus est, has penas referens ob recte consulta, & ob leges servatas. Hinc factum est, ut Praesiniani relictâ patriâ suâ, cùm à nullo mortalium sufficerentur, sed velut piaculum quoddam undique abigerentur, viatoribus insidias struerent, rapinasque accædes perpetrarent: Et cuncta immaturis mortibus ac direptionibus, & hujusmodi sceleribus complerentur. Interdum tamen in contrariam sententiam versus, Venetianos occidit, legum vindictæ subjiciens eos, quibus antea moribabarico per singulas urbes graffandi potestatem dederat. Verum ad ista sigillatim referenda, nec tempus, nec sermo ullus sufficerit. Hæc tamen quæ commemoravi, sufficiunt ut conjectura fiat de reliquis.

I
SDEM temporibus viri plane divi-
ni & admirabilium operum effecto-
res, in variis orbis terrarum locis vixe-
runt. Sed quorum gloria ubique in-
claruit, hi sere sunt. Barsanuphius Æ-
gyptius genere, qui in carne vitam car-
nis expertem transegit in quodam Mo-
nasterio juxta oppidum Gazam, adeo
ut plurima miracula perpetraverit quæ
recensere difficile est: credaturque ab
omnibus etiamnum vivere, in cellula
reclusus: quamvis quinquaginta & am-
plius annijam excederint, ex quo nec
visus est à quoquam, nec terrenum
quidquam degustavit. Quæ cùm falsa
esse crederet Eustochius Hierosoly-
morum Antistes, & cellulam in qua vit
Dei sese incluserat, perfodi jussisset,
ignis inde exsiliens universos prope-
modum, qui aderant, combussit.

Fuit etiam in Emisenum urbe Symeones, qui inanis gloria fastum omnem adeo exuerat, ut ab universis quibus erat ignotus, pro fatuo habetur, licet omni genere sapientiae & divina gratia abundaret. Porro hic Symeones scorsum ab aliis ut plurimum degebat, nullum omnino mortalium sinens cognoscere, quandonam aut quo modo Deum precaretur, nec quo tempore domi aut jejunaret aut cibum caperet. Interdum etiam in viis publicis, aut in foro agens estatu mentis turbatus videbatur, nec prudentiae ac soleritiae quidquam praeservare. Non nunquam in tabernam irrepens, obviis cibis utebatur, dum esuriret, quod si quis inclinat capite cum salutasset, Disple iuratus illicet aufugiebat, metuens ne virtus ipsius a vulgo deprehendetur. Et hoc quidem modo Symeones in foro se gerebat. Erant tamen quidam ejus familiares, quibuscum versari consueverat absque ulla simulatione. Ex his quidam ancillam habuisse dicitur, qua cum a nescio quo stuprata, prægnans esset, & cogeretur a dominis ut auctorem hujus flagitiū nominaret, Symeonem clanculo cum ipsa rem habuisse dixit, & ex illo

Περὶ βαρυτάνων φύσεώς ἀσκητῶν.

Γεγόναστι κατ' ἐκεῖνο καιρὸν αἰδεῖς τοι
φόρει καὶ μεγάλων σημέων ἦρα,
τοιλαχθὲ μὴν γῆς ὡν ἐτὸ κλέπτη ἔκαστο
διέλαμψε, Βαρσανύφιον γύνιον τοι γε
ἔστι ἐν Σαρκί, τὸν ἀστικὸν διηθλός βιώ-
έν πνι Φεργυπιστείῳ αἴχθε γάζης τῷ τοι
μάλιστῃ. ὡς εἰ τοιλαχθὲ μὴν καὶ μικροῦ χρήσ-
ται Γαμαλιάρησσαί πιστεύεις ὃ καὶ γάζη.
Οὐ ἐν οἰκίσκῳ καθέργυμόν, καίτοι γάζη
Βτέτων ταῦτα καὶ, καὶ πέσσε γε χρόνον, εἰ
σφέντα τῷ, ζτε τῇ θητῇ γῆς τῷ μιτε-
ληφότα οἵς δυσπατῶν δισόχιον τῷ
εργολύμων πέσσεδες, ἐπειδὴ διορύσαι τῷ
τὸν οἰκίσκον ἐκαθέργυτο ἀνθεπτομήσει
τῷ τῷ περιβορού μικρές τὰς αὐθεσεις παίσαι
πέσσε.

Πιεῖ συμπλέοντα χεῖται σταύρωσης.

ΓΕγονε ἐκκάνα τὴν ἔμισταν, συμεώνησε
ἔπει τὸ τέλος οἰξίας διποδύταμα
χιλία, ὡς καὶ τρία φορον πέρα τοῖς ἑκατό
δόξαι αὐτῷ εἶναι καίτοι γε πάστος θείας
θείας χαρεῖ Θεοπεπλομένο. Εἶπον
μεώντες πολλὰ μὲν αὐτοῖς καθ' εἰσὶν δῆμοι,
εἰδέντο, τὸ τρίπανον αἴσθανται οὐδὲν τοιούτοις
πότε τε ή σπῶτες τὸ θεῖον ιδάσκετο. μηδὲν
τὰς ἀφεῖται καὶ μεθέξεις καθ' εἰσὶν τῶν τοιούτων
φῶν ποιεῖτο αὐτοῖς ἐξεκτήτας λεωφέρεις
γοργίων ἐπιτερεύει φταιτιγκαθεῖσθοις εἰδέναι
ἢ μηδὲν φευγῆσσις ηδίχινεν ὅλως εἰχεῖ καππού
καππούλιο παρθεύεις, εἰ τῶν πεστυχοτοι
εἰδεσμάτων ή στίσιν ήδιεν ὅτε πενάν. εἴτε
ἐκλίνας τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τορεσκούπος, μη
θυμεῖ. Εἰ τάχεις τῷ τόπῳ ξέσισθε, τὸ τῆλον
πολλῶν φωρευθεῖσαι τὴν δικείαν δρεῖσθαι
διώξεις, τοιαυταὶ μὲν ταῦτα, τὴν αὔγοσθι τοὺς
μεώντας ἥσταν ἐτίνεις ἀπὸ σωνίθες οἰστούτων
ενέβαλεν, εἰδὲν ὅλως ταπεινομένο. τῷ
τούτῳ σωνίθεων ἀπὸ λιθῶν τοινιδιούπανα,
περός τιν Θεοπεπλομένος καὶ κύρσα,
πειδὴ τὸν τέτο δεδουλούτα περός τῶν δεσποτῶν
τονεζεπτανικαγκάζε, τον συμεώνιο
λεγεοκοτίως αὐτῇ συμπλακῆναι, αἵτινες
κυροφερεῖ,

κυοφορεῖν, καὶ ὁμεῖας ἡμέων, ταῦτα γένοις. Αἱ γρavidam esse: juraturamq; sc̄e, rem ita se habere, ac si op̄ for̄t etiam con-
victuram. Quod cūm audiisset Symeo-
nes, assensus est, carnem se gestare di-
cens, rem admodum fragilem atq; im-
becillam. Cumq; hujus rei fama ubiq;
divulgata esset, graviq; ignominia, ut
quidem videbatur, alpersus esset Sy-
meones, subducere ē medio se cœpit,
simulans se pudore suffundi. Post-
quam igitur dies pariendi advenisset,
& mulier parturientium more federet
in lecto, parturitio quidem immensos
atque intolerabiles dolores afferens, in
extremum vitæ discrimen mulierem
adduxerat. Partus verò minime pro-
movebatur. Cūm igitur Simeones con-
sultò illuc venisset; rogatus ab iis qui
aderant ut precationem faceret, affir-
mavit ille coram omnibus, mulierem
non prius esse paritaram, quam confe-
sa esset, quisnam infantis quem in utero
gestabat, pater fuisset. Quod cūm illa
fecisset, & verum infantis patrem no-
minasset, statim infans erupit, veritate
ipſa quasi obstetricante. Idem aliquan-
do visus est introire in cubiculum me-
reticis. Cumq; janum occlusisset, lo-
lus cum sola moratus est. Ostio dein-
de referato, cūm se fuga protipuisset,
circumspiciens undiq; num quis ipsum
videret, eō magis auxit suspicionem.
Adeo ut ii qui illum viderant, mulie-
rem adduxerint, & ex illa leſicitati sint,
quid sibi vellet Symeonis ad illam in-
gressus & tam diuturni temporis mo-
ra. At illa juravit, se triduo ante-
quam ille venisset, ob rerum necessa-
riarum penuriam nihil præter aquam
gustasse: Symonem verò obsonia &
cibos & vas vini ad se attulisse, obse-
ratisque foribus mensam apposuisse,
jussisseque ut cœnaret, & dapibus se
se exsatiatet, quippe qua satis affli-
cta esset inediā. Simul reliquias cibo-
rum, qui allati fuerant, proferebat.
Idem præterea, cūm imminenter terræ
motus ille quo Phœnice maritima con-
cussa est, & quo Berytus, & Byblus ac
Tripolis præ reliquis urbibus vexatæ
funt, flagello in altum sublato, ex colu-
mnis qua erant in foro plerasque ver-
berare cœpit, inclamans his verbis:
state, saltandum vobis est. Et quoniam
nihil temere aut inconfulto ab eo fe-
bat, hi qui aderant, studiōse notarunt
columnas, quas ille prætergressus mi-
nime verberarat. Quæ quidem haud
multo post corruerunt terræ motu sub-

Fff

versæ. Sed & plurima alia ab eo gesta A ὅκου ἔτερα πέπραχεν, αἱ καὶ περιγραφαὶ¹
sunt, quæ peculiare opus desiderant.

C. A. P. XXXV.

*De Thoma Monacho, qui stultitiam parim
modo simulavit.*

FUIT etiam ea tempestate Thomas quidam, qui in Cœle Syria idem vivendi genus excolebat. Hic aliquando Antiochiam venit, annum stipendium accepturus ad monasterii sui alimoniam. Hoc autem stipendium, ex redditibus Antiochenis Ecclesie præbri consueverat. Quodam igitur die Anastasius, qui erat economus ejusdem Ecclesie, supradicto Thomæ, quoniam frequenter ei molestus fucrat, colaphum incusit. Quod factum cum indignè ferrent qui aderant, Thomas nec se acceptulturum amplius quidquam, nec illum daturum esse dixit. Utrumque porrò ita evenit, Anastasio postero die è vivis sublato, Thomas verò inter redendum in hospitio infirmorum, quod est in suburbano Daphnensi, ad immortalē vitam translato. Cujus cadaver sepultum est in monumentis peregrinorum. Sed quoniam uno & altero post illum ibidem sepulto, corpus Thomæ semper supra illos extabat: Deo scilicet etiam post mortem illius maximum edente miraculum: reliqua enim cadavera submovebant longius ac repellebantur: incolæ sanctum virum admirati, Ephraemio rem nuntiant. Tum verò sacram corpus publica festivitate ac solenni pompa Antiochiam deportatum est, & in cœmterio honorifice deponitur, cum pestilentem morbum qui tum grassabatur translatione sua dispulisset. Hujus diem festum Antiocheni ad nostra usque tempora quotannis magnifice celebrant. Verum ad propositum historia ordinem revertamur.

C. A. P. XXXVI.

*De Mena Patriarcha, & de miraculo quod
factum est in pueri cuiusdam Hebras.*

ANTHIMO, uti supra à nobis dictum est, ex Constantinopolitana sede ejecto, Epiphanius in ejus locum successit. Post Epiphanium verò Menas Episcopatum illum sortitus est. Cujus temporibus miraculum quoddam contigit in primis memorabile. Vetus est consuetudo Constantinop. ut quoties

K. E. P. Λε'.

Πεὶς θωμᾶ μενηχῆ, ἢ διὰ δρόμον προσπειτεῖ σαλέ.

HΝ δὲ τηνιάδε καὶ θωμᾶς τόδε δι-
θλέων τὸν βίον, ἀνὰ τὴν κοίλην
εἰσι, ὃς περὶ τὴν αὐλίσχη γέγονε τῷ εἰ-
τειν χορηγίαν κομιζεῖθαι τῆς καὶ αἴ-
μονς. ἐτέλεκτο ἐστὶ τῆς αὐλόσες ἐκκλησίας
τέτον ἀναστάσιον ὁ κονομός τῷ ἐπει-
σίαν, ἐπειδὴ συγκινέσθαι τὸν ἄνωχλόν, τὴν γε
καρόρην ραπίζει καὶ δυσαναχθεῖν τὸν
φίσι παρέγνων, εφη, ετεί αὐτὸι ετί λύει,
ετετὸν ἀναστάσιον δώσει· καὶ αὐτῷ φέ-
νασσασις μὴν μετ’ ἡμέραν μίαν τοῦ βίου
καταστρέψει. θωμᾶς ἐστὶ τῷ τῷ πο-
τῶν καταγωγίᾳ αὐτὰ τὸ περιστέον δά-
κνον εἰ τῇ διπορθέστι περὶ τὸν αγήρω μι-
τασάντο· βίον. εἰ τὸν νεκρὸν ἐνείσῃ τοῦ τοῦ
ἐπειλύδων, τάφοις. ἐπειδὴ ἐνείσῃ δι-
τέρη τε θέλον, ὑπέθεν αὐλόν τῷ αὐτόσιμῳ
γέγονος, μέγιστον θαῦμα τούτον, καὶ μῆβα-
τον αὐλὸν αναδεικνύει. απεπέμποιο
μακεδονία ποιρρόμοροι, θωμασαῖς το-
ἄγιον, εφραμίῳ διαγέλλαστι. καὶ μῆ-
μολελές αἰγεραχίας, καὶ τομπῆς, μελα-
μίζει) ὁ πανάγιος αὐτὸς νεκρὸς αὐτὸν
αὐλίσχη, εἰ τε τῷ κομητηρίῳ τιμάται, τῷ
τηνιάτα Φοιλόσασται λοιμῶδην πόσον πο-
μελαθέσσον παύσας. εἰ τῷ εἴποιο εορτῶ
μέχεις πρᾶξις παιδὸς αὐλούχεων μεγαλ-
πεπώς αἴγαστον. αλλὰ οὐτὶ τὸ περιστέον
τούτον λόγον τῷ δύμην μελαγάγωμόν.

K. E. P. Λε'.

Πεὶς μιλᾶς πατειάρχης, εἰς τὸ γενεογένεσιν ποιεῖσθαι
μετεῖσθαι τὸν τοῦ εἰραινού πατέρα.

AΝΤΙΚΟΣ αἱ μοι λέπεται, τῷ θεού τῷ
βασιλίδιος ἐκβεβλημένες, Πτολε-
μίος τὸν Επισκοπίου διαδέχεται. μετὰ δὲ
αὐτοῦ Πτολεμαῖον μηνᾶς, εφεβούς θαῦμα γε-
γονελόγης πολλές αἴγιον. εἴθε παλαιοὶ βε-
λεῖς αὐτὸν τὸν βασιλεύσαν, οἵτινες πολὺ τι-

χεῖμα τῶν ἀγίων μεσοίδων τὸ ἀχεῖμόν σώ-
μα! Χειστὸς τὸ θεῖον ἡμέρην ἐναπομένοι,
παιδάς αὐθόρας μελαπέμπτος γύνες
τασσεῖ τῶν ἐκ χαμαιδιδασκάλων φοιτῶν,
καὶ ταῦτα καλεῖ Ιη. ὅπερ ἐπειδὴ γέγονεν,
ηλίθημος τῶν παιδῶν ὑπάρχει πᾶς, ἔβεβας
τὸν δόξαν· ὃς τοῖς γονεῦσι τὴν αἰτίαν τῆς
βραδυῆτος πυνθανομένοις, ἀνεπε τὸ γε-
γονός, καὶ ὅπερ αἴποφαγῶν σὺν τοῖς ἄλ-
λοις παισιν εἴπ. ὁ δὲ Φύσας, θυμωθεὶς καὶ
μυνίσας, ἐν τῷ πνιγεῖ τῶν ἀνθράκων ἐνθα-
τὴν ψαλον ἐμορφός, τὸν παιδά καθίστων
ἀνάψας. ὡς δὲ τὸν παιδά ή μήπε ζῆτε-
σαι, εὐρεῖς οὐκ ιχνεύει, παίλαχη τῆς πόλεως
η ποινικέν, καὶ λύγιον κακύεσσος· καὶ τε-
ται τασσεῖ τὴν θύεαν τὸ ἐργαστηρίον τάν-
δρος ἐσώσα, ὀνομασίην αἰνεκάλδη τὸν παιδα,
τοῖς θρίνοις απαραθομένην. ὁ δὲ, τῆς Φωνῆς
τῆς οὐτρέως συνεις, ἐπὶ τῷ πνιγέως αἰλαπε-
κενέος. ή δὲ, τὰς θύρας διαλεμπόσα, εἴσω
τε ψυρμένην, ὥρᾳ τὸν παιδά τῶν ἀνθρά-
κων μέσον ἐσώσατα, τὸ πυρεῖς αὐλὸν μὴ περσ-
άψαντο. ὃς ἀνεράθιμεν· ὅπως ἀπα-
θῆς μεμενῆκε, γυναικα ἔφη, πορφυρᾶν
ἀπτεχομένην ἐδῆτα συχνὰ φοιτῶσαν
τασσεῖς αὐλὸν, ὑδρὼς ὀρέγεν, καὶ τέτω οὖν πλη-
σιάζοντας τῶν ἀνθράκων καθίσαντες, σῆ-
ζεν τε αὐλὸν ὀσάκις πεινῶν. ὅπερ ἐπειδὴ ἐς
ιερουσαλήμ τὸν πνέοντα, τὸν μὲν παιδά καὶ τὴν
μητέρα τῷ λαζαρῷ τῆς παλιγγενεσίας φω-
τέοις ἐκλήρωσε. τὸν δὲ Φύσαντα, οὐκ ἀν-
χώμονος ξεισιανοῖς ἐναερεῖ μετῆναι, ἐν συ-
κοῖς ὡς παιδοφόνον αἰνεσκολόπτισε. ταῦτα
μὴν τῆς γέγονε.

Κεφ. λξ.

Τίτλος κατ' ὀκενοκαρπὴν μητράλων πέλεων ἐπίσκοποι.

D

MEΓΑΣθε μηνῶν ἐντύχιστος ἐς τὸν θερόν
μάνεισιν. ἀνὰ δὲ τὰ ιεροσόλυμα, μῆ-
μαρύριον. (Αλέξιος τὸν θερόν διαδέχεται)
τίλαστε μῆτρας τετόν. τέτετος τε αἱ, καὶ μετ'
οκενοκαρποῖς, ωπω βασιλέως ταροπ-
χαμένες, αἱ δέσμων τῆς δικείας καθέδρας.
ἔφασκον γὰρ αὐλὸν τὰ ὠριγένες πεσεῖσθείν
δηγματα, μετὸν τὸν ἐπισκοπὴν ἐντόχιον
διεδέξατο μῆτρας τὴν οἰκολογειαν θεοδοσίας αἱ

A ex sacris partibus immaculati corporis Christi Dei nostri, Magnus numerus superfuerit, pueri impuberis ex iis qui Grammaticorum scholas frequentant, evocentur, qui eas manducent: Id igitur eo tempore cum accidisset, una cum aliis pueris convocatus est filius vitrarii cuiusdam, qui secta erat Iudeus. Hic puer parentibus causam morae ex ipso sciscitantibus, id quod factum fuerat, exposuit, & quid ipse una cum reliquis pueris degustasset. Pater ira atque indignatione succensus, illico filium correptum in fornacē ardente conseruit, in qua vitrum formare consueverat. Mater vero puerum queritans, cum reperire non posset, per rotam urbem circuibat, plorans atque ejulans. Tertio demum die ad ostium officinæ mariti lui stans, filium nominatim in clamare ccepit, flens ac se ipsam laceans. Tum puer agnita matris voce, ei respondit ex fornace. Statimque mater per fractis foribus introgressa, puerum inter carbones stantem videt, quem ignis nullatenus ambusserat. Qui postea interrogatus, quoniam modo illatus permansisset, mulierem quandam purpurea induitam veste crebro ad ipsum ventitasse dixit, & aquam ipsi porrexisse, & carbones qui juxta ipsum erant, restinxisse. Cibum quoque esurienti praebuisse. Quæ cum nuntiata essent Justiniano, Imperator puerum simul ac matrem regenerationis lavacro initiatis, clero adscripsit. Patrem vero Christianæ religionis sacramenta percipere penitus recusante, tandem proprii filii interfectorem, in Sycensi suburbio cruci suffigi præcepit. Et hæc quidem ita evenerunt.

Cap. XXXVII.

Quinam et tempore fuit in maximarum ur-
biū Episcopi.

POst Menam Eutychius Pontifica-
lem sedem Constantinopoli obti-
nuit. Hierosolymis vero post Marty-
rium Salustius in ejus locum succedit. Post hunc Helias, post Heliam Petrus,
Post Petrum Macarius ejusdem urbis
Episcopatum suscepit, cum Imperator
electionem ejus nondum comprobaf-
set. Hic postea sua sede expulsus est,
propterea quod Origenis dogmata af-
serere dicebatur. Post hunc igitur Eu-
tychius Episcopalem sedem fortius
est. Alexandriae vero pulso, ut supra

Fff ij

Relatum est Theodosio, Zoilus ad Episcopatum promotus est. Quo ad predecessores suos adjuncto, Apolinaris sedem illam regendam suscepit. Jam vero Antiochiae post Ephremium Domininus ejus loci Ecclesiam gubernavit.

A ταξιδεύοντι μακρινής, Πλάσκονται τῆς αἰλίας δρέων γνώσις ἀναδείκνυται· καὶ τοῖς αὐτοῖς ἡγοσαμένοις προσεπέφενται, διπλωμένη την καθέδραν εγχειρίζεται. μηδὲ φερείμα, δομήν τὸν αὐλιοχείας πιστεύεινθεσι.

CAP. XXXVIII.

De sancta & universali Synodo quinta, & quam ob causam congregata sit.

PORRO dum Vigilius quidem Romanæ urbis, Constantinopolitanæ vero Menas primum ac deinde Eutychius Episcopatum gererent: Et Alexandrinæ quidem Ecclesiæ Apolinaris, Antiochenæ autem Dominus: Hierosolymitanæ vero præflet Eustochius, quinta synodus à Justiniano convocata est hanc ob causam. Cum Origenis dogmatum assertores in monasteriis Palæstinae, sed præcipue in ea quæ dicitur Nova Laura quotidianè invalercent, Eustochius omni studio in id incubuit, ut eos expelleret. Cum igitur ad Novam Lauram se contulisset, eos inde ejevit, procul amandans, tanquam communem hominum perniciem. At illi varia in loca dispersi, multos suis partibus adjunxerunt. Horum patrocinium suscepit Theodorus, cognomento Ascidas, Episcopus quidem Cæsaræ quæ caput est provinciæ Cappadociæ, sed qui cum Justiniano assidue versabatur, eiique fidus erat in primis ac perutilis. Cum ergo iste palatium conturbaret, & id quod ab Eustochio gestum erat, meram impietatem atque injustitiam vocaret, missi sunt Constantinopolim ab Eustochio, Rufus Abbas monasterii Theodosii, & Conon Abbas monasterii Saba: qui tum virtutis lux causa, tum ob monasteria quibus præerant, principem locum inter Solitarios obtinebant. Veneruntur cum illis etiam alii, dignitate haud multo inferiores. Et hi quidem de Origene in primis, & de Evagrio ac Didymo agere instituerunt. Theodorus autem Cappadox, cùm eos alio vellet traducere, causam Theodori Mopsuestiæ Episcopi, & Theodoriti atque Ibae in medium produxit: Deo scilicet optimo maximo ita rem omnem optime disponente, ut hinc & inde profana omnia penitus ejicerentur. Prima igitur quæstione proposita, utrum liceret mortuos anathemati subjicere:

Κεφ. λη.

περὶ τῆς ἁγίας ἐκκυρωμένης πεμπτῆς συνόδου, καὶ τὰ τοιαῦτα σωσίση.

TΗς πρεσβυτερος μὴν εὖ ράμπης ἡγεμονίας βιτιγιλίας. τῆς δὲ νέας πενταετῆς, εἴτε εὐηγέρειας. τῆς δὲ αἰλίας ἀπολιτείας, καὶ τῆς αὐλιοχείας δομήν, ιεροσολύματε εὐσοχίας, τὴν πεμπτήν μελαπέμπτην οδον ιεριναν δὲ αἵτιας τοιασδε. εὐτοπίος, κατακεραίσθιαν καὶ μάλιστα την περιμένην νέαν λαύρα τῶν τὰ ωργένας περιεμόντων δόγματα, πάταν ἔθετο περιττάς αἴτελάσαι. καὶ καταλαβάνη την περιττάντιαν λαύραν, αἴτιας ἀπεβεβλήσει, οὐδὲ αγηκονά μακράν ἐκδιώξει. οἱ δὲ πολεμεῖντες ψυρόμαροι, πολλάς Σφίτις περιπλεγματαγένεται. ταύτων ιστερηπτίς θεόδωρος ὁ επικλητικὸς αἴτιος, ἐποκοπός μὲν τῆς καισαρείας, ἥ περικαθίσται τὴν καπταδοκῶν εἶδεις ιεριναν δὲ περισσευδρόμων, πιστός τε Θεοτοκός, καὶ τὰ μάλιστα ἐπικίνδυνος. καὶ τοῦτο εἰν αὐτῷ τὰ βασιλεῖα, εἰς πάταν ασθεῖαν καὶ αἴθεμπτηργίαν τὸ πεῖσγυμα καλεῖται, σέλλονται περὶ τὴν βασιλείαν πόλις εὐσοχίας, ρεφός τοιούτος θεοδοσίου μονῆς, καὶ κοινῶν τῆς σαβά, τὰ πεποιηταῖς ἑρήμεις φέροντες, ἐκ τῆς δικαιασίας σεως, καὶ ὑπῆγεντο φερούσις πειρίων. γεγονός δὲ σωματίους καὶ ἐτερούς, καὶ πολλὰ τῆς αἵτιας αἴτιος λειπόμαροι. καὶ εὗτοι μάρτιοι καὶ τοῖς εὐγένειοι πεωδίσπιως ἐκίνεν, καὶ εὐάριστοι δίδυμοι. θεόδωρος δὲ ὁ καπταδοκητὸς ἐτέρωτι ταύτας αἴθεληφτέλων, ἐπιπάγει τὰ κατὰ θεόδωρον τὸν μοψεύσιας, καὶ θεοδώριον, καὶ ἵσαν τὴν παναγιατεῖαν πάντα καλῶς οικονομήσαντο, ἢ ὅλης της ἀντετεθεν τὰ βέβηλα ἐξαδεῖν. προτῆς τούτων καίστις ψυρομένης, εἰδοῖ εὖ τελεθερικότας αἴαθέματι πειληπτημα-

δύτιχον παρὰ τῷ θείᾳ εἰς ἀκρού σέπον. Αὐτοῖς οἱ πατέρες πατέρων τῶν θείων εἰς τὸν θεόν οὐδὲ μηδέ τῷ διαφανῶν αὐτοῦ ταῖς γὰρ δυνατεστάταις αἰτησίαις Πηνούπας δικονεῖτο, διαρρήματι εἶπεν, εἰκόνι φεγγύματι μόνον, αὖλα καὶ εὐχαριστεῖταις αἴλιθεν εὐλατεῖσις εὐεργειώς, μὴ δὲ βελτίτεροθεόν εἶπεν καὶ ιωσίας οὐ βασιλίδις, οὐ τὰς γεννατεῖσις ιεράς τῷ διαμόραν πάλαι μόνον καλέσθαξεν, αὖλα καὶ τῷ τοῦ πολέμου τεθηκότων τὰς θύκας αἰνάρυζε, τοτε πρός ἐπιθέτην αἴτιον οὐδὲ λελεχθεῖσι οὐδὲ γεννιανὸς εὐεργειώς, εἰς τὸν τῆς Βασιλείας αὐτὸν αἰνεῖσθασε Θρόνον, καὶ θαυμάτια μητρὸν τελεύτην οὐτοῦ θρόνον. Βιγίλιον οὐ μηνίζει φασιν θέματι οὐδὲ σωματικόν εἰλετο πυρούργιον εἰς τηναντί τῆς αἴλιθεστης σωμάτιος, προστάθη θεοδώρων, καὶ ὃν θεοδώρῳ οὐ κατακείλλεις καὶ τὸν δώδεκα αὐτοὺς φαλαῖς εἰρηκε, καὶ τῆς λεγομένης Πηνοληίας, τὸ πέριοδον τὸν πέρσην, αἰαγνωματιῶν πολλῶρθεσιν θεοδώρῳ καὶ θεοδωρίτῃ, διάθητον οὐδὲ καὶ τὰλατον θεοδώρῳ κατεκέκεισθο, καὶ εἰπεῖ τῶν ιερῶν αἴτιοις φίλοι τῶν δύο καὶ δέκα καφαλαῖς κακούργεις θεοδώρου μηνί αἴτιοις τὸ διάλεγοντον αἴαθεματίζοντο, καὶ τὰ εἰρημένα θεοδώρῳ καὶ τῷ δύο καὶ δέκα καφαλαῖσι κακούργεις, καὶ τὸ ὄρθης πίσεως, καὶ τὴν επιστολὴν ιεποληίας, τὴν πέριοδον τὸν πέρσην τὸν πέρσην, φίσαντες ταῦτα τὰ ρύματα. Εἰ μεγάλα θεοδώρῳ (οὐτοῦ οὐδὲ ποτὲ χριστῷ τὴν ἐν τοῖς θαυματολογίοις καταβολῇ), καὶ μεθ' ἔτερον κατακρίνομεν οὐκ αἴαθεματίζομεν πέριοδος τοῖς ἀλοις αἴτιοις αἰαγνωματιῶν κατακείθεισι καὶ αἴαθεματιῶν τοῦτο τῶν εἰενημένων αἰγίων τεσσάρων σωμάτων, καὶ δύο τῆς αἴγιας καθολικῆς καὶ δύο πολικῆς σκιληποίας, Καὶ θεοδώρῳ τὸν λεγόμενον ἐπίσκοπον μοψεύσιας, καὶ τὰ αἰσεῖται αἴτιος συγγενίματα, καὶ τὰ αἰσεῖταις συγγενέσθα τοῦτο θεοδωρίτης καθά τε τῆς ορθῆς πίσεως, καὶ τῶν δώδεκα καφαλαῖων τοῦτο αἴγιοις κακούργεις, καὶ τῆς εὐθέως αἴγιας πέριοδος σωμάτων, καὶ οταύπερι συνηγορίας θεοδώρῳ Καὶ νεοσήτης αἴτιος γέγενταις καὶ πέριοδος τάχτοις αἴαθεματίζομεν, καὶ τὴν αἰσεῖται Πηνοληίαν τὴν λεγόμενην παρεῖται ίασι γεγράφθαι

Fff iii

ad Marim Persam. Et aliquanto post exposuerunt quatuordecim capita de re etia ac sincera fide. Ethæc quidem processerunt in hunc modum. Cum autem libelli ab Eulogio, Conone, Cyriaco & Pancratio Monachis, dati essent contra dogmata Origenis Adamantii, & contra eos qui impietatem atque errores illius sequebantur, de his Justinianus synodum quæ congregata erat consuliuit, subiecto Epistole sua exemplari ejusdem libelli, & iis quæ ad Vigilium his de rebus scriperat. Ex quibus omnibus reprehendere licet, id studium fuisse Origeni, ut Apostolicorum dogmatum simplicitatem, Gentilium & Manichæorum lolio repletet. Missa est igitur relatio à prædicta synodo ad Justinianum, post acclamations quas contra Origenem & ejusdem cum illo erroris Sectatores congesserant; cuius pars sic habet. Cum animum possideas cœlestis nobilitatis participem, Christianissime Imperator. Et Paulo post. Fugimus itaque, fugimus istam doctrinam. Neque enim novimus alienorum vocem. Et illum tanquam furem aclatrem, Anathematis laqueis firmè constrictum, procul à sacræ septis ejeccimus. Et post aliquanta. Eorum vero quæ à nobis gesta sunt vim ac virtutem, ex eorundem lectione cognoscetis. His adjunxerunt etiam capita, quæcumque Origenis sectatores profiteri à Magistris suis didicerunt: ex quibus tum consensus eorum, tum dissensio, ac multiplex & multisidus error reprehenditur. In his quintum caput erat, continens blasphemias quas privati quidam ex Nova Laura protulerant, quod sic habet. Theodorus Ascidas Cappadox dixit. Quando nunc Apostoli & Martyres miracula efficiunt & in tanto honore sunt, nisi in resurrectione æquales fuerint Christo, qualis tandem eorum resurrectio futura est? Retulerunt etiam iidem Patres multas alias Didymi, Evagrii ac Theodori blasphemias, quas studiose admodum ex eorum libris excerpterant. Ceterum post hanc synodum aliquanto temporis spatio elapsi, Eutychius quidem ex Pontificali sede urbis regiae expulsus est: Joannes vero ex ejus locum subrogatus. Ortus hic erat ex Sirimi, qui vicus est Cynegeticæ regionis in territorio Antiocheni.

A περὶ μάθει τὸν τέρστην καὶ μῆνα στοιχεῖα κεφάλαια αὐτὸν ὅρθικα μαρμήτη πίσεως καὶ ταῦτα μὴν θέτω προσκερίκει. ἐπιλεύθηται δὲ ἐπιδεδομένων περὶ διαγόνων, καὶ κόνων, κυκλακῶν, καὶ παγκρατίου μητρῶν τῶν αἰειχθύντων τὸν ἀδαμαντίνος δοματοῦ καὶ τὸν ἐπομένων τῆς τέττας δυοτετράκις καὶ πλατύτατον, συζεύξας ἐπὶ λιβύης τοισι ταράττα περὶ βιργίλιου τοῦ τέτταν ἐπειδή μήρα. ἐξ ὧν αἴπανταν ἔλειν, διπλαῖς επειδή. οἵ τοις πάρειχθεῖσιν ἐπιλιμνιῶν καὶ μαντικαῖν. Σανίνων ἐμπληστητῶν δόποσοι πάντα δοματα τὸ λιβύον. ἀναφορὰ τοῖναι γέγονε περὶ ιεναινὸν τοῦτο τὸ σύνδει τοῦτο μέρος μηδὲ τοῖς θρομεόσι αὐτῆς ἐκσοστέει. ἀριθμός τῶν ταῦτας κανὼπεπλανημένων ἀνέντα τέτοια διακρίνεται. τὸ δικαίωσις μετέχειται κατημένῳ τῷ τὸν ψυχὴν χεισιανωτατε βαλλεῖ καὶ μεθ' ἑτερού εὑργομένων τοῖναι εὑργομένων ταῦτην. εἶδέντες φωνεῖς, καὶ ὡς κλέπτεις, καὶ ὡς λῃστὴν τὸν τοιούτοις τὸν αὐτόματον τοῦ βρέχοντος αἴσφαλον, πριν φίγεινται, τῶν ιερῶν εὖων πελεόλον αἰτεῖσθαι καὶ μεῖδίληγα. τῷ δὲ παρημέντοις περιεμένων διὰ τὸ ἐπί αὐτοῖς αὐταργωτεσθεῖσται τὸν δύναμιν. τέτοια σωμένδεαν καὶ κεφάλαια τὰ ὅσα πρεσβεύσιν οἱ τὰ διάρρηστα δοξάζοντες ἐδιδάχθησαν, δηλεῖται ταῦτα συμφωνίας αὐτῶν, αὐταράτας διαφωνίας τὴν πολυχρεδῆ τέτων πλάνων. ἐν τέτοιοι πέμπτοιο κεφαλαίον τῷ βλασφημησάτο δόποιδικῶν πρεσβώπων τὴν καλυμμένης λαραράς, εἶχον ὥδε. Τεσσάρῳ δὲ δοκιμᾶσθαι πατέσθησαν αὐτοῖς καὶ διδύμης, καὶ ἐναγεῖς, ηθοδώρες ἑτερού πολλαῖς βλασφομίαισια πατέσθησαν ταῦτα τέτων εὐλεξαμένοις. μηδὲ τοῖναι ταῦτα τὸν σωμόδον χειρός ποὺς οἱ μεσωδιαταῖσι, εὐλύχιοι μὲν εἰσάλλει, ιωάννης δὲ τῷ θρόνῳ τὸν κανταύνεπολεος ἐκκλησίας αἰτεῖσάγει), οὐκτὸν σπρέμει. καὶ μηδὲ ἀντικατεῖ τὴν κυνηγικὴν κειμένην τὸν πατοχέαν καθεσθεις.

C A P . XXXIX.

Κεφ. Αθ'.

παντού πάντας τὸν δόκιμον πειραστεῖς, ἀφθαρτον τὸν κυρίου
τὸν Σωματικόν εἶναι.

TΗνικασταί οἱ εὐτανάστης ὁρθῆς λεωφόρος τῷ δογμάτῳ ἐπιτελεῖς, καὶ τερεστικής τοῖς δόκιμοις τε καὶ τοῖς πατέραις ἀπειπόντοις Βασίστας, σκάνδαλος καὶ τειχόλοις φεύγεις. ἀνὴρ τελευτῶν ἐμπλοταις βεβλατεῖς, τοῖς σκοπεῖς δίμωρτε, θυντής τελευτῶν βασιλικήν ὅδὸν αἵρροτοις θρίκοις καθεσφαλισμένες, ὡς αὖ μὴ Φονδούταις ἐπεις πιθήσωσιν ὡς Τίχων κεκλιμένω καὶ φευγμῷ ὀσμήμῳ, τῆς φευγοτείας πληρώσας τελευτῶν φεύγοντας τὸν μὴν τοῦ περιεστέραν ράμπην μετὰ Βεζίλιου, ιωάννης τοῦ πατέληνος Επίσκοπον Θεοφάνην, τελευτήν νέαν, ιωάννης τοῦ δοκτορίου τοῦ σπηρίμηνος, καὶ τελευτὴν αἰλεξανδρέων, δοπλαρεῖς, τελευτὴν Αναστάσιον μεταδομονον Επίσκοπον Θεοφάνην, καὶ τηνιεργολύμων μακαρίς, ἀνδρὸς δοκοδαθένος τοῦ οἰκου θρόνῳ. ἐπεὶ ἀεργήσουν καὶ δίδυμον καὶ θάγελον αἰνατεμάτηκε, μετὰ τὴν δισοχήν καθαίρεσιν, τὸ καλέμδυον φεύγεις ρωμαῖον ιδεῖντεν γεάφι, εἰ δὲ ἀφθαρτὸν τὸ σῶμα τὸ κυρία κεκλικε, καὶ τῷ Φυσικῷ καὶ αἰδιαελήτῳ παθῶν ἀνεπίδεκτον, ζτως λέγων τὸν κύριον φεύγεις πατέρας φαγεῖν, ὥστε μετάτελεν αἰνασανέφαγε, μπερμίαν τεοπτὸν ή αἴλοιστον ἔξ αὐλῆς τῆς εἰν μήτεα διαπάσσεως, μηδὲ εἰ τοῖς ἐκείσοις καὶ φυσοῖς παθεῖς, μηδὲ μετὰ τὴν αἰνασαν τὸ παναγίας σώματος αὐτὸς δεξαμένος οἰς συναντεῖν τὰς ἐκασταχῆς ιερέας κατηλαΐκαζε. τάντες μὴν εἰς αἰνασάσιον τὸν αὐτοχεῖας Επίσκοπον καραδοκεῖν εἰπόντες, τὴν περιττὴν πέραν αἰτηρέσταν.

Κεφ. μ'.

Μετὰ διατασίας δεκτηπονόπονταντοχείας.

HΗνῆστος αἰνασάσιος, τὰ μὴν θεῖα εἰς τὰ μάλιστα λόγιος ἀκριβῆς ὑπερτέροπτος καὶ τὴν

Ωδὲν tempore Justinianus à re-
cta Catholicorum dogmatum via
deflectens, & tramitem ingressus quē
nec Apoftoli nec Patres vestigiis suis
triverant, in spinas ac tribulos delapsus
est. Quibus cūm Ecclesiam quoque
replere voluisse, voti sui compos fieri
nunquam potuit, cūm Dominus regi-
am viam firmissimis septis munieret,
ne sicarii ac latrones in eam infilire pos-
sent, tanquam pariete inclinato & ma-
ceria depulsa. Atque hoc modo im-
pletum est id quod prædictum fuerat à
Propheta. Joanne igitur qui & Cate-
linus dictus est, post mortem Vigiliū E-
piscopatum Romanæ urbis admini-
strante; Constantinopolitanam autem
Ecclesiam regente Joanne altero cui
patria fuit Sirimis: & Alexandrinæ qui-
dem Ecclesiæ Apollinare, Antiochenæ
verò post Dominum præsidente Ana-
stasio. Macario denique Hierosolymitanæ
Ecclesiæ sacerdotium possiden-
te, atque in pristinam sedem resti-
tuto, cūm post depositionem Eustochii,
Origenem, Didymum atque Evagriū ab Anathemate damnasset: Ju-
stinianus scripsit id quod Romani Edi-
ctum vocant. In quo corpus Domini
incorruptibile appellat, & naturalium
atque inculpabilium affectionum ca-
pax fuisse negat: Dominum ante Pas-
sionem eodem modo comedisse di-
cens quo post Passionem comedit, cūm
sacrosanctum ejus Corpus jam inde ex
quo in utero formatum est, nullam
conversionem aut mutationem nec in
voluntariis & naturalibus perpessioni-
bus, nec post resurrectionem acceper-
it. Porro Justinianus omnes ubique
Episcopos per vim cogere instituit, ut
huius opinioni assentirentur. Sed cūm
universi sententiam Anastasiī Antio-
chensis Episcopi expectare se respon-
dissent, primum Imperatoris impetum
declinarunt.

C A P . XL.

De Anastasio Archiepiscopo Antiochiae.

PORRO iste Anastasius, vir fuit tum
in divinis litteris admodū eruditus,
tū in moribus & in vivendi ratione ac-

curatissimus: adeo ut res etiam levissimas observaret, nec à constantia & firmitate unquam deficeret, ne dum in magni momenti rebus & quæ ad Deum spectarent. Mores autem suos ita temperaverat, ut neque adeundi & aliquandi ipsum facilis expositum illum redderet iis quibus minime oportebat: Nec severitas & inclemensia inaccessum eum præstaret juri atque rationi. Et in seruis quidem colloquiis, aures ei patentes & lingua profluens erat: & quæstiones propositas prudenter & argute dissolvebat. In sermonibus autem ineptis ac superfluis, aures quidem penitus oculas habebat, linguam verò quasi freno quadam comprimebat: ita ut orationem ratio metiret, & silentium omni oratione præstantius esset. Hunc igitur, tanquam inexpugnablem murum, omni machinarum genere oppugnare adortus est Justinianus: id scilicet secum ipse cogitans, se si hoc propugnaculum subruisset, urbem posthac nullo negotio capturum esse, & recte fidei doctrinam in servitatem redacturum; denique oves Christi captivas abducturum esse. Anastasius verò divina quadam animi celsitudine, adeo supra Imperatorem se extulit, quippe qui fundatus esset supra firmam petram: ut missa ad Justinianum relatione, palam ei contradixerit, & manifestissimè simul ac disertissime in eadē relatione ei demonstraverit, corpus Domini in perpetrationibus naturalibus & quæ in reprehensionem non cadunt, corruptioni obnoxium fuisse, atque ita divinos Apostolos & sanctos Patres sensisse, ac posteris tradidisse. Eadem quoque recripsit ad Monachos primæ ac secunda Syriæ, qui ipsum consuluerant: cunctorum animos confirmans, & ad subeundum certamen præparans, & quotidie in Ecclesia recitans verba illa ab electionis vase prolatæ: si quis vobis evangelizaverit præter id quod accepistis, quamvis Angelus ex celo fuerit, anathema sit. Quæ cum universi animo perpendenter, paucis exceptis, exemplum ejus fecerunt. Scripta est etiam ab eodem Anastasio oratio ad Antiochenos, qua illis valedicebat, cum accepisset Justinianum velle ipsum in exilium mittere. Quam quidem orationem meritò quis admiratur, tum ob verborum elegantiam, tum ob copiam sententiarum, tum denique ob frequentia sacræ Scripturæ

διαιτῶν ὡς καὶ τοῖς λίαν ψιλοῖς ἐπιπλεῖν, καὶ μιθαμβρός δισταχτές καὶ βεβαιεῖν παρεξίεναι, μήπ γε ἢ τῶν κακειών καὶ αὐτὸ τὸ θεῖον αἰαφερεγμόν εἶτω τὸ ιδεῖ σπένδεσθαι, οὐεπίσταν τοῖς μη κατέστησιν εἶναι, μηδὲ τῷ σύντηρῷ τε καὶ αφεδροῦ πρεσβότιν εἰς τὰ δέοντα καθεσάναι. Ο μὴν εἰ τοῖς απεκδίσιοις, ἔτοιμος ἡ ταῦτα, καὶ τὴν γλώσσαν ἐνράγεον θεοῦ διέβολωσάσθαις διαλύων. Εν ἢ τοῖς παρέργοις, τὸ μὴν ὅτα τέλεον λητοκέλεισθαιν ἢ γλώσσαις χαλινὸς ἐπεῖχεν, ὡς καὶ τὸν λόγον, λαγῳ ρύθμιζεσθαι, καὶ τὴν σιωπὴν κρίπται λόγος καθεσάναι. Τέτω ὥσπερ τῷ διαλότῳ πύργῳ ὁ ιεστινανὸς ἀρροστίας παντίσιας μηχανᾶς Πτισήσας, ἐποιεῖ τὸ τέτον καταστέσιες, πόνος ἐδεῖς ληφθεῖν τὴν πόλιν ἐλεῖν, ἀνδραποδίσπιτο τὸ ὄρθρα τῶν δούγματων, καὶ αὐχιανῆ τα λαβεῖν τὰ περιβαλλοντα τὸ χεισθεῖν εἰς τοστὸν οὐαρηρήθη τῷ θεῖο φεομήντι, Πτὶ τὴν αἱρρήσκον γῆ πέτησιν εἴσιντις πίσεως ὡς καὶ ιεστινανὸς αἰαφανῆς αὐλεπτεῖν δὶ οἰκείας μιλώσεως, καὶ θυδίζειν μάλα Σαφῶς καὶ λογίως δὶ ἀπῆς, ὡς φθαρτὸν τὸ σῶμα. Εἰ κωνὸν εἰ τοῖς Φυσικοῖς καὶ ἀδιαβλήτοις πάθεσι, οἵ τε θεοφόροι ηδεῖσαν τε καὶ παρέδοσαν πατέρες. ταῦτα δὲ καὶ περὶ τὸ μοναδικὸν πρωτότητος τε ἐδιδύτερας συεῖσας πυθόμενοι, ἀπεκείναδε, πάτον οὐαστηρίζων τὰς γλώμας, Καὶ περὶ τὸν ἀγῶνα ἐπαλείφων, Πτὶ τε τῆς ακλοσίας ὠσμήσεις αιαγανώσκων τὸ θεοῦ τῆς τῆς ὀπλογῆς εἰ τις ὑμᾶς ἐναγγεῖλεται περὶ ὁ παρελάβετε, καὶ αὔγετος ἔξι γραντῆς ἡ, ανάθεμα ἔσω τοῖς ἀπιδόντες ἀπαντες τὰ πλατηνία μέχεις ἐναριθμῶν ἐγγίλωσαν. γένεσις οἵ εἴ τοι αὐτῷ καὶ σωτακτήσει πρέψεις τοῖς αντιοχέας λόγῳ, πυθομένω τὸν ιεστινανὸν ἐθέλειν αὐτὸν ἐξοσερχεῖσαν. οὐ μηδικαῖς ἀγαθοῖς, τῆς τε καλλιεπίσιας, τῆς τε ἡρῷ τῶν νοημάτων, τῆς τε εὐπορείας τῶν ιερῶν

ιερον ῥίσεων, καὶ τὸ περιστορεγνό τῆς ισο-
εις.

Κεφ. μα'.

πιεῖ τὸ βαράτον ινσητικόν.

Αλλὰ τὸ θεῖον κρέπιδόν τι παρεῖλεν φα-
μένα τοῖς ήμέραις, ὁ λόγος Θεοῦ εἰδημο-
σιδεῖν· ὁ γὰρ ιασινιανός τὴν αναστάσιν καὶ
τὸν ἀμφ’ αὐλῶν ιερέων τὴν Ἱερούλαν ισα-
γορεών, σοερίτως πεωθεῖς τὸν τῆδε κατέ-
σρέψεις βίον, βασιλεύσας τὰ πάντα ὅπλα
κυριακονιατέη, περὶ μητρὸν ὄκλα.

Τέλος τέ δέ. τόμου τῆς ἐκκλησιαστικῆς
ισοείας ἐναργία.

CAP. XLI.

De obitu Justiniani.

VERUM oratio illa haudquaquam
publicata est, eò quod Deus no-
bis prospiciens, res nostras in melius
commutavit. Etenim Justinianus, dum
adversus Anastasium & sacerdotes qui
cum illo erant, deportationis senten-
tiam dictaret, invisibili plaga iactus ex
hac luce migravit, cum imperasset in
universum annos octo ac triginta, &
mensis octo.

Finis Libri quarti Ecclesiasticæ histo-
rie Evagrii.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΠΕΜΠΤΩ ΤΟΜΩ
τῆς ἐκκλησιαστικῆς ισοείας ἐναργίας Σχολασμῶν.

- α'. Περὶ τῆς ιερείας ἀναρρήσεως καὶ τερέπτων αὐτῷ.
- β'. Περὶ τῆς αναφέσεως ιερείας αὐτῷ τοῖς αὐτοῖς.
- γ'. Περὶ τῆς αἰλιπείας, ἀδιδάσκαλος, καὶ αἰδεείας.
- δ'. Περὶ τῆς περιγράμματος τῆς πίστεως ἡμέρας, ὅπερι ιερεῖς τοῖς αἴτιοις αἴτιοις χειροτονοῦσιν.
- ε'. Περὶ τῆς ἐκβολῆς αναστάσις Πτισκόπων θεατόλεων.
- ζ'. Οἱ μὲν αναστάσιοι χρυσοί Θεοῖς Πτισκόποις γέγονε, καὶ τοῖς θεότητας αὐτῷ.
- η'. Οἱ δὲ λεγόμενοι δέσμενοι, τέρσαι τοῖς χειροτονοῦσιν προσεχώρησαν, διόπειρος ὁ περὶ τέρσας αὐτοῖς αὐτοῖς πόλεμος.
- ι'. Περὶ μαρκιανῆς στρατηγίας καὶ τῆς πολιορκίας νησίων.
- κ'. Οἱ δὲ βασιλεὺς ιερεῖς Φρενίτιδοι νόσῳ εἰλατοῦσι, τίβεις Θεοῖς τὴν φρονίδα κακὰ τέτοια διατίνα, πέρις νίστειν ἀντίτεντεν.
- λ'. Περὶ τῆς αἰλιστεως αἴτιοις καὶ τοῖς δάσας.
- μ'. Οἱ δὲ βασιλεὺς ιερεῖς Φρενίτιδοι νόσῳ εἰλατοῦσι, τίβεις Θεοῖς τὴν φρονίδα τοῖς δάσας αὐτοῖς εἰσαγαγόντες.
- ν'. Οἱ δὲ βασιλεὺς ιερεῖς Φρενίτιδοι νόσῳ εἰλατοῦσι, τίβεις Θεοῖς τὴν φρονίδα τοῖς δάσας αὐτοῖς εἰσαγαγόντες.
- ο'. Περὶ τῆς εἰς τὴν βασιλείαν αναρρήσεως τιθερίας, καὶ τῆς ἑταῖρας αὐτῷ.
- π'. Οἱ δὲ βασιλεὺς ιερεῖς Φρενίτιδοι νόσῳ εἰλατοῦσι, τίβεις Θεοῖς τὴν φρονίδα τοῖς δάσας αὐτοῖς εἰσαγαγόντες.
- ρ'. Οἱ δὲ βασιλεὺς ιερεῖς Φρενίτιδοι νόσῳ εἰλατοῦσι, τίβεις Θεοῖς τὴν φρονίδα τοῖς δάσας αὐτοῖς εἰσαγαγόντες.
- σ'. Τίνεις Πτισκόποις τὸ τηνικατά τῶν μεγάλων ἱστον παρεργικῶν.
- τ'. Περὶ τῆς γεγονότος εἰπεὶ τιθερίας τοῖς αὐτοῖς οἰκισμοῖς.

Ggg